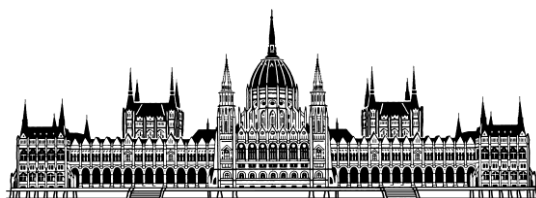

Országgyűlési Napló

Dr. Hiller István, Jakab István, dr. Latorcai János
elnöklete alatt

Jegyzők: *Földi László, Gúr Nándor,*
Ikotity István, Móring József Attila

Tárgyai	Hasáb
Az ülésnap megnyitása	24527
Megemlékezés a madarak és a fák napjáról	24527
Napirend előtti felszólalók:	
<i>Schmuck Erzsébet</i> (LMP).....	24528
<i>Magyar Levente</i> külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár.....	24529
<i>Burány Sándor</i> (MSZP).....	24531
<i>Dömötör Csaba</i> , a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára.....	24533
<i>Harrach Péter</i> (KDNP).....	24534
<i>Tállai András</i> nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár.....	24536
<i>Bányai Gábor</i> (Fidesz).....	24537
<i>Czerván György</i> földművelésügyi minisztériumi államtitkár.....	24539
<i>Szilágyi György</i> (Jobbik).....	24540
<i>Dr. Völner Pál</i> igazságügyi minisztériumi államtitkár.....	24542
Az Országos népszavazás elrendeléséről szóló számú határozati javaslatához benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás.....	24544
Magyarország Kormánya és a Bahreini Királyság Kormánya közötti légitörekedési megállapodás kihirdetéséről szóló törvényjavaslat zárószavazása.....	24544
A munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló, 1996. december 16-i, 96/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvetervezet vonatkozásában az indokolt vélemény elfogadása feltételeinek fennállásáról szóló jelentés elfogadásáról szóló határozati javaslat zárószavazása.....	24545
A személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat zárószavazása.....	24545
A népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslatához benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás.....	24545
Egyes honvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslatához benyújtott összegző módosító javaslatról szóló döntés és a zárószavazás.....	24546
Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény módosításáról szóló törvényjavaslatához benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás.....	24547
A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény és a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslatához benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás.....	24548
A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslatához benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás.....	24548
Egyes migrációs tárgyú és ezekkel összefüggésben más törvények módosításáról szóló törvényjavaslatához benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás.....	24549
A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslatához benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás.....	24549

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény, valamint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslathoz benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás.....	24550
A Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény és egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslathoz benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás.....	24550
Egyes iskolaszövetkezetekkel összefüggő törvények módosításáról szóló törvényjavaslathoz benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás	24551
A Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanácsról szóló 2011. évi XCIII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslathoz benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás	24551
Döntés önálló indítványok tárgysorozatba vételéről.....	24552
Bejelentés napirendi pont elnapolásáról	24552
Az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményben Részes Feleinek 21. Konferenciáján elfogadott Párizsi Megállapodás kihirdetéséről szóló törvényjavaslat általános vitájának megkezdése	24552
Dr. Seszták Miklós nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője... ..	24553
Felszólalók:	
Dr. Áder János köztársasági elnök.....	24556
Bencsik János , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	24564
Heringes Anita , az MSZP képviselőcsoportja részéről	24567
Dr. Aradszki András , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	24570
Kepli Lajos , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	24573
Schmuck Erzsébet , az LMP képviselőcsoportja részéről	24578
Magyarország Alaptörvényének hatodik módosítása, valamint az egyes törvényeknek a terrorveszélyhelyzettel kapcsolatos módosításáról szóló törvényjavaslat együttes általános vitájának megkezdése.....	24581
Dr. Gyulyás Gergely (Fidesz), a napirendi pont előterjesztője	24582
Felszólalók:	
Vargha Tamás honvédelmi minisztériumi államtitkár	24587
Dr. Répássy Róbert , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	24588
Mirkóczki Ádám , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	24592
Dr. Vejkey Imre , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	24601
Dr. Schiffer András , az LMP képviselőcsoportja részéről	24602
Dr. Vadai Ágnes (független).....	24610
Az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményben Részes Feleinek 21. Konferenciáján elfogadott Párizsi Megállapodás kihirdetéséről szóló törvényjavaslat általános vitájának folytatása és lezárása	24615
Felszólalók:	
Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz)	24616
Sallai R. Benedek (LMP).....	24619
Szabó Zsolt nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza	24624

Magyarország Alaptörvényének hatodik módosítása, valamint az egyes törvényeknek a terrorveszélyhelyzettel kapcsolatos módosításáról szóló törvényjavaslat együttes általános vitájának folytatása és lezárása.....	24626
Felszólalók:	
Fodor Gábor (független)	24626
Dr. Simon Miklós (Fidesz)	24630
Dr. Vejkey Imre (KDNP) előterjesztői válasza	24631
Napirend utáni felszólaló:	
Bana Tibor (Jobbik).....	24633
Az ülésnap bezárása	24636

Az ülésen jelen voltak:

ÁDER JÁNOS köztársasági elnök, NÉMETH LÁSZLÓNÉ a Miniszterelnökség államtitkára, ROGÁN ANTAL, a Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter, DÖMÖTÖR CSABA államtitkár, TUZSON BENCE államtitkár, DR. VÖLNER PÁL igazságügyi minisztériumi államtitkár, CZERVÁN GYÖRGY földművelésügyi minisztériumi államtitkár, DR. NAGY ISTVÁN államtitkár, ZSIGÓ RÓBERT államtitkár, DR. SESZTÁK MIKLÓS nemzeti fejlesztési miniszter, DR. FÓNAGY JÁNOS államtitkár, SZABÓ ZSOLT államtitkár, VARGHA TAMÁS honvédelmi minisztériumi államtitkár, MAGYAR LEVENTE külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár, DR. MIKOLA ISTVÁN államtitkár, VARGA MIHÁLY nemzetgazdasági miniszter, DR. PINTÉR SÁNDOR belügyminiszter, KONTRÁT KÁROLY államtitkár, DR. HOPPÁL PÉTER emberi erőforrások minisztériumi államtitkár, DR. SEMJÉN ZSOLT tárca nélküli miniszter.

Az Országgyűlés tavaszi ülészakájának
23. ülésnapja
2016. május 10-én, kedden
(9.03 óra - Elnök: dr. Latorcai János
Jegyzők: Földi László és Ikotity István)

ELNÖK: *(A teremben lévők felállnak, és ezzel köszöntik a választópolgárok közösségét. Amikor az ülést vezető elnök helyet foglal, a teremben lévők is leülnek.)* Jó reggelt kívánok, tisztelt képviselőtársaim!

Az Országgyűlés tavaszi ülészakájának 23. **ülésnapját megnyitom.** Tájékoztatom Önöket, hogy az ülés vezetésében Földi László és Ikotity István jegyző urak lesznek a segítségemre. Köszöntöm kedves vendégeinket és mindenkit, aki figyelemmel kíséri munkánkat.

Tisztelt Országgyűlés! A mai napon, május 10-én **ünnepeljük a madarak és fák napját**, amelynek hagyománya több mint száz évre nyúlik vissza. 1902-ben Párizsban az európai államok egyezményt írtak alá a mezőgazdaságilag hasznos madarak védelmére. Még ebben az évben Chernel István ornitológus, a világon először, tematikus emléknapot szervezett hazánkban, majd 110 évvel ezelőtt a Magyar Országgyűlés és a magyar kormány is megtette a szükséges lépéseket.

Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter egy 1906-ban kibocsátott rendeletében előírta, hogy minden iskolában évente meg kell ünnepelni a madarak és fák napját. Ennek keretében a gyerekek fákat ültettek, madárodúkat helyeztek ki, vetélkedőkön, kirándulásokon vettek részt, és megismerkedtek a természetvédelem alapjaival.

A Magyar Országgyűlés a természetvédelemről szóló 1996. évi LIII. törvényben ismételt deklarálta e nap jelentőségét, kifejezve ezzel valamennyiünk elkötelezettségét a természet védelme iránt.

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület közel harminc éve indította el az „Év madara” programját az adott faj társadalmi szintű bemutatásának és védelmének céljából. 2016-ban a haris nyerte el a legtöbb szavazatot.

Hasonló kezdeményezés az Országos Erdészeti Egyesület által húsz éve indított, „Az év fája” mozgalom. Az idén a mezei szil nyerte el ezt a címet, amely Európa nagy részén őshonos; a legrégebben ültetett fafajaink között tartjuk számon; roppant méretű egyedeit szent faként tisztelték, még törvényeket is hirdettek alattuk.

Tisztelt Képviselőtársaim! Évente közel húsz zöldnapot, természetvédelmi világnapot ünneplünk. Ezek alkalmasak arra, hogy átérizzük azt a felelősséget, amellyel gyermekeinknek, unokáinknak tartozunk. Feladatunk nem lehet más, csakis a természeti élőhelyek zsugorodásának, a vadon élő növény- és állatfajok kipusztulásának megakadályozása, ütemének csökkentése.

Ma, a madarak és fák napján gondoljuk végig, mit tehetünk annak érdekében, hogy a természetet megőrizzük az utókor számára, hogy az árnyékot adó

bölcs fák társaságát unokáink és azok unokái is élvezhessék. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps.)*

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! **Napirend előtti felszólalások** következnek. Napirend előtti felszólalásra jelentkezett az LMP képviselőcsoportjából Schmuck Erzsébet képviselő asszony, az Országgyűlés jegyzője: „A TTIP-vel kapcsolatos magyar álláspont?” címmel. Parancsoljon, jegyző asszony, öné a szó.

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Az Oxfam oxfordi székhelyű nemzetközi szervezet 2015. évi jelentése szerint ma a világon 62 ember vagyona 3,5 milliárd ember vagyonával egyenlő. A leggazdagabb 1 százalék vagyona nagyobb, mint a többi 99 százaléké. Megdöbbentő adat!

A 62 ember vagyona 2010 óta 44 százalékkal nőtt, miközben a szegények jövedelme 41 százalékkal csökkent. Ebből is látszik, hogy a gazdagságot és szegénységet a világban működő mechanizmusok, intézmények tartják fenn és termelik újjá, ráadásul növekvő mértékben, hiszen évtizedek óta számos kiemelt nemzetközi dokumentum fő célja a szegénység leküzdése.

Az egyik ilyen mechanizmus a szabadkereskedelmi egyezmények intézménye. Ez biztosítja a tőke és a multinacionális cégek szabad mozgását a világ térségei és országai között. Az eredményt láthatjuk: a tőke mindent visz. Viszi az emberek tisztességes megélhetési lehetőségeit, és viszi a természetes környezetünk fenntarthatóságát.

Éppen ezért van kiemelt jelentősége, hogy a sundán-bundán készülő USA-eU szabadkereskedelmi egyezménynek mi lesz a sorsa. Szijjártó Péter szerint a TTIP a világkereskedelem egyik legfontosabb dokumentuma, és a TTIP-et nagyon támogatjuk - mármint a kormány, de nem az LMP.

Orbán Viktor pedig azt mondta, hogy minden országgal szabadkereskedelmi megállapodásra kell törekedni. Sajnos, mostanra már nincsen semmi kétségünk afelől, hogy az Orbán-kormány támogatja az EU és az USA között tervezett kereskedelmi egyezményt, bár egy ideig kettős beszédet folytatott.

És mivel a kormány támogatja a szabadkereskedelmi egyezményt, amin csak a gazdagok és a multik nyernek, ezért nem volt meglepő az a mélységes csend, ami körülvette a Greenpeace által kiszivárogtatott dokumentumokat az Európai Bizottság és az amerikai kormány képviselője által folytatott 13 témakört érintő titkos tárgyalások áprilisi állásáról.

A nyilvánosságra került anyagok mindenkit el kell hogy gondolkodtassanak, mindenkit, aki félti a nemzeti szuverenitást; félti a helyi gazdaságot, a munkahelyeket, az élelmiszer-biztonságot, a GMO-mentességet. Minden, amit a kormány csak riogatásnak és alaptalan vádaskodásnak nevezett, beigazolódt. Kiderült, hogy az egyezmény együtt jár az Országgyűlés hatásköreinek csökkentésével; a magyar és az európai emberek életminőségét biztosító szabályozások feladásával; a magyar önrendelkezés újabb

elárverezésével. Az iratok szerint megszűnne az elővigyázatosság elve, ami a környezetvédelem egyik legfontosabb elve. Magyarul: az EU-elvek szerint ma először azt kell bizonyítani egy anyagról, hogy az nem káros, és csak ezt követően lehet piacra engedni. Az USA-ban viszont pont fordítva van: eleve piacra engedik, majd csak azután kell bizonyítani, hogy káros. Enélkül ugyanis nem lehet betiltani. A TTIP utáni világban az USA elvei lennének kötelezőek.

A másik nagy probléma, hogy az EU eddig eltitkolta a nagyipar befolyásának mértékét. Az EU különböző jelentései és dokumentumai csupán egyszerű, minimális beleszólást említenek a multiktól, míg a mostani jelentések szó szerint kimondják, hogy a tárgyalások során a nagyvállalatok véleményét is kikérték, illetve hangsúlyozzák, hogy szükség van a velük való további konzultációra. Mellesleg a civilek, a munkavállalók érdekképviseleti szervezetei, tulajdonképpen az emberek előtt szupertitkosan kezelték a dokumentumokat; nemhogy kikérni nem kérték ki a véleményüket, de még belepillantani sem engedtek a dokumentumokba.

(9.10)

Ebből is látszik, milyen egyezményt támogat a Fidesz-MSZP-DK nagykoalíciója az Európai Parlamentben. Olyat, amit az Atlanti-óceán két partján lévő nagyvállalatok és az ő érdekeiket képviselő Európai Bizottság sürget. Erről az egyezményről a magyar és az európai emberek háta mögött tárgyalnak. Ez az egyezmény sérti Magyarországot nemzeti érdekeit.

Tisztelt Ház! A kormánynak, úgy látszik, megéri a magyar emberek egészségét veszélybe sodorni, ha multinacionális vállalatok és a Juncker-bizottság érdekeiről van szó. Ha valamikor, akkor most érkezett el a megfelelő pillanat arra, hogy a magyar kormány abbahagyja a diplomáciai semmitmondást és bejelentse, megvetozza az egyezményt. Ezt várjuk a kormánytól. Ha ezt megtenné, az az ingadozó pakett összeomlásához vezethetne. Ez a nemzeti érdek. Köszönöm a figyelmet. *(Taps az LMP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Az elhangzott napirend előtti felszólalásra Magyar Levente államtitkár úr válaszol. Megvárjuk, amíg államtitkár úr fölteszi a mikrofont. Igen, rendben van. Államtitkár úr a szó. Parancsoljon!

MAGYAR LEVENTE külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár: Elnök Úr! Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Országgyűlés! Kedves Képviselő Asszony! Hosszú ideje folytatunk itt, a Parlament falai között párbeszédet a TTIP-megállapodásról, illetve annak előkészületeiről, és rendre az az érzésem, hogy elbeszélünk egymás mellett, kedves képviselő asszony, ugyanis a mi támogató álláspontunk egy elvi támogató álláspont, egy elvi nyitottság arra, hogy amennyiben egy olyan szöveg kerül véglegesítésre, amely elfogadható a magyar érdekek szempontjából,

akkor mi nem fogunk akadályt gördíteni az egyezmény elfogadása elé.

Alapvetően szabadkereskedelem-pártiak vagyunk. Azt gondolom, hogy ezt nyíltan és büszkén vállalhatjuk. Ez a magyar gazdaság és a magyar külkereskedelem élénkítése szempontjából elfoglalt elvi álláspont. Hagyományosan támogatunk minden olyan kereskedelmkönnyítő és a kereskedelmi akadályok lebontását célzó nemzetközi megállapodást, amely a magyar termékek előtt megnyithatja a külföldre jutás útját. Azt gondolom, tisztelt képviselő asszony, hogy ez a magyar exportszerkezet, a magyar gazdaság alapvetően exportorientált szerkezetéből egyenesen fakadó politikai köteleességünk is.

Tehát még egyszer, ez egy elvi nyitottság. A részletek ismeretében tudjuk majd a pontos álláspontunkat megfogalmazni. Azt gondolom, tisztelt képviselő asszony, hogy az EU részéről is, illetve a tárgyalások fő résztvevői részéről is el fog jönni annak a megfelelő pillanatnak az ideje, amikor széles körben véleményezhető lesz a készülő dokumentum. Ugyanakkor azt lássuk be, hogy egy ennyire összetett tárgyalási folyamat során nem életszerű az, hogy már a tárgyalások egy kezdeti fázisában vagy akár a tárgyalásoknak egy jelenlegi fázisában végtelenül szélesre nyitják a hozzászólók körét, és nyilvánosan elérhetővé teszik ezeket a dokumentumokat, mert ez nyilvánvalóan ahhoz vezetne, hogy a tárgyalások nem volnának hatékonyan lebonyolíthatóak.

Tisztelt Képviselő Asszony! Jelenleg a TTIP-ről szóló tárgyalások közepén tartunk. A megállapodás szövege ily módon folyamatosan formálódik, és így lesz ez mindaddig, amíg a partnerek minden egyes témában meg nem állapodnak. A TTIP-tárgyalásokhoz kapcsolódóan a Bizottság mozgásterét a Tanácstól kapott tárgyalási mandátum határozza meg. Ez a mandátum többek között rögzíti, hogy a megállapodás nem eredményezheti az európai magas szintű környezetvédelmi - ideértve a GMO-t is -, egészségvédelmi, állat- és növény-egészségügyi, munkajogi normák szintjének csökkentését.

A Bizottság a tárgyalási mandátumnak megfelelően tárgyal a tárgyalások lezárásáig, a megállapodás eléréséig. Az Egyesült Államokat mint partnert a tárgyalásokon gazdasági vagy tárgyalástechnikai szempontból értelemszerűen szintén a saját gazdasági és politikai szempontjai vezérlik, akárcsak az EU-t és az EU 28 tagállamát. Ebből következően elképzelhető, hogy a GMO-termékek esetében a partner egy liberálisabb uniós szabályozást szeretne, azonban erre sem az uniós mandátum, sem pedig a magyar pozíció miatt nincs esélye, erről a Bizottság egész egyszerűen nem is tárgyalhat. Az interneten megjelent dokumentumokat és információkat is ebben a kontextusban kell értékelni és értelmezni.

Nem kívánok a dokumentumok hitelességével foglalkozni, de szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy azok csak a tárgyalások egyes fejezeteit érintik, azokat, ahol van konszolidált szöveg, vagyis ahol a felek legalább a fejezetek struktúrájában és a megközelítésben meg tudtak egyezni. Jelenleg a várakozás-

nak megfelelően a 25 fejezetből 14 esetben rendelkezünk ilyen szöveggel. Tehát 11 olyan fejezet van még, képviselő asszony, ahol nincs konszolidált szöveg. Ilyen például az elővigyázatosság elvét tartalmazó fejezet, amelyre képviselő asszony is felhívta a figyelmet.

Szeretném azt is megjegyezni, hogy az csak az első lépés, ha megállapodás születik az USA és az EU-ajánlatok egységes szerkezetbe foglalásáról, ezt követően még a kompromisszumos szöveg tartalmában is egyet kell érteni, ettől azonban még jelen állapot szerint is messze vagyunk.

A tárgyalások nyilvánosságával kapcsolatban szeretném jelezni, hogy a Bizottság átadott ajánlatai elérhetőek a Bizottság hivatalos oldalán, emellett olvasószoba is a képviselő hölgyek és urak rendelkezésére áll, ahol elolvashatják a hiteles, konszolidált dokumentumokat. Ugyanakkor, amennyiben az EU partnere, az Egyesült Államok nem kívánja a nyilvánossággal megosztani az ajánlatait, nincs abban a helyzetben az EU, hogy annak beleegyezése nélkül ezeket a dokumentumokat nyilvánosságra hozza.

Figyelembe véve a tárgyalások előrehaladását, erősen kétséges, hogy ebben az évben meddig tudunk eljutni, de ismételten szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy amennyiben megszületik a megállapodás, azt a Magyar Országgyűlésnek is jóvá kell majd hagynia. Tisztelt Képviselő Asszony! Szeretném tehát megnyugtatni afelől, hogy lesz alkalma lelkiismerete szerint szavazni ennek a dokumentumnak az elfogadásáról, és még ebben a fázisban is megakadályozhatja a kellő parlamenti többség birtokában annak elfogadását. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Napirend előtti felszólalásra jelentkezett az MSZP képviselőcsoportjából Burány Sándor képviselő úr: „Kettészakadó ország” címmel. Parancsoljon, képviselő úr! Öné a szó.

BURÁNY SÁNDOR (MSZP): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Urak! Tisztelt Ház! Fordulatra van szükség. Fordulatra van szükség a politikában, fordulatra van szükség a kormányzásban. Fordulatra van szükség annak érdekében, hogy a nehéz helyzetben lévő többséget támogassuk a jó helyzetben lévő kisebbség helyett.

Azért van szükség fordulatra, mert 2010-ben önök, az önök kormányzása olyan útra terelte az országot, amely, ha nem állítjuk meg ezt a folyamatot, már középtávon katasztrófába torkollhat. Katasztrófába torkollhat, mert a szakképzett emberek egyre nagyobb tömege fogja elhagyni az országot, és néhány év, évtized múlva, ha ez a politika folytatódna, Magyarország az alulképzett közmunkások és nyugdíjasok országává válna. Ezt minden energiánkkal meg kell akadályozni.

Fordulatra van szükség, mert önök, amikor 2010-ben hatalomra kerültek, teljesen érthetetlen módon első intézkedéseik egyikével azonnal meg-

emelték a minimálbér adóját, azét a minimálbérét, amely addig adómentességet élvezett. Ennek következtében a nulla százalék szja helyett ma már 15 százalék adót kell hogy viseljen a legalacsonyabb jövedelműek bére. Egy másik intézkedésükkel - bár azóta erről elfeledkeztek - pedig bevezettek egy kétmilliósi fizetési bérplafont az állami szférában. Ez utóbbinak egyébként lett volna értelme, érdekes, hogy pont ezt szívták vissza. De nem álltak meg a minimálbér megadóztatásánál, tovább fokozták a nehéz helyzetben lévők bajait azzal, amikor a szociális rendszer átalakításával, lényegében a szociális támogatások nagy részének felszámolásával, megszüntetésével, az önkormányzatoktól való elvételével további nehéz helyzetbe sodorták azokat, akik már addig is bajban voltak.

(9.20)

Nem véletlen, hogy egyre szemérmesebbé válnak, és a Központi Statisztikai Hivatal már a korábbi módszertan szerint számított létminimumot nem akarózik közölni; igaz, hogy helyette ezt kutatóintézetek ugyanezzel a módszertannal közben megtették. A számok pedig ijesztőek és tragikusak, hölgyeim és uraim. A számok azt mutatják, hogy több mint 4 millió ember él ma Magyarországon a létminimum alatt. A számok azt mutatják, hogy 2010 óta, amióta önök kormányoznak, bocsánat, amióta önök hatalomban vannak, azóta a szegénység nem csökkent, hanem nőtt Magyarországon, és ez nemcsak tragikus, hanem kifejezetten szégyenletes.

Apropó, kormányzás: a másik súlyos hiba, hogy önök összetévesztik a kormányzást a hatalomgyakorlással. A kormányzás lényege a közjó szolgálata lenne. Ha a nagy ellátórendszerekkel érdemben törődnének, akkor érdemben törődnének az oktatással, érdemben törődnének az egészségüggyel. Ehelyett egyáltalán nem a közjával, hanem a saját jószágukkal, a saját javadalmozásukkal törődnek. A hatalomgyakorlás professzionális és gigantikus méreteket öltött, üzemszerűen csapolják le a közpénzeket, hogy ebből egy soha nem látott klientúrát építsenek. Létrejöttek a klánok, létrejöttek a klientúrák, és nem véletlen, hogy a száz leggazdagabb magyar listáján most már egyre többen, akik korábban nem voltak rajta, kifejezetten Orbán Viktorhoz, a miniszterelnökhöz és környezetéhez köthetők. Közben az ellátórendszerek közül a talán két legnagyobb és legfontosabb, az oktatás és az egészségügy egész egyszerűen lerohadt. Önöket csak a központosítás érdekelte, hozzá nem értő emberek kinevezésével elsorvasztják az oktatást Magyarországon, egyre nagyobb problémát okozva a feltörekvő generációk tanulásában. Ezért tehát fordulatra van szükség; fordulatra, hogy betartassuk önökkel az eredeti ígéreteiket, és például visszaállítsuk a 2 milliósi bérplafont az állami szférában, amit önök közben visszacsínáltak, és fordulatra van szükség, mert nem csinálták vissza a minimálbér szégyenletes megadóztatását. Újra csökkenteni kell az alacsony keresetűek adóját. Fordulatra van szükség,

mert helyre kell állítani a kormányzás becsületét, a magánvagyonok gyarapítása helyett ismét a közjóval kellene hogy törődjön egy demokratikus kormány. És végül, de elsősorban a rászoruló többséget kellene támogatni a felső tízezer és a haverok helyett, a felső tízezer és a harácsoló klientúra helyett.

Hölgyeim és Uraim! Önök erre a fordulatra képtelenek, ezért kell önöknek megbukniuk. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Az elhangzott napirend előtti felszólalásra Dömötör Csaba államtitkár úr válaszol. Parancsoljon, államtitkár úr!

DÖMÖTÖR CSABA, a Miniszterelnöki Kabinet államtitkára: Köszönöm a szót, elnök úr. Képviselő úr, ön a közpénzlecsapolás szót használta. Röviden erre is szeretnék reagálni. Ön hivatkozott egy tanulmányra, és az azzal kapcsolatos mérést hozta fel érvként. Nos, ez egy olyan tanulmány, amelynek a készítői egy korábbi szocialista miniszter munkatársai voltak, és vezetője korábban az Ecostat nevű céget vezette, amelyik egymagában 910 millió forintot kapott a szocialista kormányzás idején. Ennyit a közpénzlecsapolásról.

Ami a lényegét illeti: a magam részéről nagyon fontosnak tartom, hogy a költségvetési vita előtt számba vegyük, hogy a következő évi költségvetést mit hoz az egyes társadalmi csoportoknak, és azon belül mire számíthatnak a rászorulók. Azt hiszem, sok mindenben nem értünk egyet, de abban talán egyetértünk, hogy a szegénységből való legrövidebb kiút a munka, az, ha mindenkinek van munkája. Az ellenzéki létből fakadó kötelező kritikák ellenére talán ön sem vonja kétségbe annak jelentőségét, hogy ma már sokkal több ember él munkából, mint korábban, és nem segélyből élnek. Ma már 4,2 millió fölött van a foglalkoztatottak száma, ez a 2010-es állapothoz képest több mint 500 ezerrel több munkahelyet jelent. A közfoglalkoztatással a kormány azok számára is lehetőséget kínált, akik átmenetileg nem találtak megfelelő állást a munkaerőpiacon. Ők az önök idejében egy sokkal csekélyebb összegű segélyre számíthattak. Ami pedig a külföldi munkavállalást illeti: hát nem önök voltak azok, akik teleplakátolták az országot azzal, hogy lehet cukrászdát nyitni Bécsben?! Aztán most, pár évvel később politikai hisztériakeltésre használják az ügyet.

Ami az adócsökkentést, s ezen belül a rászorulókat illeti: terheiket jelentősen csökkentheti az a tény, hogy jövőre 5 százalékra csökken a legfontosabb élelmiszerek, a tej, a baromfi és a tojás áfája. Ezt megelőzően már az idén 5 százalékra csökkent a sertéshúst terhelő áfa, és ez könnyebbséget jelent a pályakezdőknek, a szerényebb anyagi körülmények között élőknek és a nyugdíjasoknak egyaránt. Jövőre is 15 százalék marad az szja, és ezeknek az adócsökkentéseknek köszönhetően jövőre 35-40 ezer forinttal több maradhat egy magyar családnál. Az áfa-csökkentés és az adócsökkentés a nyugdíjasok számára is tehercsökkentést jelent. A legfontosabb élel-

miszerek áfacsökkentése gyakorlatilag megduplázza a nyugdíjmelés mértékét.

Még egy fontos kérdést szeretnék felvetni, mégpedig a gyermekvállalás kérdését. Azért hozom ezt ide, mert korábban komoly probléma volt az, hogy a gyermekvállalás növelte a szegénységi kockázatot. A kormány szakított ezzel és olyan adórendszert vezetett be, amely a nevelt gyermekek számától függően megfelelő támogatást nyújt a szülőknek. Ez hozzájárul ahhoz, hogy több gyermek szülessen anélkül, hogy az csökkentené a remélt életszínvonalat. Ami a gyermekeket illeti: a kormány továbbra is biztosítja az ingyenes tankönyvet és a gyermekétkeztetést.

Még két dolog van, ami jelentősen növelte a szegénységi kockázatot, ezek pedig a devizahitelezés és az energiaárak. A kormány ezért döntött a banki elszámoltatásról, és ezért döntött úgy, hogy negyedével csökkenti az energiaárakat.

Amint ön is látja, számos olyan döntést hozott a kormány, ami javítja a szerényebb anyagi körülmények között élők helyzetét. Ha az Országgyűlés elfogadja a jövő évi költségvetést, akkor ők is tehetnek egy lépést előre. Ez azonban nem jelenti azt, hogy ne lenne még rengeteg tennivaló, ellenkezőleg, csak tennivaló akad.

Engedje meg, hogy végezetül pár felvetéssel zárjam. Azért teszem ezt, mert ön a korábbi ciklusokban háromféle államtitkári posztot is betöltött és miniszter is volt, ezért aztán nyugodtan fel lehet tenni pár kérdést; például azt, hogy hol volt ön akkor, amikor duplájára nőttek az energiaárak. Felemelte-e a szavát akkor, amikor egyhavi nyugdíjat vettek el az idősek-től? Tett-e bármit a devizahitelezés megugrása ellen, az ellen, hogy százazrek kerüljenek adósságcspdába? Hogyan látja a saját felelősségét abban, hogy az MSZP megduplázta a munkanélküliséget, ezzel pedig a szegénység kockázatát is?

Egy rakás kérdés, amit gyakran vetünk itt fel, de választ sohasem kapunk. S nem véletlenül, mert amit az MSZP kormányzás címén művelt, az maga volt a kőbe vésett kudarc, s nemcsak a rászorulóknak, hanem az ország egészének is. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. A KDNP-frakcióból Harrach Péter frakcióvezető úr jelentkezett napirend előtti felszólalásra: „A 2017. évi költségvetés” címmel. Parancsoljon, frakcióvezető úr, öné a szó.

HARRACH PÉTER (KDNP): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Egy költségvetés számokból áll, de szellemiséget hordoz, egy politikai erő értékrendjét tükrözi. Számunkra a társadalompolitikai kérdések fontosak, és ebben a költségvetésben egy egészséges társadalom képe bontakozik ki. Amikor egészséges társadalmat mondok, akkor természetesen nem csupán a fizikai egészségre gondolok. Ebben a költségvetésben olyan tételek jelennek meg, amelyek igazolják azt, hogy a kormányzat nemcsak elfogadja a társadalmat, hanem alakítja is azt. A kettőnek arányban

kell lennie, és akkor jó egy politikai cselekvés, ha ezt az arányosságot tartani tudja, hiszen az embert el kell fogadni a maga gyengeségeivel, erejével, nagyszerű lényével, tulajdonságaival együtt.

Ugyanakkor az emberi véleményt, a társadalom közgondolkodását alakítani kell, hiszen ez a politikai felelősség lényege. Ha valaki ezt megérti, akkor jól politizál, de ha nem fogadja el az embereket, akkor előbb-utóbb belebukik. Ha viszont nem képes formálni a közgondolkodást, akkor hagyjon fel a politikai cselekvéssel. Mert nem csupán a szavazatnövekedés szempontja kell hogy megjelenjen egy politikai akcióban, hanem sok minden más, a felelősség gyakorlása is.

De nézzük azért a számokat is, ne csak a gondolatokat! Számunkra fontosak a családok, a helyzetük javítása, a hátrányos helyzetűek helyzetének javítása és ahogy említettem, az egészséges társadalom feltételeinek a megvalósítása.

(9.30)

Ebben persze benne van a kiszámíthatóság, mint például az életpályamodellek, de benne van a testi-lelki egészség szolgálata is. Egy pillanatra hadd álljak meg itt: azok a primitív és siralmas kritikák, amelyek a sportfejlesztésekkel kapcsolatban azok összehasonlításában megjelennek, nem a realitást és az egészséges társadalom kialakítását szolgálják, hanem valami egészen mást.

Mit jelent a családok támogatása? Mi elsősorban az adókedvezményre gondolunk, és itt egy újabb lépést tettünk előre, ami 350 ezer családot érint. A kétgyermekesek adókedvezményének növekedése ma már havonta, gyermekenként 15 ezer forint, tehát két gyermek esetén 30 ezer forintos juttatás. Emlékeztetnék rá, hogy kezdeményezésünkre a járulékokból is leírható ez az adókedvezmény. Öt év alatt egyébként 930 milliárd forintot hagyott a családoknál, 1 millió 100 ezer családnál ez a támogatási elem.

Engedjék meg, hogy még néhány tételre utaljak: az otthonteremtés, ami szintén a családok életét befolyásolja, 211 milliárd forintot jelent ebben a költségvetésben. Utalhatnék a családi otthonteremtési támogatás bevezetésére. Az adócsökkentések, az 5 százalékos áfa szintén a családok érdekét szolgálják, a tej, a baromfi, a tojás áfájáról van szó.

És mit kapnak a hátrányos helyzetűek? Én kiemelném a közmunkaprogramokat, hiszen ez rendkívül fontos része a szociális és egyúttal a foglalkoztatási politikának. 2009-ben összesen 2 milliárd forintot fordított az a kormányzat a közmunkaprogramokra. '17-ben ez 325 milliárd forint lesz. Óriási különbség, azoknak ad munkát, akik egyébként nem találnának munkalehetőséget. Utalhatnék én is az ingyenes tankönyvre és a kedvezményes, illetve ingyenes étkeztetésre. Mindez természetbeni juttatás, ami kiegészíti azokat a számokat, amelyek a szociális juttatásban megjelentek.

Az egyik legfontosabb dolog a kiszámíthatóság a társadalomban. Ezt szolgálják az életpályamodellek. Először a pedagógusok, majd a felsőoktatásban dolgozók, a rendvédelmi és honvédelmi dolgozók és az állami tisztségviselők életpályamodelljéről van szó. Úgy gondolom, ez a néhány tétel is igazolja azt, hogy egy jó, az egészséges társadalmat szolgáló költségvetésről van szó. Köszönöm a figyelmüket. *(Szórványos taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Az elhangzott napirend előtti felszólásra Tállai András államtitkár úr válaszol. Parancsoljon, államtitkár úr!

TÁLLAI ANDRÁS nemzetgazdasági miniszteri-umi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Frakcióvezető Úr! Felszólalásában a 2017-es költségvetés társadalmi szempontú megvilágítását emelte ki. Azt gondolom, igaz, amit ön mond, hogy egy egészséges társadalom képét tükrözi a 2017. évi költségvetés, és hogy valós társadalmi megoldások vannak a 2017. évi költségvetési tervben, és ez került az Országgyűlés elé, amelynek vitáját holnap kezdi meg az Országgyűlés.

Én abból a szempontból szeretném megközelíteni a költségvetést, ami előttünk fekszik, hogy igazából mi is teremtette meg azt a lehetőséget, milyen pénzügypolitika, gazdaságpolitika, kormányzati politika, hogy arról tudjunk most beszélni, hogy valós társadalmi problémák, feszültségek, nehézségek megoldása rejlik a költségvetésben. Azt gondolom, tisztáznunk kell, honnan hová jutott az ország.

A 2010-es kormányváltást követően lényegében pénzügyi, morális és társadalmi csődben volt Magyarország. A költségvetési hiány megszámlálhatatlan méreteket öltött, az államadósság növekedett, az infláció jelentős volt, az energiaárak az egekben voltak, megfizethetetlenek voltak, a devizahitelek problémája Európában a legnagyobb mértékű volt, a gazdaság nem növekedett, hanem haldoklott. Ebből kellett az országot kihozni, ebből kellett egy olyan biztos gazdasági alapot teremteni, hogy ma arról beszéljünk, hogy jövedelmeket tudunk növelni, hogy adókedvezményt tudunk adni, hogy csökkenteni tudjuk az áfát, hogy a családokon segíteni tudunk, hogy valós társadalmi kérdésekre valós válaszokat tudjunk adni.

Azt gondolom, hosszú utat tett meg az ország, és nehéz, göröngyös utat tett meg a kormány annak érdekében, hogy el tudjunk ide jutni, hogy azt tudja mondani az OECD, hogy Magyarország jó úton jár, hogy gazdasági eredményeit el kell ismerni. Nehéz út vezetett ahhoz, hogy a hitelminősítők pozitív tartományban tartsák Magyarországot, és várhatóan ebben az évben megtörténjen általuk az ország felminősítése is. Nehéz volt, rendbe kellett hozni a gazdaságot, növekedési pályára kellett állítani, ami sikeres volt. Hiszen ma az Európai Unió viszonylatában Magyarország az élmezőnybe tartozik a gazdasági növekedés tekintetében. A jövő évre vonatkozóan 3,1 százalékos

gazdasági bővülést tervezünk, amit reálisnak tartanak az elemzők is.

Nagyon fontos, hogy az inflációt megfelelő mértékben tudjuk tartani, hiszen az infláció a szegények adója. Nagyon fontos, hogy ez alacsony mértékű legyen. 2017-ben 0,9 százalékkal tervez a kormány a költségvetésben. Nagyon fontos, hogy tudjuk tartani a költségvetési hiányt. A költségvetési hiány tekintetében lényegében a működési költségvetés már nullaszázalékos hiányú a költségvetés, csak a fejlesztések és beruházások miatt van, hogy az európai uniós módszertan szerint 2,4 százalékos a tervezett GDP-arányos hiány. A költségvetés konzervatív szemlélettel készült, elővigyázatosan, biztonsági tartalékok vannak a költségvetésben, a központi tartalék 60 milliárd lesz, az Országvédelmi Alap, illetve 110 milliárd a rendkívüli kormányzati intézkedések tartaléka.

Nagyon fontos, hogy az adóbevételek tervezése reálisan történt, ugyanakkor, kihasználva a kormányzati intézkedéseket, a gazdaság fehéritéséből eredő többletbevételek betervezésre kerültek a költségvetésbe, illetve a gazdasági növekedésből eredő várható többletbevételek is. Frakcióvezető úrral egyetértve egy reális és támogatható költségvetés került az Országgyűlés elé. Az Országgyűlés képviselői számára kívánok eredményes és hasznos vitát a költségvetési vita során. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. A Fidesz képviselőcsoportjából Bányai Gábor képviselő úr jelentkezett napirend előtti felszólalásra: „Tavaszi fagykár - intézkedések és lehetőségek” címmel. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

BÁNYAI GÁBOR (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Április 20-21-én és 25-én az ország számos megyében, így például Zala, Győr-Moson-Sopron, Bács-Kiskun, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Borsod-Abaúj, Zemplén, Nógrád és Somogy megyében szenvedtek fagykárokat, elsősorban a szőlő-, gyümölcs- és zöldségtermelők országszerte. A múlt hét végéig 3844 kárbejelentés érkezett be a rendszerbe országosan. A legtöbb bejelentés jelenlegi ismereteink szerint Szabolcs-Szatmár-Bereg és Bács-Kiskun megyéből érkezett. Szabolcsban 1750, Bács-Kiskunban 887 kárbejelentés érkezett. Ez azt is jelenti, hogy legalább ennyi, de sokkal több magyar termelőnek keletkezett sok milliárd forintos kára.

Bács-Kiskun megyében döntő többségében kajszira, szőlőre, őszibarackra, meggyre és szilvára vonatkozó kárbejelentések érkeztek. Amelyik területet fagy érte, ott általában 60-70 százalékos a káresemény.

(9.40)

Mindegyik gyümölcs esetében több száz hektárra tehető a károsodott területek mértéke; mindemel-

lett a termelőktől érkezett tájékoztatás alapján a számocában is jelentős károsodás tapasztalható. Bács-Kiskun megye összes szőlőterületének 30 százalékát, mintegy 5500 hektár területet érte a fagykár - leginkább Kecel, Imrehegy, Soltvadkert, Császártöltés, Hajós és Kiskőrös településeket. A területek 5 százalékán, körülbelül 1000 hektáros területen 80-100 százalékos a kár mértéke. A terület 10 százalékán, mintegy 2000 hektárnyi területen 50-70 százalékos a kár mértéke. A terület 15 százalékán pedig 20-40 százalékos kár az, amit a tavaszi fagy okozott. A legsúlyosabban az új telepítésű szőlőültetvények károsodtak, ahol már nemcsak a terméskiesés a probléma, hanem a fagykár okozta hosszú távú hatás az ültetvények fejlődőképességére, illetve akár a pusztulása is várható több helyen.

A fagykárokat elszennvedő termelők - némi öröm a tragédiában - elsősorban az agrárkárenyhítési rendszeren keresztül igénybe vehető kárenyhítő juttatás formájában részesülhetnek kompenzációban. A kárenyhítési alapban, mint megtudtuk, az idén 24 milliárd forint áll rendelkezésre, ebből próbáljuk majd a gazdák jogos igényeit kielégíteni. Kárenyhítő juttatásra azonban csak azok a termelők lehetnek jogosultak, akik az agrárkárenyhítési rendszer tagjaként vannak regisztrálva, ezért fontos, hogy a fagykárban érintett, de az agrárkárenyhítési rendszerben még nem tag termelők - beleértve az 1 hektár területnél kisebb területek használoit, a területalapú támogatást egyébként nem igénylő termelőket is - a 2016. május 23-áig nyitva lévő egységes kérelem felületén jelezzék a kárenyhítési rendszerhez való csatlakozási szándékukat.

A kárenyhítési feltételeket teljesítő termelő, ha a hozamértékének legalább 50 százalékára valamilyen releváns biztosítással rendelkezik, akkor a hozamérték csökkenésének 80 százalékát, ha nem rendelkezik biztosítással - és ezek vannak sajnos többségben -, akkor 40 százalékát kaphatja meg kárenyhítésként. Megemlítendő, hogy a károsult termelő a kárenyhítési törvény alapján földbérleti díj mérséklésére is jogosult, amelyet szintén célszerű ilyenkor érvényesítenie.

A kedvezőtlen időjárási kockázatok kezelésére - így a leginkább Szabolcs-Szatmár-Bereg, Bács-Kiskun, Hajdú-Bihar, Nógrád, Pest, Somogy, Veszprém és Zala megyéket is sújtó tavaszi fagykárok miatt bekövetkező károk csökkentésére - meglátásunk szerint az illetékes tárca kellő figyelemmel és szakértelemmel kezeli a helyzetet, többek között az új mezőgazdasági kockázatkezelési rendszernek is köszönhetően. De - és ezt ne felejtsük el - a természeti csapások egy része ellen tudna védekezni a magyar mezőgazdaság. Az ültetvényekben a tavaszi fagykárok ellen számos eljárással meg lehet előzni akár mínusz 7-8 fokig a fagykárokat. A vegetációs időben az országban rendszeresen jelentkező jégesők ellen is van mód védekezni lokálisan, ki-ki a saját nagy értékű ültetvényén. De volna mód a jégesők ellen országos méretekben is a várható kárt enyhíteni, elhárítani. A kárelhárítást ösztönző fejlesztések

térnyerését minden eszközzel támogatni kell, mint azt több szomszédos országban is teszik, illetve 24 milliárd forintból, ha most lett volna ez a forrás, akkor akár 20-40 ezer hektár fagyvédelmi öntözését is meg lehetett volna valósítani. Ehhez kérjük a kormány segítségét. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Az elhangzottakra Czerván György államtitkár úr válaszol. Parancsoljon, államtitkár úr!

CZERVÁN GYÖRGY földművelésügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselő Úr! A 2016. április végi, tavaszi fagykárok felmérése még jelenleg is folyamatban van, a bejelentett területek naponta jelentősen növekednek. Adatokat kértünk be az illetékes szervezetektől, így a megyei kormányhivataloktól, a Hegyközségek Nemzeti Tanácsától, a FruitVeB Magyar Zöldség-Gyümölcs Szakmaközi Szervezettől és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarától is.

A május 9-ei időpontoknak - tehát ezek a legutolsó adatok - megfelelően országosan közel 5 ezer darab tavaszifagykár-bejelentés érkezett, mintegy 31 ezer hektár területre. A szinte országos kiterjedésű tavaszi fagy az alábbi megyéket érintette a leginkább: Szabolcs-Szatmár-Bereg megyét mintegy 13 ezer, Bács-Kiskun megyét közel 6500, Pest megyét közel 2500, Zala megyét 1300 hektárral, de jelentős volt a kár Borsod-Abaúj-Zemplén, Somogy és Győr-Moson-Sopron megyékben is. Jelentős károk keletkeztek a Dunántúl borvidékein, így Sopron környékén, a Balaton-felvidéken, a somlói és a villányi borvidéken is, de az alföldi kunsági borvidéken is, Izsák, Soltvadkert környékén.

Itt kell megjegyezni, hogy ugyan a kárral érintett területek nagysága várhatóan sajnos még tovább fog növekedni, a kárenyhítési alapon a jövő év elején rendelkezésre álló mintegy 24 milliárd forint bizonyosan elég lesz az uniós szabályok szerinti legmagasabb összegű kompenzációra, csakúgy, mint az új rendszer 2012. évi bevezetése óta minden évben a termelőknek az azt megelőző évek gyakorlatával ellentétben nem kell számolniuk forráshiány miatti támogatáscsökkentéssel.

A kárbejelentéshez a falugazdászok nyújtanak segítséget a termelőknek, a bejelentett károkat pedig a kormányhivatalok folyamatosan mérik fel. A kárbejelentéseket főszabály szerint 15 napon belül meg kell tenni, de a földművelésügyi tárca folyamatban lévő jogszabály-módosítása alapján ez május 23-áig még megtehető. Mivel jelenleg csak az agrárkárenyhítési rendszer tagjai jogosultak kárenyhítésre, a jelenlegi helyzetben a legfontosabb, hogy azon termelők, akik még nem tagjai a rendszernek, jelezzék mielőbbi csatlakozási szándékukat.

Az agrárkárenyhítésben a termelők kötelezően vagy önkéntesen alapon vehetnek részt. A rendszernek kötelezően tagja az a termelő, aki az adott évi egységes kérelem adatai alapján a szántóföldi művelési

ágban legalább 10, a szántóföldi zöldségfélék esetén legalább 5 hektár, amíg az ültetvények tekintetében legalább 1 hektár feletti termőföldterületet művel, így nekik külön nem kell bejelentkezniük.

A fenti területméretnél kisebb területet használó termelők önkéntesen csatlakozhatnak a rendszerhez. A csatlakozás az ő esetükben a tárgyévi egységes kérelem-bejelentő felületen tehető meg, amelyet a kárbejelentést megelőzően kell elvégezni.

Az egységes kérelemben az 1 hektár alatti ültetvényterületek is feltüntethetők, függetlenül attól, hogy a termelő közvetlen támogatást arra nem igényelhet. A területadatokat négy tizedesjegy pontossággal kell megadni, ami természetesen a töredékhektárok vonatkozásában is lehetővé teszi az ültetvényterület pontos megjelölését. A kárenyhítési feltételeket teljesítő termelő, ha a hozamértékének legalább az 50 százalékára valamilyen mezőgazdasági káreseményre vonatkozó biztosítással rendelkezik, akkor a hozamérték csökkenésének 80 százalékát, vagyis a lehetséges maximumot, ha nem rendelkezik biztosítással, akkor annak a felét kaphatja meg kárenyhítő juttatásként.

Fontos, hogy a mezőgazdasági biztosítások még folyamatosan köthetőek. A fagykárt szenvedett termelők esetében az újonnan megkötött biztosítás vélhetően nem fagykárbiztosítás lesz, hanem például jég-, tűz- vagy viharbiztosítás, amelyhez szintén az egységes kérelemben a vidékfejlesztési programból legfeljebb 65 százalékos díjtámogatás igényelhető. Kiemelendő, hogy a pályázat benyújtásának határideje az egységes kérelem benyújtásának utolsó napja, amely az említett jogszabály-módosítás alapján június 17. lesz. Tisztelettel kérem a válaszom elfogadását. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Kedves Képviselőtársaim! A Jobbik képviselőcsoportjából Szilágyi György képviselő úr jelentkezett napirend előtti felszólalásra: „Meddig kapnak még miniszterelnöki védelmet az erkölcsileg megbukott politikusok és államcég-vezetők?” címmel. A képviselő úr a szó. Parancsoljon!

SZILÁGYI GYÖRGY (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Elszámoltatás: négyévente hallhatjuk ezt a szót minden egyes választási kampányban, azoktól a pártoktól is, amelyek a választások után kormányra kerülnek. Az elmúlt 26 évben minden választásnál ezzel kampányoltak a későbbi kormánypártok is. Így tettek önök is, hiszen az elszámoltatás hangsúlyos kérdés volt a 2010. évi kampányban, folyamatosan nyolcéveztek, folyamatosan mutogattak a szocialistákra, egyébként jogosan, hiszen a szocialistáknál valóban nagyon sok korrupciós és gazdasági ügy volt, amit fel kellett volna tárnunk.

Aztán önök kormányra kerültek, és maradt ugyanaz a retorika a kormányra kerülésük után is, ami a választások előtt volt. Hiába voltak pozícióban, az elszámoltatásnak nyomát sem lehetett látni, sőt

azt hittük mindig a választások során, hogy majd ennél nincs lejjebb, de aztán volt lejjebb, vagy úgy is mondhatjuk, hogy feljebb, hiszen önök törvényi szintre emelték a korrupciót, központosították a korrupciót, és most már nem is titkolják nagyon azt, hogy a korrupció különféle formáival élnek az elmúlt hat évben.

Tegnap itt a parlamentben feltettem az államtitkár úrnak egy kérdést az offshore cégekkel kapcsolatosan, azokkal az offshore cégekkel kapcsolatosan, azzal a 260 offshore céggel kapcsolatosan, amelyet a Miniszterelnökség nyilvánított offshore cégnek és hozott nyilvánosságra a saját holnapján, és megkérdeztem, hogy ha ezeket a cégeket önök offshore-nak nyilvánították, és törvénytelen az ilyen cégekkel bármilyen szerződés, bármilyen közbeszerzési szerződés megkötése, akkor hogyan lehet, hogy ezek a cégek mégis súlyos milliárdokat keresnek, és súlyos milliárdokat kapnak önkéntől.

(9.50)

Akkor államtitkár úr, az orbáni triumvirátus szipogó és sziporkázó tagja, Habony Árpád által előre megírt szövegből azt a választ adta, hogy hát Alstom és Medgyessy Péter. Valóban gond az Alstom és Medgyessy Péter ügye, csak azt felejteli el mondani, hogy nem Magyarországon kezdték el feltárni ezt az ügyet, nem lenne Alstom-ügy akkor, ha az angolok, a britek nem kezdték volna el ezt az ügyet bolygatni.

Csak egy dolgot felejtett el, államtitkár úr: ezt a Medgyessy Pétert önök az elmúlt hat évben nem elszámoltatták, nincs Magyarországon nyomozás ellene, hanem kitüntették, Szijjártó Péter tüntette ki ezt az embert. Azt is elfelejtik megemlíteni, hogy például Kóka Jánossal szemben nincs nyomozás, nincs elszámoltatás, hanem diplomata-útlevelet adnak neki, és ugyanúgy Szijjártó Péterrel jár folyamatosan, járja a világot, és köti az üzleteket.

Elfelejtik azt is elmondani, hogy az a Farkas Flórián még mindig ott ül az önök padsoraiban, aki 1,6 milliárd forinttal nem tud elszámolni. Úgy bíztak erre a Farkas Flóriánra egyébként 1,6 milliárdot, hogy ez az ember háromszor volt büntetve már élete során, és egyszer már köztársasági elnöki kegyelmet is kapott, szintén gazdasági bűncselekményekkel, szintén az ORÖ-vel kapcsolatosan. Elszámoltatták ezt a Farkas Flóriánt? Nem. Önök inkább törvényt akarnak módosítani arra vonatkozóan, hogy hogyan kerülhet újra az ORÖ élére, hogyan bízhatnak újra majd milliárdokat erre az emberre.

Aztán ott van Matolcsy György esete az MNB-nél. Matolcsy György a közpénzeket a haverokra, a barátokra, a saját könyvére, és még ki tudja, mi mindenre költi. Ezt a Matolcsy Györgyöt önök megpróbálják egyáltalán bármilyen úton-módon jobb belátásra bírni? Nem, hiszen az alelnökük, Kósa Lajos arra is hajlandó, hogy azt mondja, a közpénz nem közpénz, el lehet tüntetni ezeket a dolgokat.

Aztán itt van Bitay Márton esete, aki Mészáros Lőrinnel, a nemzet gázszerezőjével - aki nagyon jó

iskolákat végzett, hiszen hiába gázszerező, ő egy közgazdasági csoda, aki bárhová nyúl, ott arany terem, bárhová lép, azt a földet rögtön meg tudja vásárolni, hiszen van rá pénze -, evvel az emberrel kávézgat, és rá két órára visszavonják azokat a földárveréseket, amelyek az ő bérelt területeit érintik. Van ennek bármilyen következménye? Nincs semmilyen következménye, sőt folyamatosan azt halljuk önkéntől - hiszen sorolhatnánk ezeket az eseteket a végtelenségig -, sorozatosan azt halljuk önkéntől, vagyis legfőképp, ami felháborító, a miniszterelnöktől, Orbán Viktortól, aki megvédi ezeket az embereket, aki most miniszterelnöki kegyelemben részesíti ezeket az embereket ahelyett, hogy felelősségre vonná őket, olyanokat hallunk például Matolcsy György esetében, hogy majd akkor fog bármit tenni ellene, ha az ég és a föld összeér. Nincs vizsgálat, hanem csak arrogáns, nagyképu és az emberek szemébe nevető szavak vannak. (Zaj.)

Én úgy gondolom, hogy akkor kell egy égszakadás-földindulás ebben az országban, hogy végre el legyen takarítva az az elmúlt 26 év, hogy végre el legyenek takarítva a XX. századi pártok. Ezt legkésőbb a 2018-as választások során a magyar állampolgárok a szavazataikkal tudják megtenni. Bízom benne, hogy végre eltakarítják a XX. századi pártokat a parlament környékéről (*Az elnök csengetéssel jelzi az időkeret leteltét.*), és a XXI. században a XXI. századi pártokkal újrakezdjük az ország felépítését. Köszönöm, hogy meghallgattak. (Taps a Jobbik soraiban.)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Az elhangzott napirendi előtti felszólalásra Völner Pál államtitkár úr válaszol, és megkérem képviselőtársaimat, hogy csöndben hallgassák az államtitkári választ.

DR. VÖLNER PÁL igazságügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselő Úr! Kár, hogy nincs annyi igazság vagy nincs igazság általában a felszólalásaikban, mint amekkora lendülettel ezt előadják, de nyilván a tartalom hiányát próbálják ezzel pótolni, hogy retorikai szövegekbe bocsátkoznak.

Magában a kérdésben az van, hogy miniszterelnöki védelmet meddig kapnak azok az emberek, akik megbuktak. Semeddig. Olyan emberekről nem tudunk, akik megbuktak volna, és miniszterelnöki védelemben részesülnének. A miniszterelnök úr is többször hangsúlyozta, hogy az illetékes hatóságoknál indítsák meg azokat az eljárásokat, amelyek szükségesek, önök nyilatkoztak, hogy megindították. Ha ezek az eljárások nem vezetnek eredményre, akkor nyilvánvaló, megint csak az igazságtartalmával van baj azoknak a kijelentéseknek, amelyeket tettek.

Ha végigvesszük az elszámoltatás kérdését azért az elmúlt évekből, akár a Hunvald-ügyre, a Juhász-ügyre, a Hagyó-ügyre vagy akár Kovács Béla ügyére gondolunk, akkor a kormány teszi a dolgát, és igenis megpróbálja és elszámoltatja ezeket az embereket, legyen szó bármelyik pártban felbukkanó botrányok-

ról, visszaélésekről, korrupciókról. Úgyhogy nagyon javasolom önöknek is, hogy nézzenek szét a házuk táján, Janiczak Dávid, a különböző polgármestereik ügyleteinél, a többszörös kifizetéseknél. *(Derültség.)* Saját erkölcsi elveiket legalább kérjék rajtuk számon, akkor talán nem kellene ilyen hiteltelenül felszólalniuk itt a parlamentben. *(Zaj.)*

Offshore cégekről beszélt a képviselő úr. Olvasák el az Alaptörvényt, a vonatkozó előírásokat! Magyarországon ma az állam sem közbeszerzésben, sem más módon nem szerződik olyan cégekkel, amelyeknek a tulajdonosi szerkezete nem átlátható, és amelyekről nem tudjuk, hogy ki van mögöttük, be kell jelenteniük. *(Közbeszólások a Jobbik sorából. - Dr. Schiffer András közbeszólása.)*

Ha továbbvisszük ezt a vonulatot, amit mondanak, az Alstom-ügyben jelenleg is folyik nyomozás. Ezt a képviselő úr is nagyon jól tudja, csúsztatásokba bocsátkozik, és éppen hogy talán kormánypárti képviselőtársaim felszólalásaiból is megismerhették ezeket a Medgyessy Péter-ügyeket, hiszen ők is szóvá tették itt a parlament padsorai között is, és az illetékes hatóságok teszik is a dolgukat. Az, hogy éppen külföldön bukkannak fel ezek a szálak, azért, könyörgök, mit szólnának önök ahhoz, ha egy olyan államban élnénk, ahol a képviselők, volt miniszterelnökök után állandóan nyomozás folyik olyan címen *(Dr. Schiffer András: Franciaország!)*, hogy mikor milyen számlamezgek vannak a cégeknél, anélkül, hogy konkrét adatok merülnének fel? Külföldön megtalálták a cégnél azokat az iratokat, amelyek dokumentálták, hogy ilyen visszaélések történtek, és ezek tették lehetővé azt, hogy konkrétan tudjanak eljárni a magyar hatóságok.

A képviselő úr szóvá tette, hogy azok a volt politikusok, akik az üzleti életben mozognak, ma éppen séggel a magyar gazdaságpolitikába illeszkedő módon üzleti tevékenységet folytathatnak. Ha amikor ön itt megbukna, elmenne, vállalkozást alapítana, és arra vágya, hogy évtizedekig üldözzék, és ne kapjon lehetőségeket ugyanúgy, mint bárki más nyílt körülmények között, akkor azt mondom, hogy ön nem egy demokratikus államra, hanem egy diktatúrára vágyik.

És továbbkanyarodnék a dologra: végre ott bele merte szólni Farkas Flórián nevét is. Azért a Jobbiknál, jegyezzük meg, önök mindig a rasszizmus határán lavíroznak *(Szilágyi György: Az a rasszizmus, hogy háromszor volt büntetve, és miniszterelnöki...)*, és pontosan az a cigányellenesség, ami bizottsági üléseken, itt a parlamentben is folyamatosan tetten érhető, diktálja önöknek azokat a szavakat, amelyekkel próbálják elhitelteleníteni a vezetőiket, próbálják egyúttal persze a kormányzat és a miniszterelnök személyét is ezzel kikezdeni. Ha van eljárás, ezeket a hatóságok le fogják folytatni. Ha felelősök vannak, azokat felelősségre fogják vonni.

A képviselő úr említette például az egyik FM-államtitkár nevét. Ki tiltja Magyarországon meg azt, hogy emberek találkozzanak, amit nem is vitattak? Több felszólalásban szóvá tették azt a gyanút, amit

ön megfogalmazott. Az államtitkár úr, aki itt van a teremben, több ízben válaszolt, hogy 699 esetben, ha jól emlékszem, kerültek visszavonásra azok a kiírások, amelyeket szóvá tettek. Tehát megint csak arról van szó, hogy önök kreálni akarnak ügyeket konkrét tartalmak, konkrét tények nélkül, és gyakorlatilag önöknek az a bajuk, hogy ez a kormányzat hat éve sikeres gazdaságpolitikát folytat, nem a multinacionális cégek profitját gyarapítja, a jegybankelnök levitte az inflációt, a magas jegybanki alapkamaton keresztül nem finanszírozza a külföldi bankokat, ugyanúgy szövetségesei a korábbi kormányzati gazdaságpolitikának, anélkül talán, hogy tudatában lennének, mint ahogy ezt baloldali képviselőtársaik jelenleg is folytatják.

Nagyon sajnálom, hogy erre az útra léptek. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Ezzel a napirend előtti felszólalásokat befejeztük.

Most határozathozatalokkal folytatjuk munkánkat. Arra kérem képviselőtársaimat, hogy foglalják el helyüket, ellenőrizzék, hogy kártyájukat megfelelően elhelyezték-e a szavazógépekben, hogy ez akadályt a későbbiek során ne jelentsen. *(A padsorok között állva beszélgető Németh Zsolt és Révész Máriausz felé:)* Megvárom, míg képviselőtársaim is közéről elfoglalják helyüket. Köszönöm szépen.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik az **Országos népszavazás elrendeléséről** szóló H/10611. számú határozati javaslatához benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás.

(10.00)

Emlékeztetem Önöket, hogy tegnapi döntésünknek megfelelően a határozati javaslatot házszábályolt eltéréssel tárgyalja az Országgyűlés. A Törvényalkotási bizottság összegző módosító javaslatát H/10611/3., összegző jelentését pedig H/10611/4. számon terjesztette elő.

Most az összegző módosító javaslatról döntünk. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a Törvényalkotási bizottság H/10611/3. számú összegző módosító javaslatát. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az összegző módosító javaslatot 135 igen szavazattal, 5 nem ellenében, tartózkodás nélkül elfogadta.

Most a zárószavazás következik. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a H/10611. számú határozati javaslat összegző módosító javaslattal módosított szövegét. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés a módosult határozati javaslatot 136 igen szavazattal, 5 nem ellenében, tartózkodás nélkül elfogadta.

Soron következik a **Magyarország Kormánya és a Bahreini Királyság Kormánya közöt-**

ti légitközlekedési megállapodás kihirdetéséről szóló, T/10312. számú törvényjavaslat zárószavazása. Mivel az előterjesztéshez összegző módosító javaslat nem érkezett, most a törvényjavaslat benyújtott szövegéről határozunk.

Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a T/10312. számú törvényjavaslatot. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés a törvényjavaslatot 171 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta.

Soron következik **a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló, 1996. december 16-i, 96/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvtervezet vonatkozásában az indokolt vélemény elfogadása feltételeinek fennállásáról szóló jelentés elfogadásáról** szóló, H/10291. számú határozati javaslat zárószavazása.

Mivel az előterjesztéshez összegző módosító javaslat nem érkezett, most a határozati javaslat benyújtott szövegéről határozunk. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a H/10291. számú határozati javaslatot. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés a határozati javaslatot 139 igen szavazattal, 33 nem ellenében, 1 tartózkodás mellett elfogadta.

Soron következik **a személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény módosításáról** szóló, T/10297. számú törvényjavaslat zárószavazása. Frakciókérésre figyelemmel azonban előtte módosító javaslat fenntartásáról is döntenünk kell. Tájékoztatom Önöket, hogy a Hárszabály 48. § (4) bekezdése alapján az LMP képviselőcsoportja a 3. számú módosító javaslat fenntartását indítványozta. Először tehát erről határozunk.

A 3. számú módosító javaslat Sallai R. Benedek képviselőtársunk indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés a módosító javaslatot 6 igen szavazattal, 138 nem ellenében, 29 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

Mivel az Országgyűlés módosító javaslatot nem tartott fenn, valamint az előterjesztéshez összegző módosító javaslat sem érkezett, a zárószavazás során a törvényjavaslat benyújtott szövegéről határozunk.

Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a T/10297. számú törvényjavaslatot. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés a törvényjavaslatot 141 igen szavazattal, 26 nem ellenében, 5 tartózkodás mellett elfogadta.

Soron következik **a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény módosításáról** szóló, T/9894. számú törvényjavaslatához benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás. A Törvényalkotási bizott-

ság összegző módosító javaslatát T/9894/13. számon, összegző jelentését pedig T/9894/14. számon terjesztette elő.

Tájékoztatom Önöket, hogy a Hárszabály 48. § (4) bekezdése alapján az LMP képviselőcsoportja a 4., 5. és 6., a Jobbik képviselőcsoportja pedig a 8. és 9. számú módosító javaslatok fenntartását indítványozta. Először ezekről határozunk.

A 4. számú módosító javaslat Schiffer András indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés a módosító javaslatot 29 igen szavazattal, 142 nem ellenében, 2 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

Az 5. számú módosító javaslat is Schiffer András indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés a módosító javaslatot 57 igen szavazattal, 115 nem ellenében, tartózkodás nélkül nem tartotta fenn.

A 6. számú módosító javaslat is Schiffer András indítványa. Ennek elfogadása kizárja a 8. számú módosító javaslatot, és magában foglalja a 9. számú módosító javaslatot. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés a módosító javaslatot 36 igen szavazattal, 115 nem ellenében, 21 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

A 8. számú módosító javaslat Dúró Dóra indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés a módosító javaslatot 54 igen szavazattal, 116 nem ellenében, 2 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

A 9. számú módosító javaslat is Dúró Dóra indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés a módosító javaslatot 55 igen szavazattal, 114 nem ellenében, 2 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

Mivel az Országgyűlés módosító javaslatot nem tartott fenn, most az összegző módosító javaslatról döntünk. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a Törvényalkotási bizottság T/9894/13. számú összegző módosító javaslatát. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az összegző módosító javaslatot 119 igen szavazattal, 29 nem ellenében, 24 tartózkodás mellett elfogadta.

Most a zárószavazás következik. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a T/9894/17. számú egységes javaslatot. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az egységes javaslatot 115 igen szavazattal, 27 nem ellenében, 30 tartózkodás mellett elfogadta.

Soron következik **az egyes honvédelmi tárgyú törvények módosításáról** szóló, T/10311. számú törvényjavaslatához benyújtott összegző módosító javaslatról szóló döntés és a zárószavazás. A

Törvényalkotási bizottság összegző módosító javaslatát T/10311/14. összegző jelentését pedig T/10311/15. számon terjesztette elő.

Tájékoztatom Önöket, hogy a Hárszabály 48. § (4) bekezdése alapján az MSZP képviselőcsoportja a 2., 3. és 6., a Jobbik képviselőcsoportja pedig a 10. számú módosító javaslatok fenntartását indítványozták. Először ezekről határozunk.

A 2. számú módosító javaslat Harangozó Tamás és képviselőtársai indítványa. Ennek elfogadása kizárja a 10. számú módosító javaslatot. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés a módosító javaslatot 32 igen szavazattal, 119 nem ellenében, 22 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

(10.10)

A 10. számú módosító javaslat Kulcsár Gergely indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés a módosító javaslatot 53 igen szavazattal, 116 nem ellenében, 2 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

A 3. számú módosító javaslat Harangozó Tamás és képviselőtársai indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés a módosító javaslatot 32 igen szavazattal, 116 nem ellenében, 24 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

A 6. számú módosító javaslat Harangozó Tamás és képviselőtársai indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés a módosító javaslatot 54 igen szavazattal, 117 nem ellenében, 2 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

Mivel az Országgyűlés módosító javaslatot nem tartott fenn, az összegző módosító javaslatról döntünk. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a Törvényalkotási bizottság T/10311/14. számú összegző módosító javaslatát. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az összegző módosító javaslatot 141 igen szavazattal, 30 nem ellenében, 1 tartózkodás mellett elfogadta.

A zárószavazás következik. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a T/10311/18. számú egységes javaslatot. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az egységes javaslatot 121 igen szavazattal, 30 nem ellenében, 22 tartózkodás mellett elfogadta.

Soron következik **az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény módosításáról** szóló T/10097. számú törvényjavaslathoz benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás. A Törvényalkotási bizottság összegző módosító javaslatát T/10097/7., összegző módosító jelentését pedig T/10097/8. számon terjesztette elő.

Tájékoztatom önöket, hogy a Hárszabály 48. § (4) bekezdése alapján a Jobbik képviselőcsoportja a 2. számú módosító javaslat fenntartását indítványozta. Először erről határozunk. A 2. számú módosító javaslat Novák Előd indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés a módosító javaslatot 21 igen szavazattal, 116 nem ellenében, 36 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

Mivel az Országgyűlés módosító javaslatot nem tartott fenn, most az összegző módosító javaslatról döntünk. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a Törvényalkotási bizottság T/10097/7. számú összegző módosító javaslatát. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az összegző módosító javaslatot 167 igen szavazattal, 3 nem ellenében, 4 tartózkodás mellett elfogadta.

A zárószavazás következik. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a T/10097/10. számú egységes javaslatot. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az egységes javaslatot 167 igen szavazattal, 1 nem ellenében, 5 tartózkodás mellett elfogadta.

Soron következik **a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény és a víziközműszolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény módosításáról** szóló T/10098. számú törvényjavaslathoz benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás. A Törvényalkotási bizottság összegző módosító javaslatát T/10098/8., összegző jelentését pedig T/10098/9. számon terjesztette elő.

Most az összegző módosító javaslatról döntünk. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a Törvényalkotási bizottság T/10098/8. számú összegző módosító javaslatát. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az összegző módosító javaslatot 116 igen szavazattal, 27 nem ellenében, 30 tartózkodás mellett elfogadta.

A zárószavazás következik. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a T/10098/10. számú egységes javaslatot. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az egységes javaslatot 117 igen szavazattal, 27 nem ellenében, 30 tartózkodás mellett elfogadta.

Soron következik **a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény módosításáról** szóló T/10093. számú törvényjavaslathoz benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás. A Törvényalkotási bizottság összegző módosító javaslatát T/10093/7., összegző jelentését pedig T/10093/8. számon terjesztette elő.

Most az összegző módosító javaslatról döntünk. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a Törvényalkotási bizottság T/10093/7. számú összegző módosító javaslatát. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az összegző módosító javaslatot 117 igen szavazattal, 52 nem ellenében, 5 tartózkodás mellett elfogadta.

A zárószavazás következik. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a T/10093/9. számú egységes javaslatot. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az egységes javaslatot 116 igen szavazattal, 52 nem ellenében, 5 tartózkodás mellett elfogadta.

Soron következik az **egyed migrációs tárgyú és ezekkel összefüggésben más törvények módosításáról** szóló T/9634. számú törvényjavaslathoz benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás. A Törvényalkotási bizottság összegző módosító javaslatát T/9634/8., összegző jelentését pedig T/9634/9. számon terjesztette elő.

Tájékoztatom önöket, hogy a Hárszabály 48. § (4) bekezdése alapján a Jobbik képviselőcsoportja a 2., 3. és 4. számú módosító javaslatok fenntartását indítványozta. Először ezekről határozunk. A 2. számú módosító javaslat Z. Kárpát Dániel indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés a módosító javaslatot 27 igen szavazattal, 143 nem ellenében, 4 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

A 3. számú módosító javaslat is Z. Kárpát Dániel indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés a módosító javaslatot 20 igen szavazattal, 149 nem ellenében, 4 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

A 4. számú módosító javaslat is Z. Kárpát Dániel indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés a módosító javaslatot 51 igen szavazattal, 116 nem ellenében, 5 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

Mivel az Országgyűlés módosító javaslatot nem tartott fenn, most az összegző módosító javaslatról döntünk. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a Törvényalkotási bizottság T/9634/8. számú összegző módosító javaslatát. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés a módosító javaslatot 120 igen szavazattal, 30 nem ellenében, 23 tartózkodás mellett elfogadta.

A zárószavazás következik. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a T/9634/11. számú egységes javaslatot. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az egységes javaslatot 113 igen szavazattal, 40 nem ellenében, 21 tartózkodás mellett elfogadta.

(10.20)

Soron következik a **vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény módosításáról** szóló T/9802. számú törvényjavaslathoz benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás. A Törvényalkotási bizottság összegző módosító javaslatát T/9802/10. számon, összegző jelentését pedig T/9802/11. számon terjesztette elő.

Most az összegző módosító javaslatról döntünk. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a Törvényalkotási bizottság T/9802/10. számú összegző módosító javaslatát. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az összegző módosító javaslatot 142 igen szavazattal, 23 nem ellenében és 9 tartózkodó szavazattal elfogadta.

A zárószavazás következik. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a T/9802/12. számú egységes javaslatot. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az egységes javaslatot 141 igen szavazattal, 26 nem ellenében és 7 tartózkodó szavazattal elfogadta.

Soron következik a **polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény, valamint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény módosításáról** szóló T/10308. számú törvényjavaslathoz benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás. A Törvényalkotási bizottság összegző módosító javaslatát T/10308/6. számon, összegző jelentését pedig T/10308/7. számon terjesztette elő.

Most az összegző módosító javaslatról döntünk. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a Törvényalkotási bizottság T/10308/6. számú összegző módosító javaslatát. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az összegző módosító javaslatot 141 igen szavazattal, 28 nem ellenében és 3 tartózkodó szavazattal elfogadta.

Most a zárószavazás következik. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a T/10308/8. számú egységes javaslatot. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az egységes javaslatot 144 igen szavazattal, 28 nem ellenében és 3 tartózkodó szavazattal elfogadta.

Soron következik a **Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény és egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról** szóló T/10091. számú törvényjavaslathoz benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás. A Törvényalkotási bizottság összegző módosító javaslatát T/10091/6. számon, összegző jelentését pedig T/10091/7. számon terjesztette elő.

Tájékoztatom önöket, hogy a Hárszabály 48. § (4) bekezdése alapján a Jobbik képviselőcsoportja a 2. számú módosító javaslat fenntartását indítványozta. Először erről határozunk. A 2. számú módosító javaslat Staudt Gábor indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés a módosító javaslatot 27 igen szavazattal, 118 nem ellenében és 29 tartózkodó szavazattal nem tartotta fenn.

Mivel az Országgyűlés módosító javaslatot nem tartott fenn, most az összegző módosító javaslatról döntünk. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogad-

ja-e a Törvényalkotási bizottság T/10091/6. számú összegző módosító javaslatát. Kérem, szavazzanak! (Szavazás.)

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az összegző módosító javaslatot 116 igen szavazattal, 30 nem ellenében és 29 tartózkodó szavazattal elfogadta.

Most a zárószavazás következik. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a T/10091/9. számú egységes javaslatot. Kérem, szavazzanak! (Szavazás.)

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az egységes javaslatot 116 igen szavazattal, 28 nem ellenében és 30 tartózkodó szavazattal elfogadta.

Soron következik az **egyes iskolaszövetkezetekkel összefüggő törvények módosításáról** szóló T/10316. számú törvényjavaslatához benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás.

A Törvényalkotási bizottság összegző módosító javaslatát T/10316/8. számon, összegző jelentését pedig T/10316/9. számon terjesztette elő.

Tájékoztatom önöket, hogy a Házaszály 48. § (4) bekezdése alapján a Jobbik képviselőcsoportja a 4. számú módosító javaslat fenntartását indítványozta. Először erről határozunk. A 4. számú módosító javaslat Farkas Gergely indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, szavazzanak! (Szavazás.)

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés a módosító javaslatot 29 igen szavazattal, 142 nem ellenében és 3 tartózkodó szavazattal nem tartotta fenn.

Mivel az Országgyűlés módosító javaslatot nem tartott fenn, most az összegző módosító javaslatról döntünk. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a Törvényalkotási bizottság T/10316/8. számú összegző módosító javaslatát. Kérem, szavazzanak! (Szavazás.)

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az összegző módosító javaslatot 116 igen szavazattal, 28 nem ellenében és 31 tartózkodó szavazattal elfogadta.

Most a zárószavazás következik. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a T/10316/11. számú egységes javaslatot. Kérem, szavazzanak! (Szavazás.)

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az egységes javaslatot 116 igen szavazattal, 30 nem ellenében és 29 tartózkodó szavazattal elfogadta.

Soron következik a **Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanácsról szóló 2011. évi XCIII. törvény módosításáról** szóló T/10094. számú törvényjavaslatához benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás. A Törvényalkotási bizottság összegző módosító javaslatát T/10094/7. számon, összegző jelentését pedig T/10094/8. számon terjesztette elő.

Most az összegző módosító javaslatról döntünk. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a Törvényalkotási bizottság T/10094/7. számú összegző módosító javaslatát.

Kérem, szavazzanak! (Szavazás.)

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az összegző módosító javaslatot 114 igen szavazattal, 30 nem ellenében és 29 tartózkodó szavazattal elfogadta.

Most a zárószavazás következik. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a T/10094/9. számú egységes javaslatot. Kérem, szavazzanak! (Szavazás.)

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az egységes javaslatot 113 igen szavazattal, 38 nem ellenében és 23 tartózkodó szavazattal elfogadta.

Tisztelt Országgyűlés! Most előterjesztések tárgysorozatba vételéről döntünk. Emlékeztetem önöket, hogy tegnap ezek tárgyalását már lefolytatta az Országgyűlés.

Kérdezem önöket, **tárgysorozatba veszik-e** a Schiffer András képviselő úr, frakcióvezető úr által az Európai Unió harmadik országokkal kötött kereskedelmi és beruházási megállapodásaival kapcsolatos követelményekről címmel, H/9798. számon előterjesztett határozati javaslatot. Kérem, szavazzanak! (Szavazás.)

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés a határozati javaslatot 170 igen szavazattal, 2 nem ellenében és 2 tartózkodó szavazattal tárgysorozatba vette.

Kérdezem önöket, tárgysorozatba veszik-e a Vona Gábor és képviselőtársai által a vizsgálóbizottságok létrehozhatóságának érdekében az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény módosítása címmel, T/10085. számon előterjesztett törvényjavaslatot. Kérem, szavazzanak! (Szavazás.)

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés a törvényjavaslatot 57 igen szavazattal, 114 nem ellenében és 3 tartózkodó szavazattal nem vette tárgysorozatba.

Tisztelt Országgyűlés! Tájékoztatom önöket, hogy Szelényi Zsuzsanna független képviselő asszony az országgyűlési képviselők választásának demokratikusabbá tételéről címmel H/9973. számon előterjesztett határozati javaslat tárgysorozatba-vételi kérelmének tárgyalásán mint előterjesztő nem tudott részt venni, ezért az Országgyűlésről szóló törvény 39. § (2) bekezdése alapján az Országgyűlés az előterjesztést nem tárgyalta. Erre figyelemmel a határozati javaslat tárgysorozatba vételéről **most nem határozunk.**

(10.30)

Tisztelt Képviselőtársaim! Kérem, hogy maradjanak a helyükön! (Rövid szünet. - Dr. Ader János köztársasági elnök a díszpáholyba lép.) Tisztelt Képviselőtársaim! Álljunk föl, köszöntsük köztársasági elnökünket a házszabályi előírásoknak megfelelően! Isten éltesse, elnök úr! (A teremben lévők felállnak. - Taps.) Köszönöm szépen. Foglaljanak helyet! (Megtörténik.)

A határozathozatalok végére értünk. 10 óra 32 perc van. A forgatókönyvnek megfelelően haladunk.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik az **ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményben**

Részes Feleknek 21. Konferenciáján elfogadott Párizsi Megállapodás kihirdetéséről szóló törvényjavaslat általános vitájának megkezdése. A kormány-előterjesztés T/10502. számon a parlamentti informatikai hálózaton elérhető.

Tisztelt Országgyűlés! Tájékoztatom önöket, hogy a díszpályán helyet foglaló Áder János köztársasági elnök úr fel kíván szólalni a mai vita során. *(Közbeszólás az MSZP soraiból: Halljuk, halljuk!)*

Elsőként megadom a szót Seszták Miklós nemzeti fejlesztési miniszter úrnak, a napirendi pont előadójának, 30 perces időkeretben, aki felszólalását az emelvényen mondja el. Megvárjuk, amíg miniszter úr az emelvényre érkezik. *(Dr. Seszták Miklós a szónoki emelvényre lép.)* Köszönöm szépen, miniszter úr. Öné a szó, parancsoljon!

DR. SESZTÁK MIKLÓS nemzeti fejlesztési miniszter, a napirendi pont előterjesztője: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Engedjék meg, hogy ennek a történelmi jelentőségű nemzetközi megállapodást kihirdető törvényjavaslatnak az exozéját egy idézettel kezdjem, amely az egyik nagy magyar államférfitől, báró Eötvös Józseftől származik: „Az ész az embernek nem azért adatott, hogy a természet felett uralkodjék, hanem hogy azt követni s annak engedelmeskedni tanuljon.” Az egykori vallás- és közoktatási miniszter közel két évszázaddal ezelőtt felismerte, hogy a természet erőinek tisztelete nem lehet vita tárgya. Tisztában volt vele: nem az a fontos, hogy a holnaptól mit várunk, hanem az, hogy a holnap mit vár el tőlünk.

Hosszú folyamat, figyelmeztető, olykor fenyegető jelek sokasága kellett ahhoz, hogy a Föld országai felismerjék a klímaváltozás egyre közvetlenebbül érzékelhető hatásait, és tavaly decemberben, Párizsban végre szembenézzenek a növekvő veszéllyel. Az önök előtt fekvő törvényjavaslat az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményében Részes Felek 21. Konferenciáján, vagyis a 2015. évi klímakonferencián elfogadott Párizsi Megállapodás kihirdetését célozza. A megállapodás ratifikálása szimbolikusan a Föld napján, 2016. április 22-én, New Yorkban kezdődött meg. Magyarország képviselőjében - a kormány felkérésére - Áder János köztársasági elnök úr írta alá a dokumentumot.

A megállapodást történelmi jelentőségűnek nevezhetjük, és erre minden okunk megvan, mert a ratifikálás valódi áttörést jelentett. A dokumentum aláírásával 175 ország mondott igent a klímaváltozás elleni küzdelemre, és kötelezte el magát a határozott cselekvés mellett.

Az egyezmény konkrét vállalásai egyértelmű üzenetet közvetítenek a világnak: Földünk védelme valamennyiünk közös felelőssége. 2016 első napján megközelítőleg 7,4 milliárd ember élt ezen a bolygón, amelynek túlélése, a saját túlélésünk mindenkinek egyenkénti létérdeke és alapvető feladata kell hogy legyen. De azt is tudnunk kell, hogy a klímadatosság és az erre való ösztönzés mindaddig üres frázis marad, amíg a döntéshozók maguk nem gon-

dolkodnak elvárható felelősséggel és nem állnak a cselekvés élére.

A párizsi megállapodás azokat a közös éghajlatvédelmi célokat tartalmazza, amelyek teljesítésével elérhetjük, hogy a globális felmelegedés 2 Celsius-fok alatt maradjon. Az előrejelzések azt mutatják, hogy ha a globális gazdasági trendek változatlan ütemben folytatódnak, Földünk az évszázad végére akár 4 Celsius-fokkal is melegebbé válhat az iparosodás előtti szinthez képest. Egy ilyen változás élővilágra gyakorolt hatása megjósolhatatlan, de hogy drasztikus, sőt sokkoló változásokat hozna, az nem kérdés. Az ökoszisztéma felborítása pedig soha nem látott gazdasági válságba torkolna. Mindenképp tennünk kell valamit, és erre az önök előtt fekvő dokumentum lehet a garancia. A párizsi megállapodás és a benne foglalt, illetve ahhoz kapcsolódó döntések biztosítják a szükséges feltétel- és eszközrendszert a minden eddiginél hatékonyabb fellépéshez.

Az éghajlatváltozás elleni küzdelem szakpolitikai lebontása, a feladatok konkrét leosztása és végrehajtása természetesen rövid és középtávon is további erőfeszítéseket igényel. Ezeket számos ország nem lenne képes önerőből véghez vinni, hiszen ehhez megfelelő személyi állomány, intézményrendszer és anyagi erőforrások szükségesek. Ezt a problémát igyekszik áthidalni a nemzetközi klímafinanszírozás mechanizmusa, amely alapot teremt a konkrét összefogásra. A fejlett államok már 2009-ben évi százmilliárd dollár átcsoportosításáról döntöttek a fejlődő országok éghajlatvédelmi programjainak és beruházásainak ösztönzésére.

Magyarország is aktívan részt vesz a források előteremtésében. A párizsi klímakonferencián ismét megerősítettük, hogy a kormány 2 milliárd forintnyi keretösszeget biztosít klímafinanszírozásra. *(Dr. Józsa István: Hát, ez nem sok!)* Ebből az összegből a százmilliárd dollárt kezelő Zöld Klíma Alap számára 2015 júliusában 1 milliárd forint hozzájárulásra tettünk vállalat. A megállapodás értelmében a fejlődő országok ilyen formában kapnak konkrét anyagi támogatást kötelezettségeik végrehajtásához. De az anyagi segítségen túl technológiatranszferrel és kapacitásépítéssel is ösztönözzük őket.

A megállapodást a részes felek közül 175 ország vezetője már az aláírásra bocsátás első napján ellátta kézjeggyel. Ez nagyon biztató momentum, hiszen az Európai Unió nem maradt egyedül ambiciózus kibocsátáscsökkentési vállalásával. A korábban soha nem tapasztalt részvételi arány és elkötelezettség a záloga annak, hogy a klímaváltozás globális veszélyével az emberiség szembe tudjon nézni.

A részes felek következő találkozóját 2016 decemberében, a marokkói Marrákesben rendezik majd meg, ahol már a konkrét célkitűzésekről esik szó, és érdemi döntések születnek a feladatok végrehajtásáról.

(10.40)

A megállapodás többek között rögzíti azt is, hogy az ENSZ éghajlatváltozási kormányközi testüle-

téne 2018-ban el kell készítenie a speciális jelentését az 1,5 celsiusos globális felmelegedés hatásairól.

Ezzel összhangban a részes felek a Párizsban megtett vállalásaikat először szintén 2018-ban értékelik abból a szempontból, hogy tudják-e tartani, vagy emelik-e azok a hosszú távú klímaváltozási célok teljesülése érdekében. *(Sic!)* A globális cél érdekében a felek a kibocsátáscsökkentés mellett az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást nemzetközi, nemzeti és helyi szinten is kezelik. A megállapodás ösztönzi minden egyes ország részvételét a nemzetközi klímafinanszírozásban állami, vállalati és civil forrásokkal is. Ahogy már említettem, a fejlődő országok ezekből a forrásokból kapnak támogatást kötelezettségeik végrehajtásához.

Magyarország az Európai Unió tagállamaként eddig is aktív, sőt élen járó szerepet vállalt a kibocsátáscsökkentési erőfeszítésekben. A hazai kibocsátások az elmúlt 20 évben folyamatosan csökkentek. A Kiotóban tett vállalásainkat már most túlteljesítettük, hiszen 2014-ben 47,8 százalékkal alacsonyabb volt az üvegházhatásúgáz-kibocsátásunk a bázisértéknek számító 1985-ös és 1987-es kibocsátási adatokhoz képest. Ez az eredmény kiváltságos helyzetbe hozza Magyarországot. Ha a kötelezettségek betartása nem igényel újabb, fokozott erőfeszítést, energiánkat a gazdasági lehetőségek felmérésére és kiaknázására összpontosíthatjuk. A párizsi megállapodás új gazdasági berendezkedés felé nyit utat, amelynek során a fosszilis üzemanyagtól való elmozdulás és az alacsonyabb kibocsátás az irányadó. Mindezeknek köszönhetően a magyar cégek előtt is új lehetőségek nyílnak a hazai és nemzetközi piacon.

A következő lépésben Magyarország - figyelemmel a párizsi megállapodás tárgyalási szakában az EU által tett közös vállalásokra - a megállapodás ratifikációját az Európai Unióval és annak tagállamaival koordináltan fogja végezni. A ratifikációs okmány benyújtását az ENSZ főtitkárának az Unióval és annak tagállamaival egy időben közösen tervezzük, még az idei évben. Az Európai Unió és Magyarország nemzetközi vállalásai a 2014. október 23-24-én elfogadott 2030-as klíma- és energiapolitika kereteire épülnek. A párizsi megállapodás keretében annak hatálybalépésének feltételével az új vállalások 2020-tól léphetnek hatályba. A párizsi megállapodás elfogadása a 2030-ig tartó európai uniós vállalással együtt a hazai középtávú klíma- és energiapolitika kialakításának és a kapcsolódó jogi szabályozásának a kereteit adja meg. Ez tökéletes összhangban van a magyar kormány gazdaságpolitikájával, vagyis a hazai gazdaság zöldítésére és versenyképességére irányuló intézkedésekkel, az innováció, a K+F és az energiaárak alakításával. Az új megállapodás a hosszú távú, konkrétan megfogalmazott célokkal és a minden eddiginél nagyobb arányú nemzetközi részvétellel megfelelő üzenetet küld a befektetőknek és a piaci szereplőknek.

Világossá vált, hogy a világ országai egyenként arra törekcsenek, hogy a fejlődésüket pályára állítsák. A magánszektor részvétele már a közszféra be-

avatkozása nélkül is számottevő volt. Ezt a résztvétel méri az ENSZ erre a célra létrehozott elektronikus platformja, ahol lehetőség van a nem állami szereplők önkéntes részvételének regisztrálására. Ezen a területen is büszkén számolhatok be önöknek a jelentős magyar hozzájárulásról. A rendszerben 2016 áprilisáig összesen 84 magyar vállalat szerepel, többségében városok és vállalatok részéről. Az együttműködő kezdeményezések és az egyéni vállalatok formájában egyaránt kivesszük a részüket a legnagyobb magyar vasúti és energetikai vállalatok, így a MÁV, továbbá a MOL- és az MVM-csoport, a városokat tömörítő együttműködésben pedig 13 magyar város vesz részt, többek között Budapest, Eger, Hatvan és Pécs.

Tisztelt Országgyűlés! A Föld a tudomány jelenlegi becslése szerint körülbelül 4,5 milliárd éves, és még legalább 2 milliárd esztendőtt létezni is fog. A tét itt a saját létünk, az, hogy mi, emberek meddig tudunk alázattal összeférni mindannyiunk közös lakóhelyével és megőrizni, megvédeni értékeit és szépségeit azért, hogy életben tartson minket. Ezért is kiemelt fontosságú az ENSZ éghajlatváltozási keretegyezményben részes feleknek a 21. konferenciáján elfogadott párizsi megállapodás kihirdetése.

Az elhangzottakra tekintettel kérem, hogy a megállapodás kihirdetéséről szóló törvényjavaslatot megvitatni és támogatni szíveskedjenek. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti pad-sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszter úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Mint ahogy azt jeleztem, Áder János köztársasági elnök úr jelezte, hogy fel kíván szólni a vitában. Most felkérem tisztelettel Áder János köztársasági elnök urat, fáradjon az ülésterembe és itt, a szószéken mondja el beszédét. Megvárjuk, míg elnök úr a szószékre fátad. *(Dr. Áder János a szónoki emelvényre lép.)* Köszönöm szépen, köztársasági elnök úr. Ön é a szó. Parancsoljon!

DR. ÁDER JÁNOS köztársasági elnök: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! „Napjaink legégetőbb bajai nem oldhatók meg a gondolkozásnak azon a szintjén, amelyen akkor álltunk, amikor e bajokat okoztuk.” - Albert Einstein szavai ezek.

Tisztelt Országgyűlés! Azért kértem Magyarországnak Kormányától a ratifikációs eljárás mielőbbi megindítását, mert azt szerettem volna, hogy Magyarország az elsők között legyen az Európai Unióban, akik hitet tesznek a párizsi megállapodás mellett. Azért jelentkeztem felszólalásra ma az Országgyűlésben, hogy kérjem önöket, legyünk szövetségesei a jövő nemzedéknek, tegyük világossá, hogy közös felelősséget viselünk sorsukért, sorsunkért. Ezért egy emberként kiállunk a párizsi egyezmény ratifikálása és majdan végrehajtása mellett.

A mai felszólalásomban a következő kérdéseket szeretném röviden érinteni. Szeretném röviden értékelni Párizst és összevetni a kiotói megállapodással.

Utána szeretnék választ adni arra a kérdésre, hogy mi lenne akkor, ha továbbmennénk azon az úton, amelyen még az ipari forradalom után indultunk el. Választ kell adnunk arra a kérdésre is, hogy mennyi időnk van a cselekvésre. Szeretnék néhány tévhitet eloszlatni, szeretnék néhány gazdasági összefüggést az önök figyelmébe ajánlani. Szeretném önöket néhány, Magyarországgal kapcsolatos új hírről, kedvező fejleményről tájékoztatni, és végül beszélni teendőinkről. Ne ijedjenek meg, ez a vázlat is jól mutatja, hogy ez egy másfél órás előadás keretét is kitöltené, de igyekszem az önök tűrőképességére, további munkájára is tekintettel lenni, és ezért tömören, lényegre törően szeretném megfogalmazni mondani-valómat.

Párizs értékelése. Akkor, amikor Párizsban részese lehettem - miniszter úr is ezt említette - történelmi pillanatnak, és utána kérdezték, hogy hogyan értékelem a párizsi megállapodást, akkor azt mondtam, hogy a legfontosabb, hogy egy lélektani áttörés történt, különösen a korábbi évekhez képest. Azt is mondtam, hogy Párizsban sikerült a legnagyobb bajt elkerülnünk, de a legnagyobb jót még nem értük el.

(10.50)

S amikor néhány héttel ezelőtt New Yorkban az aláírási ceremónián Magyarországot képviselhettem, és ismét megkérdezték a véleményemet, akkor azt mondtam, hogy okunk van az öröme, azonban nincs okunk az ünneplésre. Arra pedig még kevésbé, hogy a babérjainkon üldögéljünk.

Miért mondtam ezt? Most egy pillanatra vessük össze a párizsi megállapodást a kiotói megállapodással. Összesen csak két különbséget - van több is, de összesen csak két különbséget - ajánlok az önök figyelmébe. A kiotói megállapodásnak összesen 38 ország vált részesévé. Kis túlzással azt is mondhatom, hogy lényegében leegyszerűsödött a végén az Európai Unió tagországaira ennek a végrehajtása. Az Egyesült Államok soha nem ratifikálta, a ratifikálók közül Kanada, Oroszország, Japán és Új-Zéland pedig kiszállt a megállapodásból, Kína pedig nem is volt részese a megállapodásnak. Hat olyan országot soroltam fel, amelyek a tíz legnagyobb szennyező országok közé tartoznak. Ehhez képest a párizsi megállapodást 195 ország fogadta el Párizsban, és már eddig 175 ország írta alá, többek között elsőként az Egyesült Államok és Kína is hitet tett a párizsi megállapodás elfogadása és végrehajtása mellett. A másik különbség, hogy amíg a kiotói megállapodás a világ kibocsátásának mindössze 11 százalékát fedte le, addig a párizsi megállapodás most már a teljes kibocsátás mintegy 95 százalékát lefedi. Tehát nagyobb az esély arra, hogy a problémát meg tudjuk oldani.

Miért is mondtam azt, hogy a legnagyobb bajt elkerültük, de a legnagyobb jót nem értük el? Miniszter úr imént az expozéjában utalt arra, ha tovább mentünk volna azon az úton, amin elindultunk az

ipari forradalom után, akkor akár egy 4, sőt vannak pesszimistább becslések is, egy 5-6 fokos földfelszíni hőmérséklet-emelkedés is bekövetkezhetett volna a századfordulóra. Ennek beláthatatlan következményei lennének az élővilágra és ránk, emberekre nézve is. Tehát a legnagyobb bajt azzal, hogy a párizsi megállapodás célul tűzte ki a 2 fokos földfelszíni hőmérséklet-emelkedés tartását, sőt azt mondta, hogy érjük el a másfél fokot - ennek a realitása most meglehetősen csekély, de örülünk annak, hogy a 2 fokban már egyetértettünk -, ilyen értelemben a legnagyobb bajt sikerült elkerülni.

Miért nem értük el a legnagyobb jót? Azért, mert ha a párizsi megállapodásokat összeadjuk, egymás mellé tesszük, akkor kiderül, hogy ha mindenki teljesíti, mindenki végrehajtja, mindenki betartja a saját maga vállalásait, a földfelszíni hőmérséklet még akkor is 2,7 fokkal, tehát közel 3 fokkal emelkedik, aminek meglehetősen súlyos következményei vannak és lehetnek még mindig. Nem sok időnk maradt a cselekvésre, körülbelül 15-20 évünk van arra, hogy ezt a megállapodást végrehajtsa, sőt tovább erősítve a legnagyobb bajt valóban elkerüljük.

Mert mi is lenne, ha tovább mennénk azon az úton, amiről most Párizsban letértünk, vagy legalábbis szerettünk volna letérni? Hadd hívjam segítségül az ENSZ tudományos tanácsadó testületének, az úgynevezett IPCC-nek a tanulmányát. Ez a tudományos tanácsadó testület, amelynek 270 tudós tagja van mindenhol, a világ különböző részeiről, két évvel ezelőtt egy meglehetősen terjedelmes tanulmányban vázolta a lehetséges következményeket. Most ennek az összefoglalónak is csak az összefoglalóját szeretném az önök figyelmébe ajánlani. Tehát mi lenne, ha továbbmennénk azon az úton, amelyen eddig haladtunk?

Először is, tovább nőne a légkörben az üvegházhatású gázok koncentrációja. Ez az atmoszféra és a tengerek további melegedését eredményezné, ez pedig elvezetne a jégtakaró olvadásához és a tengerszint emelkedéséhez. Egyre szélsőségesebb időjárási viszonyok jellemeznék Földünket - erre egyébként kaptunk példát a 2015-ös esztendőben -, nagyon sok helyen, ahol korábban ilyen nem volt, szélsőséges aszályok, még több helyen, ahol korábban ez nem volt jellemző, hatalmas árvizek, egyre súlyosabb természeti katasztrófák, egyre súlyosabb következményekkel járó, egyre nagyobb kárt okozó természeti katasztrófák lennének. Folytatódna az óceánok savasodása, az élelmiszer-termelés feltételeinek romlása, újabb kórokozók, illetve korábban az adott területen nem ismert kórokozók terjedésére számíthatnánk, felerősödne a társadalmi konfliktusok, és tömeges népvándorlás indulna el, mondják az ENSZ által felkért tudósok.

Tisztelt Országgyűlés! Vannak tévhitik a klímaváltozással és az egész probléma kezelésével kapcsolatban. Hadd oszlassak el néhány ilyen tévhitet, vagy legalábbis hadd tegyek erre kísérletet! Időnként még ma is lehet hallani a klímaszkeptikusok hangját, hogy tulajdonképpen itt nincs is semmiféle klímavál-

tozás, mindaz, aminek szenvedő alanyai vagyunk, valójában nem más, mint egy természetes ciklikussága a földtörténetnek, emberi tevékenységhez ennek igazából nincs köze. Ma már nyugodtan mondhatom, hogy 94 százalékos tudományos konszenzus van abban, hogy mindaz, amit látunk, mindaz, amit klímaváltozásnak nevezünk, az emberi tevékenység következménye. Ha ma valaki ezt megkérdőjelezi - Kerry amerikai külügyminiszter utalt erre a New York-i vitában -, az olyan, mintha valaki megkérdőjelezné a gravitációt.

A másik tévhit, hogy a párizsi megállapodás mindent megold. A párizsi megállapodás nem fog mindent megoldani. A párizsi megállapodás valójában egy politikai ambíciószintet mutat, azt mutatja, hogy hova szeretnénk eljutni 15 év múlva, 30 év múlva és 85 év múlva, és milyen bajt szeretnénk elkerülni. Végrehajtása, az ezzel kapcsolatos részletek kimunkálása a következő hónapokra, évekre vár.

A harmadik tévhit, hogy Párizs csupán egy klímavédelmi, környezetvédelmi megállapodás. No, ez a legsúlyosabb tévhit. Ugyanis ha a párizsi megállapodást betartjuk, annak kőkemény gazdasági következményei lesznek. Nem véletlen egyébként, hogy a korábbi próbálkozások - utalhatnék Koppenhágára, Cancunra vagy Durbanre - mind-mind zsákutcába futottak, pontosan azért, mert az ott tárgyaló felek is pontosan tudták, hogy ha megállapodnak, annak kőkemény gazdasági következményei lesznek. Ha a párizsi megállapodást végrehajtjuk, a párizsi megállapodásnak az lesz a következménye, hogy egy új gazdasági korszak küszöbéhez érkezőnk. Párizs azt jelenti, hogy a fosszilis energiára épülő fejlődési, gazdasági fejlődési folyamat lezárult, vagy másként is fogalmazhatom a lényegét ennek a megállapodásnak: a további fejlődés energiaigényét már a közeli jövőben is zömében nem a fosszilisenergia-ipar fogja biztosítani. Míg évtizedekkel ezelőtt még az volt a kérdés, hogy mikor fogynak el a fosszilis készleteink - szén, gáz, olaj -, Párizs után már nem ez a kérdés. Párizs után az a kérdés, hogy mennyi fosszilis készlet, szén, gáz és olaj marad a földben a következő években és évtizedekben.

Most pedig hadd invitáljam önöket egy Föld körüli útra, és hadd kérjem önöktől, hogy jegyezzék meg a 2015-ös esztendőt! 2015-ben ugyanis olyan dolgok történtek, amelyekre korábban nem volt példa, egészen az ipari forradalom óta. 2015 az első olyan év, amikor több szén-dioxid-mentes áramtermelő kapacitás épült ki a világon, mint fosszilis. A tavalyi volt az első év az ipari forradalom óta, amikor megújuló energiaforrásokra kétszer annyi pénzt költöttek, mint hagyományos szén- és olajalapú fejlesztésekre. Tavaly, 2015-ben, miközben napi 1 milliárd dollárnyi fejlesztés történt a megújuló energiák piacán, aközben 100 milliárd dollárnyi tervezett fejlesztést töröltek a fosszilisenergia-iparban. A nyugdíjalapok, a befektetési alapok elkezdtek kivonni pénzüket a fosszilisenergia-ágazatokból, csak tavaly 50 milliárd dollárnyi tőkét vontak ki. Az Egyesült Államok öt legnagyobb szénbányája, szénbányavállala-

lata közül tavaly három csődöt jelentett. A részvénypiacokon a szenes részvények árfolyama meredeken zuhan, az olaj- és a gázzészvények ára folyamatosan csökken, amíg a megújuló részvényeké folyamatosan emelkedik. Ezek az elmúlt év tényei.

S akkor nézzük meg ezt országonként, tehát a világszerte utat egy kicsit folytassuk, és a makrogazdasági összefüggésekből nézzük meg, hogyan is áll néhány ország, milyen változások történtek ezekben az országokban!

(11.00)

Kína méltán az első helyen, hiszen a legnagyobb kibocsátó, a legnagyobb szennyező. Az elmúlt hetekben, ha figyelemmel kísérték az ezzel kapcsolatos híreket, akkor a következőket olvashatták a nemzetközi sajtóban. Kína arról döntött, hogy a közeljövőben 4 ezer szénbányát zárnak be, viszonylag rövid időn belül közel kétfélmillió munkavállalót fognak elküldeni ebből az iparágból. Miközben, ezzel párhuzamosan a szélerőművek építése gőzerővel zajlik Kínában. Kétszer gyorsabb ütemben építik a szélerőműveket, mint a szélenergia-nagyhatalomnak számító Németországban.

A napenergia hasznosítása terén tavaly Kína átvette a világban a piacvezető szerepet. És persze miután alaperőművekre is szükség van - majd erről kicsit később beszélni fogok, hogy miért is, merthogy nem oldottuk meg az energiatárolás problémáját mind a mai napig, legalábbis hatékony, olcsó és környezetbarát módon -, ezért az atomenergia fejlesztése ötször olyan ütemben történik Kínában, mint Franciaországban, az európai atomnagyhatalom esetében történt a 80-as években.

Egyesült Államok: korábban sokáig a legnagyobb szennyező. Bár ma is dobogós helyen van, pontosabban a dobogó tetején van, ha egy főre eső üvegházhatású gázkibocsátást nézzük. És valószínűleg sokáig ott is marad. De mégiscsak az Egyesült Államok az elmúlt másfél évben három különmegállapodást kötött Kínával, és a klímaváltozással kapcsolatos megállapodások ezek. Mégiscsak az elmúlt tíz évben az Egyesült Államok az Európai Unióét meghaladó kibocsátáscsökkentést hajtott végre. Ugyan a palaolaj- és palagáz-kitermelését fölfuttatta az Egyesült Államok, de jó, ha tudjuk, hogy kevesebb olajkút, kevesebb kitermelő platform van ma az Egyesült Államokban, mint a 40-es években.

Hozhatnék ausztrál, brit és indiai példákat is, nem akarok visszaélni az önök türelmével, de az egyik kedvenc példám Szaúd-Arábia. Mindannyian tudják, Szaúd-Arábia olajnagyhatalom. Ráadásul olcsó a kitermelés, tehát még sokáig tudja gazdaságosan kitermelni az olajat, még nagyon nyomott árak mellett is. Mégis, Szaúd-Arábia elkezdett felkészülni az olaj utáni korszakra. Gigantikus napelemparkok épülnek, és az energiaminiszter azt mondta, talán néhány héttel ezelőtt, hogy arra készül Szaúd-Arábia, hogy az energia, a villamos energia, az áram exportja jobb üzlet lesz, mint az olajé volt.

No, térjünk haza a világból Magyarországra, és nézzük meg, hogy milyen hírek láttak napvilágot itt az elmúlt hetekben Magyarországgal kapcsolatban. Magyarország szén-dioxid-kibocsátása 50 éves mélyponton volt 2014-ben. Ez a British Petroleum jelentése, az egyetlen, utolsó auditált jelentés a kibocsátással kapcsolatban. Magyarország azon 21 ország közé tartozik a világban, ahol úgy nőtt a GDP, hogy közben csökkent a kibocsátás, az emisszió. 21 ilyen ország van a világban, Magyarország ezek közé tartozik. Egy washingtoni kutatóintézet ráadásul megvizsgálta azt, néhány hete jött ki a tanulmányuk, hogy 2000 és 2015 között ez a folyamat hogyan zajlott. Az ő megállapításukat idézem: ez alatt az időszak alatt - tehát 2000 és 2015 között - Magyarországon a GDP 29 százalékkal nőtt, eközben az emisszió, a kibocsátás pedig 24 százalékkal csökkent.

Ez azért jó hír, mert világosan cáfolja azt az egyébként közkeletű vagy nagyon sokáig közkeletűnek tekintett tényt, hogy Magyarországnak a viszonylag jó pozíciói pusztán a szocialista nehézipar '90-es vagy '90 előtti összeomlásának köszönhetőek. Ez nem igaz. Világos cáfolatát adja ez a washingtoni kutatóintézet. Persze, ilyenkor a kritikusok azt szokták mondani, hogy jó, jó, jó, de azért legyünk szerényebbek, mert egyrészt nagyon sok áramot importálunk, másrészt pedig a szennyező iparágak egy részét kiszerveztük az országból, fejlődő országokba vittük, más európai uniós országokhoz hasonlóan. Nos, ez a vád részben igaz, de akik ezt mondanák, akik megakadnának az elemzésnek ezen a szintjén, azok figyelmébe ajánlom a londoni Carbon Brief legutóbbi elemzését, amelyik azt mondta - vizsgálva egyébként, hogy nemcsak területi, hanem fogyasztási alapon is érdemes számítani a kibocsátáscsökkentést -, hogy bizony, ha fogyasztási alapon nézzük Magyarország kibocsátáscsökkentését, akkor is jelentős mértékű csökkentésről beszélhetünk az elmúlt 10-15 évben.

És végül az utolsó egy német civil szervezet. Hosszú-hosszú évek óta közzéteszik a különböző országok ranglistáját. Most az idő rövidsége miatt hadd ne mondjam el a szempontokat, különböző szempontok alapján értékeli az egyes országok teljesítményét. Jellemző rájuk, hogy az első három helyet sosem osztják ki, és csak a negyedik helytől értékeli az országokat. De a lényeg az, hogy Magyarország most már évek óta e szerint az értékelés szerint az első 15 ország közé tartozik a világban kibocsátásteljesítmény, illetve klímaterjesítmény - itt egy kicsit átfogóbb értékelésről van szó - értékelése szempontjából.

Persze, joggal tehetik föl a kérdést, hogy ülhetünk-e a babérjainkon. És nemcsak Magyarország, hanem a világ országai, ha már Párizsban megállapodtak. Az imént ugyan azt mondtam önöknek, hogy a legnagyobb jót nem sikerült elérni, és ahhoz, hogy a kétfokos célt tartani lehessen, bizony még komoly feladatok vannak, hiszen ha mindenki teljesíti az összes vállalást, akkor is még messze-messze közelebb vagyunk a három fokhoz, mint a kettőhöz. Tehát messze vagyunk még a kívánatos cél elérésétől.

Ezért nyilvánvalóan további tennivalók vannak. Én három javaslatot fogalmaztam meg New Yorkban.

Az egyik a légi közlekedés és tengeri hajózás kibocsátásának mielőbbi csökkentése, pontosabban az erre vonatkozó tárgyalások elindítása és mielőbb befejezése. Hiszen a légi közlekedés és a tengeri hajózás kimaradt a párizsi megállapodásból. A másik, hogy a top 10 szennyező ország, a 10 legnagyobb szennyező ország, amelyik a Föld kibocsátásának 60 százalékáért felel, minél hamarabb kezdjenek el tárgyalni arról, hogyan tudják fölgyorsítani a párizsi megállapodás végrehajtását.

De Magyarországnak is vannak tennivalói. Azt gondolom, érdemes átgondolnia a magyar kormány-
nak és a Magyar Országgyűlésnek a nemzeti éghajlatvédelmi stratégiát. Ugyancsak érdemes átgondolni a nemzeti energiastratégiánkat is Párizs után. Érdemes még a korábrinál is nagyobb támogatást adni a Magyar Tudományos Akadémiának az alap- és alkalmazott kutatásokra, és arra, hogy ezek a kutatási eredmények minél hamarabb a gazdaságban használható eredménnyé váljanak.

Három fő kérdés van, amire, azt gondolom, nálunk is sokan keresik a választ, de nem nagyon találta még meg senki sem. Amiben erősíteni kell a kutatásokat, támogatni kell a kutatóhelyeket, az a kibocsátáscsökkentés további módzatai, az energiahatékonyság növelésének további formái, és a legfontosabb kérdés, legalábbis az én véleményem szerint, az energiatárolás megoldásának problémája. Mindaddig, amíg ezt a kérdést nem oldottuk meg, hogy a fölös napenergiát, a fölös szélenergiát nem tudjuk hosszú időn keresztül tárolni olcsó, környezetbarát, fenntartható módon, addig szükségünk lesz alaperőművekre. És pont Venezuela példája azt mutatja, hogy a vizes erőművek nem feltétlenül jelentenek egyébként alaperőművet. Nézzék meg, hogy mi történt az elmúlt hónapokban Venezuelában.

A lényeg, hogy abból az ipari forradalomból, ami a szemünk előtt játszódik le, mondhatjuk azt is, hogy abból a klímaforradalomból, aminek részesei vagyunk, Magyarország nem maradhat ki. A kormány a múlt évben megfogalmazta szándékát az e-közlekedés fejlesztésére. Azt gondolom, gyorsítani kellene ezt a munkát, és az elektromos tömegközlekedés tekintetében is nagyobb léptékekkel kellene haladni. De van tennivaló a mezőgazdaságban is, hiszen a mezőgazdaság most még ugyan az üvegházhatású gázok kibocsátásának 15 százalékáért felel, de hamarosan ez lényegesen nagyobb lesz, különösen, ha növelni kell a megnövekedett népességszám miatt az élelmiszer-termelést.

(11.10)

Hogy csak egy példát mondjak, a nitrogénalapú műtrágyák hasznosításának javítása, amelyik egyébként nagymértékben felelős az üvegházhatású gázok kibocsátásáért, mert rossz hatékonysággal tudjuk, ma még legalábbis, a nitrogénalapú műtrágyákat hasznosítani vagy felhasználni.

De ugyanígy vannak tennivalóink a hulladékgazdálkodás tekintetében, ahol egyrészt csökkenteni kellene a hulladékok mennyiségét, másrészt egy szemléletváltásra lenne szükség végre, hogy a hulladékra - mint a világ néhány országában ma már - nyersanyagként, nyersanyagforrásként tekintsünk.

Hadd emeljem ki ezek közül az elektronikai hulladékok újrahaznosítását. Ez ügyben egyetlen dolgot szeretnék az önök figyelmébe ajánlani, ha egyáltalán ez a kérdés kérdésként felmerül: Magyarország megszenvedte a ciánkatasztrófát. Pontosán tudjuk, hogy ennek mi volt az oka. De még mindig vannak olyanok a szomszédaink között, akik aranybányákat akarnak nyitni. Még mindig vannak olyanok, akik ezzel az elavult technológiával, környezetre veszélyes technológiával akarnak aranyhoz jutni. Most azon túl, hogy mindent meg kell tennünk, hogy ezt megakadályozzuk, jó, hogyha tudjuk, hogy miközben ezzel az elavult technológiával, a cianidos technológiákkal 1 tonna kőzetből 2 gramm aranyat tudunk kinyerni, óriási környezeti károkat okozva, aközben, mondjuk, 1 tonna mobiltelefonból, elektronikai hulladékból ennek a 300-szorosát. A háromezreszorosát! Tehát miért nem ebbe az irányba megyünk tovább? Miért nem itt keressük a megoldást? Tehát tennivaló, azt gondolom, lenne bőven.

Tisztelt Országgyűlés! Magyarország jó pozíciókkal rendelkezik. Ha tartjuk a lépést a világgal, az komoly üzleti lehetőséget is jelent számunkra. És azt gondolom, túl vagyunk egy több évtizedes vitán. Magyarországon ma már nem az a kérdés, és most már a világ nagyon sok országában nem az a kérdés, hogy fejlődés vagy klímavédelem, hogy ezt a két dolgot szembeállítsuk egymással, hanem az a kérdés, hogy fejlődés és klímavédelem.

Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Ha a fő célokban egyetértünk, ha valóban felelősséget érzünk a következő generációkért, és ha világosan látjuk, hogy több parlamenti cikluson is átnyúló feladatokról van szó, akkor arra kérem önöket, hogy egy emberként támogassák igen szavazatukkal a párizsi megállapodást.

És a mai vitához és a következő évek felelős döntéseire hadd ajánljam figyelmükbe David Attenborough szavait, aki éppen két nappal ezelőtt töltötte be a 90. születésnapját, aki a következőket mondta: „A földi élet jövője attól függ, hogy képesek vagyunk-e cselekedni. Sokan egyénileg is minden tőlük telhetőt megtesznek, ám valódi sikert csak akkor érhetünk el, ha gyökeres változások mennek végbe a társadalomban, a gazdaságban és a politikában.”

Köszönöm, hogy meghallgattak. Figyelmük megtisztelő volt számomra. *(Hosszan tartó taps.)*

ELNÖK: Elnök Úr! Köszönöm a felszólalását. Megvárjuk, míg az elnök úr visszaér a díszpáholyba, és akkor a napirend szerint a vezérszónoki felszólalásokkal folytatjuk munkánkat. *(Dr. Áder János elfoglalja helyét a díszpáholyban.)* Az elnök úr megérkezett a díszpáholyba, így nincs akadálya annak, hogy folytassuk a munkánkat.

A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Bencsik János képviselő úr. Megadom a szót; a vezérszónoki időkeret 15 perc. Parancsoljon, képviselő úr!

BENCSIK JÁNOS, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Az éghajlat olyan érték, amely a létfeltételeinket biztosítja, ezért védenünk kell. Feladatunk tehát az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése és a megváltozott körülményekhez való alkalmazkodási készségek erősítése. Erre kötelez bennünket az előrelátás és a felelősség, kiváltképpen amelyet a gyengébbek és a jövő nemzedékek iránt viselünk. Ha ma nagy mennyiségű üvegházhatású gázt juttatunk a levegőbe, akkor az több évtized múltán is érzékelteti kedvezőtlen hatását. Az éghajlatváltozás ezért a nemzedékek közötti igazságosság próbaköve is. A gyengéket és szegényeket különösen is sújtja, ezért az emberek és a nemzetek közötti igazságosság próbája is egyben.

Magyarország számára az éghajlatváltozással kapcsolatos legfontosabb feladat, hogy a józan észre és az egészséges életösztönre hagyatkozva megelőzzük az elkerülhetőt, és időben felkészüljünk az elkerülhetetlenre. Éppen ezért Magyarország a kezdetektől fogva támogatta és segítette az új globális, jogi erővel is bíró egyezmény kialakítását, amely irányt ad a következő évtizedekre a klímaváltozás kedvezőtlen hatásainak kezeléséhez. Fontosnak tartjuk a fejlődő államok közötti szolidaritáson alapuló megegyezést és a méltányos teherviselést.

Mindezek alapján rögzíthetjük, hogy a párizsi megállapodás figyelembe veszi a magyar nemzeti érdekeket is, miután a méltányosság, a közös, de egyben megkülönböztetett felelősség és az eltérő képességek elve egyaránt érvényesül benne. Tehát Magyarország a globális probléma kialakulásában betöltött szerepe és a jelenlegi gazdasági ereje alapján kell hogy kivegye részét a nemzetközi erőfeszítésből.

Tisztelt Képviselőtársaim! A Párizsban elfogadott dokumentum megfogalmazása szerint a közös fellépésnek szoros összefüggésben kell állnia a fenntartható fejlődéssel és a szegénység felszámolásával. A megoldásra váró globális probléma egyszerre környezeti és társadalmi jellegű. Elsődleges oka, hogy megnövekedett az emberi civilizáción átáramló anyagmennyiség. A gazdasági növekedés kényszere viszont nem teszi lehetővé a környezeti és társadalmi erőforrások szükséges és elégséges mértékű megújulását. Egyre erőteljesebb geopolitikai konfliktusokhoz vezet, hogy a természeti környezetből kivont erőforrások felhasználása nem tükrözi az emberiség térbeli és időbeli eloszlását. Az erősebbek kizsákmányolják a gyengébbeket.

Éppen ezért a most tárgyalt nemzetközi megállapodás úgy fogalmaz, hogy a nemzeti szinten megfogalmazott éghajlatváltozási stratégiáknak be kell épülniük a gazdasági, társadalmi és környezeti szakközpontokba is. Kiemelt feladatként határozza meg a kibocsátáscsökkentést, az alkalmazkodási készségek erősítését, továbbá az innováción alapuló technoló-

gia- és tudásátadást. Nem kerülheti el a figyelmünket, hogy a gyors változások egyben biztonságpolitikai kérdéseket is felvetnek, melyekre csak átfogó felkészülés és alkalmazkodási keretrendszer kialakításával adható tartós és hathatós válasz.

Olyan éghajlatváltozási stratégiára van szükség, amely a nemzetközi klímapolitika, a hazai zöldgazdaság-fejlesztés és a változásokhoz történő alkalmazkodás átfogó keretrendszere, amely az éghajlatvédelem céljait és cselekvési irányait tükrözi mind ágazati, mind területi dimenziókban a szakpolitikai és gazdasági tervezés számára.

A Magyar Országgyűlés már 2012-ben ilyen szemléletű nemzeti éghajlatváltozási stratégiai keretrendszer létrehozását írta elő a kormány számára. A Magyar Földtani és Geofizikai Intézet keretein belül 2012-ben létrehozott Nemzeti Alkalmazkodási Központ munkatársai az Országos Meteorológiai Szolgálattal együttműködésben 2013 során elvégezték a korábbi nemzeti éghajlatváltozási stratégia felülvizsgálatát, és előkészítették az új keretrendszert, amely egyaránt célként tűzi ki a káros kibocsátások mennyiségének további csökkentését és a bekövetkező változásokhoz történő alkalmazkodási feltételek megteremtését.

Tisztelt Ház! Miután a probléma globális természetű, ezért nem elegendő a kibocsátás-központú megelőzés. Miközben hazánk 20 év alatt 40 százalékkal csökkentette az üvegházhatású gázok kibocsátását, addig globálisan 56 százalékkal növekedett.

(11.20)

Mindeközben ipari és mezőgazdasági munkahelyek százazreit veszítettük el, s elviselhetetlen mértékű energetikai függőségi helyzetbe kerültünk. Ahogy köztársasági elnök úr is jelezte, Magyarország komoly áldozatokat hozott a 2000-es esztendő megelőző időszakban is és az azt követő időszakban is, hiszen a gazdaság fejlesztésére fordított erőforrásainak jelentős részét éppen a zöld anyag- és energiatakarékos gazdaság fejlesztésébe fordította.

Az ismertett okok miatt a stratégiai keretrendszerbe illesztett hazai dekarbonizációs útiterv hajtóereje nem csupán a nemzetközi kötelezettségek teljesítése, hanem a fenntarthatóság felé való átmenet nemzetstratégiai céljainak elérése, a fosszilis tüzelőanyagoktól történő függés mérséklése, az anyag- és energiatakarékos technológiák térnyerése, a megújuló energiaforrások elterjedésének elősegítése.

A párizsi egyezmény a részes felek számára előírja a nemzeti szintű alkalmazkodási stratégiák elkészítését, továbbá a rendszeresen frissített alkalmazkodási közlemények benyújtását. Kiemelt szemponttá válik a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás. Az alkalmazkodási stratégiák elkészítése során kiemelt szempont kell legyen az éghajlatváltozásból fakadó hatások és a kiszolgáltatottság értékelése, a szükséges lépések kidolgozása a kiszolgáltatott emberekre, azok közösségeire és ökoszisztémákra való tekintettel.

A fenti elvárások szinkronban vannak a Nemzeti Alkalmazkodási Központ által elkészített és a magyar kormány által már jóváhagyott stratégiai keretrendszerben megfogalmazott célokkal és eszközökkel, így a most tárgyalt törvény elfogadását követően az be-terjeszhetővé válik megerősítés céljából az Országgyűlés számára is.

Tisztelt Képviselőtársaim! Nem lehet más célunk, mint az éghajlati sérülékenységi vizsgálatokra alapozott, ágazati és területi szintű alkalmazkodás feltételeinek megteremtése. Az éghajlati változásokra rugalmasan reagáló, a kockázatokat megelőző, a károkat minimalizáló nemzeti alkalmazkodási stratégiára van tehát szükség.

2012 utolsó napjaiban arról döntött a tisztelt Ház, hogy az éghajlatváltozás várható magyarországi hatásainak, természeti és társadalmi-gazdasági következményeinek, valamint az ökoszisztémák és az ágazatok éghajlati sérülékenységének értékelésére létre kell hozni a Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszert, a NATÉR-t. A sérülékenységvizsgálat célja annak feltárása, hogy az egyes térségek, ágazatok mennyire veszélyeztetettek az éghajlatváltozás hatásaival szemben. A NATÉR részét kell hogy képezze egy természeti erőforrás-kataszter, amelynek feladata, hogy területi szintű értékelést adjon a hazai természeti erőforrások mennyiségi és minőségi jellemzőiről, azok változásairól. Mindezt azért is szerettem volna kihangsúlyozni, mert az előttünk fekvő párizsi egyezmény kiemelten kezeli az információkhoz történő nyilvános hozzáférés fontosságát, továbbá valamennyi kormányzati, így az önkormányzati szint részvételét is.

A május első napjától már minden regisztrált felhasználó számára elérhető Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszer objektív információkkal segíti a változó körülményekhez igazodó, rugalmas települési és ágazati döntés-előkészítést, a döntéshozást és a tervezést. A NATÉR közvetlenül támogatja a második nemzeti éghajlat-változási stratégia megvalósulását, felülvizsgálatát, értékelését, valamint a környezeti és energiahatékonysági operatív program végrehajtását, annak ellenőrzését. Az EGT és a Norvég Alap által támogatott rendszer abban is segítségére lehet a kormánynak, hogy a rendelkezésre álló szűkös anyagi források összetársadalmi szempontból a legnagyobb haszonnal párosuljanak.

Elsődleges célként kell rögzítenünk, hogy a közjó érdekében a fejlesztés növelje a települési és térségi autonómiát, tartalmazzon hazai hozzáadott értéket, hazai munkaerőre és beszállítókra alapozódjék, segítse elő a nemzetközi piacokra való kijutást, bizonyuljon üzletileg is fenntarthatónak, kapcsolódjon össze a vidék felzárkóztatásával. Ez utóbbit már csak azért is szem előtt kell tartanunk, mert a Párizsban elfogadott egyezmény előírásainak megfelelően a részes felek pénzügyi alapot hoznak létre a kibocsátáscsökkentés, továbbá az alkalmazkodás elősegítésére. A pénzügyi alapoknak az éghajlatvédelem során kidolgozott technológiák és a megszerzett tudás átadását is segíteniük kell.

Magyarországnak e tekintetben sem kell szégyenkeznie, hiszen számos olyan innovációval rendelkezünk, amelyeket megoszthatunk a fejlődő országokkal. Magyarország szerint a finanszírozás bár fontos, de nem lehet önmagában a cél, hanem a célok elérésének csak egyik eszköze. A Zöld Klíma Alap kiemelkedő szerepét elismerjük, de a finanszírozásban az is fontos, hogy ne csak a köz-, de a magánfinanszírozás is bevonásra kerüljön. Az ezzel kapcsolatos elkötelezettségünket mutatja, hogy egy esztendővel ezelőtt a magyar kormány döntése alapján hazánk egymilliárd forint felajánlást tett a Zöld Klíma Alap részére. Emellett tárgyalásokat folytatunk a fejlődő államok számára támogatást nyújtó Globális Zöld Növekedési Intézettel az intézethez való csatlakozásunk érdekében.

Tisztelt Országgyűlés! Az éghajlatváltozás nem új keletű jelenség, ám ahogy eltávolodtunk a természeti létalapjainktól, alkalmazkodóképességünket a gyors változásokkal szemben szinte teljes egészében elvesztettük. A modern társadalmak civilizációs vívmányai rendkívüli mértékben sérülékennyé váltak a külső környezet változásaira. A Párizsban elfogadott egyezmény egy biztató kísérlet arra, hogy a világ nemzetei közös erőfeszítést tegyenek arra, hogy civilizációnk fennmaradjon, és esélyt adhassunk az utánunk jövő nemzedékek megszületése és megélhetése számára is.

A keretegyezmény nem ellentétes a magyar nemzeti érdekekkel, harmonizál a kormányzat által már jóváhagyott éghajlatváltozási stratégiai keretrendszerrel, így annak aláírását a Fidesz képviselőcsoportja támogatja. Ahhoz viszont, hogy a felvázolt célok teljesedésbe is menjenek, értékváltásra van szükség. Értékváltás nélkül semmilyen technikai megoldás vagy a fenntarthatóságot célzó politikai tárgyalás, nemzetközi megegyezés sem vezethet célra. Az új érték lényege pedig, hogy minden embert azonos méltóságúnak tekint, képességeitől függetlenül, és mindenki számára emberhez méltó körülményeket követel meg. Köszönöm megtisztelő bizalmukat. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Az MSZP képviselőcsoportjának vezérszónoka Heringes Anita képviselő asszony. Parancsoljon, képviselő asszony, öné a szó.

HERINGES ANITA, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Köztársasági Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Ritkán, de vannak különleges napjai itt a parlamentnek. Van ugyanis, hogy egy olyan javaslatról tárgyalunk, amely tartalmában, céljaiban nincs vita a parlamenti pártok között. Ilyen ez most is, a párizsi megállapodás kihirdetéséről szóló törvényjavaslat. És így volt ez a nemzeti fenntartható fejlődési keretstratégia elfogadásakor is.

Az ilyen napokon fontos üzenetet közvetítünk. Azt, hogy felelősséget érzünk a jövő generációi iránt. A párizsi megállapodás is olyan célokat határoz meg,

amelyek mindannyiunk érdekét szolgálják, így annak kihirdetésével üzeni tudunk a jövő generációjának is és a mostaninak is. Az, hogy a politika nem egyenlő a pártok napi vitáival, sokkal több annál, egy komoly üzenet. Több, hiszen a társadalomról annak jelenkori és jövőbeni mindennapjairól szól, így hazánk, Magyarország fenntartható fejlődéséről és biztonságos jövőjéről is. Éppen ezért nemcsak papíron, de tettekben is képviselni kell ezeket az elveket. Ösztönözni, segíteni. És akkor nézzünk egy-két tény, adatot és egy-két számot, amiben tényleg nemcsak papírokból, hanem tettekben kéne tenünk itt, Magyarországon is.

(11.30)

Az Orbán-kormány 2020-ig az Európai Unió által elvárt 13 százalékos helyett 14,65 százalékos megújulóenergia-felhasználási arányt akar elérni a teljes magyar energiafelhasználáson belül. A megvalósítás elvben lehetséges, és nem nulláról kell indulni, hiszen már 2013-ban 9,8 százalékos volt a megújulóarány a teljes energiafelhasználásban. Ezen belül a megújuló alapuló villamos energia aránya a hazai villamosenergia-felhasználásban a 2003. évi 0,8-ról 2010-re 7,3-ra emelkedett, 2012-re és 2013-ra azonban a megújuló alapú áram részaránya csökkent 6,3-ra, illetve 6,7-re. Így mind a kötelező, mind pedig az önként vállalt célkitűzés teljesítése jelentős kormányzati ösztönzést igényelne.

A törvényjavaslat, amit múlt héten tárgyalunk, a bevezetni kívánt METÁR valójában nem a megújuló energiaforrások villamosenergia-termelésben játszott szerepének ösztönzésére, hanem egy uniós kötelezettség teljesítésének kipipálására irányul csak. Ezt bizonyítja, hogy a METÁR elődjének, vagyis egy új, a befektetők számára vonzó és befektetéseket ösztönző szabályozás bevezetését 2010 óta ígéri a kormány, de eddig erre, ugye, nem került sor. Az időközben meghozott kormányzati intézkedések ugyanakkor a megújulóenergia-ágazati fejlesztések akadályozását és elbizonytalanítását eredményezték.

Tisztelt Képviselőtársaim! Nemcsak papíron, nemcsak szavakban, nemcsak külföldnek mondván, hanem itthon is tettekkel kell bizonyítani azokat a szavakat, amelyekben egyet tudunk érteni, hiszen az elvekben, mint ahogy mondtam, a mi pártunk is egyetért.

Tisztelt Ház! Ismerjük a számokat. Tudjuk, hogy a Föld lakóinak száma 1900 óta több mint háromszorosára növekedett, a világgazdaság növekedése pedig hússzoros volt. Az ásványi eredetű energiahordozók fogyasztása harmincszorosára, az ipari termelés pedig ötvenszorosára emelkedett. Ennek a növekedésnek a négyötöde 1950 óta történt, és ez a nagy arányú fejlődés a világot - benne minket is - újabb problémák elé állított. Ugyanakkor ismerjük Pan Gimun szavait: nincs B-terv, ahogy nincs B-bolygó sem.

Ugyan az elmúlt évtizedek rendkívüli fejlődése tette lehetővé az emberi jólét határtalan növekedé-

sét, de tudjuk: a fejlődési folyamatok közül jó néhány riasztó mértékben károsítja bolygónk természeti környezetét, és csökkenti ökológiai alaptőkéjét, aminek gazdasági visszahatásai következtében egyre nagyobb tömegek válnak szegénnyé és kiszolgáltatottá. A társadalmi haladás nem egyenlő ezért a gazdasági növekedéssel. A környezet és a társadalom mai állapotának ismeretében egyre világosabb: a haladást nem lehet többé hagyományos módon értelmezni, a progresszió nem jelentheti többé az anyagi előremenetelt. Csak a fenntartható jövő felé haladás lehet a kifejezés teljes értelme. Ez az, ami a közös célunk kell hogy legyen a következő évtizedekben.

Tisztelt Ház! A fenntartható fejlődés nem a végállomás, hanem egy irány, egy út, amelyben nincs egyszerű megoldás. Ma a fenntartható vagy harmonikus fejlődés elvén a fejlődés olyan formáját értjük, amely a jelen igényeinek kielégítése mellett nem fosztja meg a jövő generációját a saját szükségletei kielégítésének lehetőségeitől. Két alapvető szempontja a környezeti értékek megőrzése és a jövő generációjáért érzett felelősségünk elve. A társadalom fenntartható fejlődésének környezetvédelmi vetülete a környezet fenntartható használatát jelenti, vagyis az emberi életminőség használatának azt a módját, amely a természeti erőforrások és a létfenntartó ökológiai rendszerek teherbíró és megújuló képességének határára belül tud maradni.

A fenntartható fejlődés tehát abból a feltételezésből indul ki, hogy a szükségletek kielégítése és a környezeti értékek megőrzése között egyensúly hozható létre.

Tisztelt Képviselőtársaim! Reményeim szerint abban valószínűleg itt a teremben mindannyian egyetértünk, hogy a fenntarthatóság szempontjai az ökológiában, a szociális intézkedésekben és a gazdaságban is tompítják a különbségeket. Erre rendkívüli módon szükségünk is van, hiszen nap mint nap látjuk: a környezetvédelemben, a szociális szférában és a gazdaságban, úgy tűnik, elértük határainkat. Mivel ez a három terület nem független egymástól, hanem szorosan összefüggenek egymással, a jelenlegi rendszerünket úgy kell átalakítanunk a fenntarthatóság jegyében, hogy közben négy alapvető problémakört mindenképpen minél előbb meg kell hogy oldjunk: a szegénység felszámolását, a mindenki számára előnyöket biztosító fejlődést, az éghajlatvédelmet, az ökológiai térhez és a korlátokhoz mindenkor alkalmazkodó növekedést. Összefoglalva: ez legyen számunkra egy jobb, élhetőbb világ megteremtésének a lehetősége.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ha az előbb említettek szerint vizsgáljuk a párizsi megállapodást, akkor azt mondhatjuk, hogy történelmi megállapodás született. Persze azokat is értem, akik szerint lehetett volna ennél erősebb egyezséget kötni, azoknak a csaleményét pedig végképp elfogadom, akik szerint csak akkor fog érne bármit is ez a megállapodás, ha a nagykibocsátók is aláírják, majd kihirdetik a megállapodást. Most mégis inkább azt mondom: siker,

hogy 195 ország összefogott az éghajlatváltozás ellen, és ebben elsőként Magyarország.

Tisztelt Képviselőtársaim! A siker közben azért ne feledkezzünk meg a legfontosabbról: arról, hogy a változást magunknak kell megvalósítani. Nekünk is van teendők, nem is kevés. A megállapodás kihirdetése után át kell gondolnunk éghajlat-stratégiánkat, és felül kell vizsgálni a kormányzati politikát; ne csak szavakban, hanem tettekben is. Magyarországon jelenleg ugyanis a megújuló energiaforrások aránya a teljes energiamixen belül mindössze 9,8 százalék, és 2011 óta nem épült új szélérőmű. Van még miben javulnia az országnak és a kormányának, mert tényleg nincs B-terv, tényleg nincs B-bolygó.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak, és tényleg ösztönzöm önöket arra: ne csak szavakban, ne csak külföldre ígérjünk; tegyünk is azért, hogy megvalósulhasson ez a megállapodás. Köszönöm. (Taps.)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. A KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka Aradszki András képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. ARADSZKI ANDRÁS, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! A köztársasági elnök úr azt mondta, hogy 2015 (sic!) egy nagyon fontos év lesz az emberiség történelmében, reméljük, hogy fordulópont, de az biztos, hogy egy nagyon fontos folyamatnak a kezdete és pontosan meghatározott célok megvalósításának a kiindulópontja.

Két dolog miatt értek ezzel egyet: az egyik maga a párizsi megállapodás, és a mai ülésünkön ezt vitatjuk meg, és az ezzel kapcsolatos törvényjavaslatot, a másik egy korábbi időpont: 2015. június 18-án jelent meg Ferenc pápának Laudato si' című enciklikája, amely arról szól, hogy milyen módon tud az emberiség hozzájárulni a klímavédelemhez, milyen módon tudja a teremtett világgal kapcsolatos parancsát teljesíteni az Úrnak.

Fontos történelmi pillanat, amikor a lelki szféra és a profán egyszerre gondolkodik, egyszerre próbál gondolkodni azon, hogy az emberiség miképpen tudja megvédeni létfeltételeit, miképpen tudja a teremtett világ értékeit megőrizni.

Az enciklika Szent Ferenc fohászából kölcsönzi címét, A teremtmények énekében Szent Ferenc azt mondja: a Föld közös otthonunk, egyben nővérünk is, akivel osztozunk a létben, olyan, mint a szép anya, aki karjai közé zár minket. Mi magunk is földből vagyunk. Magunk a testünk is a bolygó elemeiből épül fel, levegője adja a lélegzetünket.

Úgy gondolom, hogy az a közös irány, a lelki és a materiális világnak az egybeesése a kihívás teljesítésére jó reményt ad. Maga a klímavédelem és az éghajlatváltozás elleni küzdelem nem ma kezdődött, nem 2015-ben indult el, hanem jóval korábban, és az látható volt, hogy a világ országai a kezdetektől fogva nem voltak egységesek a tekintetben, hogy milyen eszközökkel és milyen módon lehet az éghajlatválto-

zást megakadályozni olyan mértékben, hogy az a Föld biológiai életfeltételeit ne borítsa fel.

(11.40)

Ma eljutottunk oda Párizsnak köszönhetően, hogy ezek a feltételek, ezek a gondolatok és ezek a szándékok egybeesnek. Ennek egy nagyon fontos módszertani előfeltétele volt, a politikai előfeltételeken kívül az is, hogy nem felülről akarta a konferencia meghatározni a vállalásokat, hanem alulról jövő, egyéni, országok által megtett vállalásokat hozott rendszerbe. Ennek eredményeképpen talán sikerül egy olyan célt elérnünk a vállalások teljesítésével, hogy az éghajlatváltozás kordában lesz tartva, nem lesz nagyobb a hőmérséklet-emelkedés, mint az ipari változások, ipari forradalom előtt, az akkori hőmérséklethez képest 2 Celsius-fokkal magasabb. Úgy gondolom, hogy ezek az önkéntes vállalások és magában a megállapodásban előrevetített későbbi rendszerek, amelyek a követhetőséget és a számonkérhetőséget fogják kialakítani, biztosítani tudják azt, hogy a cél teljesüljön.

Kulcskérdése az éghajlatváltozás elleni küzdelemnek, hogy a fosszilis energiaforrások miképpen kerülnek ki a rendszerből. Sok eszközünk van erre, legfontosabb az energiatakarékosság, az energiahatékonyság növelése. A másik technikai eszköz a megújuló és karbonszegény módon energiát termelő források rendszerbe állítása. E tekintetben a világ gondolati síkjai, befektetések irányai jelentős és pozitív elmozdulást mutatnak. Ma már nem nagyon lehet befektetési bankoktól pénzt, forrást szerezni arra a célra, hogy valaki fosszilis alapú, főleg szénelapú erőművet létesítsen. De fontos az, hogy rendezük azokat a dolgainkat is, amelyek a kibocsátást a mindennapi élet folyamán növelik. Gondolok itt a közlekedésre, a háztartások által kibocsátott fosszilis, üvegházhatású gázok csökkentésére is.

Magyarország e tekintetben, ha megnézzük az eredményeket, igen jó pozícióban van, de nem lehetünk ezzel elégedettek. A 2011-ben elfogadott energiastratégia is abba az irányba mutat, hogy törekedni kell az energiahatékonyságra, az energiafelhasználás csökkentésére, törekedni kell a karbonszegény energiaforrások elterjesztésére, így köztük a megújuló energiaforrások alkalmazására. Úgy gondolom, hogy Magyarország igencsak belesimul abba a modern világtrendbe, amely azt mutatja ki, hogy lehet ma már gazdasági növekedést is produkálni oly módon, hogy nem növekszik az üvegházhatású gázok kibocsátása, sőt nem növekszik maga az energiafelhasználás. E tekintetben a magyar ipar, a magyar gazdaság az elmúlt hét évben jól teljesített. Racionális gazdasági érdekek által is vezérelve, igen jelentős energiahatékonysági beruházásokat foganatosítva közvetlenül szolgálták az éghajlatváltozás elleni küzdelmet.

De nem lehetünk elégedettek, hosszú távon is gondolkoznunk kell, hogy minél hatékonyabban tudjuk az éghajlatváltozást okozó üvegházhatású

gázok kibocsátását csökkenteni. Ezért elkerülhetetlen, hogy a megújuló energiák rendszerbe állításán túl olyan kutatási, innovációs feladatokat és célokat tűzzünk ki magunk elé, amelyek növelik az energiahatékonyságot, növelik a termelő kapacitások intenzitását és csökkentik a kibocsátási lehetőségeket.

Ebből a szempontból elengedhetetlen megemlíteni és pozitív élel kell megemlítenem az Európai Unió szerepét, benne Magyarország szerepét, mert mi is részesei vagyunk az Európai Uniónak. Az Európai Unió végig élharcosa volt ennek a folyamatnak, amely Párizsig vezetett el. Élharcosa volt olyan szempontból is, hogy önálló entitásként jelenik meg a rendszerben, nem a tagállamok fogalmazták meg üzeneteiket, elképzeléseiket és szándékaikat a vita során, hanem az Európai Unió közös álláspontjait közvetítettük a vita során a többi részes fél számára. Ez egységet, erőt, eltökéltséget és elkötelezettséget jelentett és mutatott a világ többi része számára. E tekintetben a mai helyzethez képest örömteli volt, hogy az európai uniós tagországok képesek együttgondolkozni egy közös, az emberiség számára nagyon fontos cél elérése érdekében, és együtt is képesek cselekedni, még akkor is, ha vannak eltérések a tekintetben, hogy milyen módon fogják elérni az üvegházhatású gázok csökkentését, milyen módon tudják azokat az Európai Unió által meghatározott célokat az adott tagországok teljesíteni.

Ebben vannak különbözőségek, kétségtelen, különbözik például a lengyeleké, ahol igen nagy hagyománya van a szénbányászatnak és a szénbányászat alapuló energiatermelésnek, különbözik Németország, a másik véglet, amely a megújuló gyökerezés és nagymérvű alkalmazását kívánja elérni az energiatermelésben. És különböznek más országok, amelyek más eszközökkel próbálják a karbonszegény energiatermelést szolgálni.

Úgy gondolom, hogy Magyarország jó úton jár, de ez mind kevés, ha a világ eltéveszti a lépést. Azért kell ezt mondanom és aláhúznom, hogy szükség van - és nagyon jó jel a párizsi megegyezés erre - egyfajta társadalmi szolidaritásra is a világban, mert ahogy Ferenc pápa mondta, nem áll fenn soha két egymástól független, egy környezeti és társadalmi válság, hanem ezek a válságok nagyon összetettek, egyszerre társadalmiak és környezeti. Ezzel tehát azt akarom kifejezni, hogy hiába védjük meg a bolygót az éghajlatváltozástól, hiába teszünk meg mindent a fosszilis energiafordozók csökkentéséért, hiába érjük el azt a maximum 2 Celsius-fokos növekedést, ha emögött nem teljeseedik ki a Földünkön a társadalmi igazságosság, a méltányosság, a türelem és a szeretet a részes országok és az emberiség tagjai között.

Úgy gondolom, ez a párizsi megállapodás túlmutat az éghajlatváltozáson, egy közös szolidaritáson, egy közös együttműködésen alapuló gondolatokat sejtet fel, aminek a kibontása a jövő nagy kihívása, és ezért is érdemes továbbgondolni az előttünk levő problémát, és ezért is érdemes az előttünk levő törvényjavaslat elfogadásával hozzájárulni a globális

problémák megoldásához. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka Kepli Lajos képviselő úr, aki felszólalását itt, az emelvényen mondja el. Megvárjuk, amíg képviselő úr az emelvényre érkezik. Igen, köszönöm szépen, képviselő úr. Öné a szó, parancsoljon!

KEPLI LAJOS, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Köztársasági Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Részemről a vezérszónoki pulpitus használatára a téma fontosságának, a téma súlyának szól, mint ahogy az előttem szólók közül is néhányan ezt megtették.

Szokás ilyenkor idézetekkel kezdeni egy vezérszónoki felszólalást. Én is ezt fogom tenni, azonban nem egy külföldi nagyságtól, hanem egy ma is élő hazai nagyságtól idéznék, akire méltán lehetünk büszkéek, akit méltán tekinthetünk példaképünknek. Ő pedig Kassai Lajos, a világhírű lovasíjász, akinek az egyik ars poeticája vagy mottója, hogy „Nem az őseinket kell követnünk, hanem azt, amit az őseink követtek.” Természetesen igaz ez a környezetvédelemre, igaz ez a fenntarthatóság eszméjére is. A környezetvédelem ugyanis sokaknak úgy tűnik, mintha valamiféle múltba révedés lenne, valamiféle, a fejlődésben való visszafelé haladás lenne a feltétele annak, hogy a környezetünket megvédjük. De természetesen ez nem igaz, mindössze a teremtett világgal való harmonikus együttélés feltétele.

(11.50)

Így ebben az ünnepélyes pillanatban, amely itt a Házat mindig körülengi, amikor egy nemzetközi egyezmény elfogadásáról van szó, most engedjék meg, hogy egy kicsit gyakorlatiasabb legyek, és gyakorlatiasabb dolgokról is szót emeljek.

Körbenézve a világban azt látjuk, hogy nem feltétlenül van okunk az elégedettségre. Annak ellenére, hogy valóban szép dolog, hogy most először közel kétszáz ország egyetértett abban, hogy a klímavédelem igenis fontos dolog, és cselekednünk kell, tennünk kell valamit, ha ezeket a végzetes folyamatokat szeretnénk megállítani, de jelen pillanatban bizony nagyon nincs okunk az elégedettségre, természetesen nem dőlhetünk hátra, akármennyire is megszületett ez az egyezmény, és akármennyire is támogatjuk ennek a ratifikálását itthon.

Ha mindenki betartja ezt az egyezményt, akkor is közel három fokkal fog még emelkedni a globális átlaghőmérséklet - mondta a köztársasági elnök úr. Ez is azt támasztja alá, hogy bizony nagyon nincs még itt a cselekedeteink vége, sőt ennél sokkal radikálisabb cselekedetekre volna szükség ahhoz, hogy valós eredményeket érthessünk el, hiszen hiába születik meg egy ilyen megállapodás, ha ez nem okozza a helyzet javulását. Párizs tehát, gondolhatjuk, hogy

egy önelégült vállvetegetéshez elegendő, de a valós eredményekhez, a Föld globális felmelegedésének megállításához egyelőre, úgy tűnik, hogy nem. És ez egyben a nagy veszélye is, hiszen elhitetheti velünk, és elhitetheti a részes országokkal, hogy megtettük, amit a haza megkövetelt, megtettük, amit a Föld megkövetelt, és most már nincs más dolgunk, hátrádólkodhatunk.

A fenntarthatóság nemcsak környezeti, hanem szociális kérdés is, és világszerte talán még kevesebb az okunk az elégedettségre, ha a szociális oldalát is megnézzük a fenntarthatóságnak. Óriási az éhezés világszerte, nincs megfelelő mennyiségben egészséges ivóvíz, és a termőföld is óriási mértékben pusztul. A Föld népességszaporodásának mértéke sem ad okot elégedettségre, hiszen a biztonságos és egészséges élelmiszer termeléséhez szükséges feltételek nincsenek meg, a termőföld óriási mértékben pusztul világszerte, egyáltalán nem optimista a jövőkép, és ez a GDP-alapú világ, ez a gazdasági fejlődésre alapozott nézet, társadalmi kép egyáltalán nem biztosítja számunkra a túlélést.

Amíg ez a pénzközpontú szemlélet, az anyagi felhalmozásra alapozó szemlélet nem változik meg, és nem térünk vissza Kassai Lajost idézve ahhoz, amit őseink követtek, tehát a teremtett világ és a teremtett világgal harmóniában élők szelíd életképehez a felhalmozás agresszív példájától, addig nem fogunk tudni valós és reális eredményeket elérni.

De nem a múltba való visszatérésről beszélek, hanem szemléletváltásról. Ez globálisan szükséges. Ha mi Magyarországon változtatunk csak szemléletet, az természetesen semmire nem elegendő, de minden helyben indul el. A környezetvédelem egyik fő jelmondata: „gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan” - ezt ebben az esetben is nagyon jól lehet alkalmazni.

Mi a helyzet hazánkban? Elhangzott állítólag a miniszterelnök úr szájából, Illés Zoltán, az előző ciklus államtitkára mondta ezt egy interjújában, hogy Orbán Viktor szerint a környezetvédelem egy baloldali issue, és ő erre, ilyen dolgokra nem hajlandó áldozni. Nem tudom, hogy ez a mondat valóban elhangzott-e a miniszterelnök úr szájából, de a tények, a cselekedetek sajnos azt mutatják, hogy igen, hiszen 2010 óta, a második Orbán-kormány regnálásának kezdete óta épül le hazánkban a környezetvédelem. Először az önálló minisztérium szűnt meg, majd az önálló zöldombudsman intézménye, később a környezetvédelmi hatóság is a kormányhivatalokba integrálódott, és mindehhez közben egyre kevesebb költségvetési forrás társult a zöldügyekre. Legyen szó környezeti kármentesítésről, legyen szó megújuló energiák támogatásáról, energiahatékonysági programokról, folyamatosan fogynak a források, és az európai uniós pénzek sem úgy vannak elkölthetve, és nem oda vannak csoportosítva, ahol annak akár környezeti szempontból, akár a lakosság szempontjából a legnagyobb hasznát látjuk.

Szerintünk nem baloldali issue és nem baloldali érték a környezetvédelem, sőt, aki a hazáját szereti,

nyilvánvalóan csak környezetvédő szemléletű lehet. Szerintem teljesen egyértelmű és logikus, hogy a nemzeti érülethez, a nemzeti oldalhoz kötődik a környezetvédelem mint eszme, és éppen ezért tart ott a helyzet, a környezetvédelem állapota, ahol most tart, mert ezt egyfajta baloldali, liberális értéként kezelték egészen mostanáig vagy a közelmúltban.

A konkrét példák tekintetében azt látjuk, hogy mi történik Magyarországon: a megújuló energiák elterjedése segíthetne a szén-dioxid-kibocsátás megfékezésében, korlátozásában vagy csökkentésében, ehhez képest a napelemek termékdíjjal sújtása nem éppen ebbe az irányba ható folyamatot sejtet. A klímaváltozást próbáljuk megfékezni, közben a megújuló energiák elterjedését akadályozzuk.

De ugyanez igaz a szélenergiákra is. Erre is elhangzott példa, hogy milyen nagy mértékben növekszik, mondjuk, Kínában a szélenergiák aránya. Ehhez képest itthon nem írtak ki tendert 2010 óta szélenergiaparkok létrehozására, tehát a második Orbán-kormány hatalomra kerülése óta.

Világszerte a megújuló energiáknak egyébként több mint 90 százaléka vízenergiából származik, és bár hazánk földrajzi környezete nem feltétlenül alkalmas nagy esésű vízerőművek létrehozására, a vízgazdálkodás mégis egy szintén gyermekcipőben járó és hátrányos helyzetű ágazat Magyarországon, ami egyébként nemcsak energiatermelés szempontjából rossz, hanem az éghajlatváltozás hatásaira történő felkészülésben is, hiszen a víz tározására, visszatartására, az öntözésre egyáltalán nem vagyunk felkészülve. Ebben óriási teendői lennének a mindenkori kormányoknak. Jelen pillanatban nem látjuk ennek a nyomait, hogy a vízgazdálkodásban megtennék azt, ami az éghajlatváltozás hatásaira való felkészülés szempontjából szükséges.

Vannak intézményeink, mint például a Köztársasági Elnöki Hivatal kereteiben működő Környezeti Fenntarthatósági Igazgatóság, és minden tiszteletlenség nélkül, engedje meg, köztársasági elnök úr, hogy egy-két kritikus szót szóljak egy gyakorlati példa kapcsán, ami igencsak kapcsolódik a fenntarthatósághoz. A közelmúltban csepeli állampolgárok fordultak a helyi Jobbik vezetőihez, mondván, hogy egy beruházás készül Csepelen, egy konténerterminál, amely Budapest hidrogeológiai vízbázisának védőterületén fog megvalósulni, emiatt aggódnak, és amiatt, hogy a környezetben lakóépületek vannak, és amiatt, hogy a cég azt mondta, hogy bármilyen veszélyes anyag a tevékenységük során előfordulhat. Mi úgy gondoltuk, hogy leghelyesebb, ha a köztársasági elnök úrhoz fordulunk, aki nagy szószólója a környezeti ügyeknek a világban mindenütt, hogy hátha valamiféle segítséget vagy támogatást remélhetünk.

El is küldtük ezt a levelet a köztársasági elnök úrnak, néhány héten belül meg is érkezett a válasz, nem a köztársasági elnök úrtól, hanem Kőrösi Csabától, a Környezeti Fenntarthatósági Igazgatóság vezetőjétől, amelyben megköszöni tájékoztatásunkat a csepeli szennyvíztisztítóval kapcsolatban, amiben

az az érdekes és felháborító, hogy a csepeli szennyvíztisztító szóba sem került a levélben, nem erről beszéltünk. Tehát a levelet valószínűleg el sem olvasták, ami rendkívül aggályos egy közpénzből fenntartott ilyen intézmény tekintetében.

Tudom én persze, hogy ezek a problémák a globális éghajlatváltozás problémáihoz képest talán csekély súlyúnak tűnnek, de még egyszer mondom, a „gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan” kettős-ből, köztársasági elnök úr, önnél a „cselekedj lokálisan” rész hiányzik a jelek szerint, hiszen globálisan gondolkodni és szép szavakat mondani nemzetközi konferenciákon és egyezmények aláírása alkalmából rendkívül dicséretes dolog, kell, és értékeljük is ebbéli tevékenységét, de bizony itthon az itthoni állapotok pedig azt mutatják, hogy szükség volna a köztársasági elnök úr határozottabb kiállására és fellépésére a környezeti ügyekben itthoni szinten is, mert a helyzet sajnos nagyon nem azt mutatja, mint amit a különböző szónoklatokban akár hazai kormányzati képviselőktől is hallhatunk nemzetközi szinten, nemzetközi konferenciákon.

Igen, csökkent az üvegházhatásúgáz-kibocsátás, igenis továbbra is fenntartjuk, hogy ennek egy részét valóban a nehézipar rendszerváltás után bekövetkezett leépülése okozta, valóban vannak már olyan intézkedések, amelyek ehhez még hozzájárultak, de itt azért a termelőszektor egy részének, a szennyező iparágaknak a kitelepítése ebben szintén közrejátszik, ez pedig csak a szennyezés exportálása, nem a valós szennyezéscsökkentés vagy -megszüntetés.

A légi közlekedést és a tengeri hajózást említette a köztársasági elnök úr, amiben fel kíván lépni nemzetközi szinten. Ezek valóban nagyon fontos dolgok. Sajnos Magyarországnak vajmi kevés ráhatása van ezekre a területekre, lévén hogy egyikben sem vagyunk már sajnos érdekelték, hiszen saját nemzeti légitársaságunk sincs és tengerhajózási társaságunk sincs. Ennek ellenére ezek valóban nagy szennyezők, a légi közlekedés is és a tengeri hajózás is, oda kell figyelni a problémára. De én mégis arra szeretném kérni a köztársasági elnök urat ebből az ünnepélyes alkalomból, hogy legyen szíves, támogassa a környezetünk itthoni védelmét is, a Kárpát-medence természeti értékeinek a jövő generációk magyarjai számára történő megőrzését.

(12.00)

Mi egyébként jelen esetben is, ezen törvényjavaslat elfogadásánál is és minden olyan törvényjavaslatnál, amely hozzásegít akár csak egy jottányival is, hogy közelebb kerüljünk a célokhoz, a környezeti állapot javításához, Földünk megmentéséhez a következő generációk számára, mi mindig partnerek vagyunk. Soha nem ellenkezünk, nem hivatkozunk semmiféle klímaszkeptikusokra.

Itt ez is szóba került köztársasági elnök úrtól, hogy már 94 százalékos egyetértés van abban, hogy az emberi tevékenység okozza a klímaváltozást. Nem

tudom, hogy ezt a számot honnan vette köztársasági elnök úr, de igazából nem is lényeges. Valóban, annak sincs jelentősége, hogy milyen mértékben járul hozzá az emberi tevékenység. Nekünk abban van felelősségünk, hogy a mi tevékenységünkkel adódó szén-dioxid-kibocsátás, üvegházhatásúgáz-kibocsátás minél minimálisabb legyen. Akár ez okozza elsődlegesen a klímaváltozást, akár nem, ez semmiféle különbséget nem okoz abban, hogy mit kell tennünk. Nekünk mindenképpen meg kell tennünk, amit csak meg tudunk tenni, maximális mértékben. Akkor lesz tiszta a mi lelkiismeretünk, és akkor tudjuk azt mondani, hogy azok a folyamatok, amelyek bekövetkeznek a következő évtizedekben, azok nem a mi tevékenységünk miatt eszkalálódnak olyan mértékben, mint ahogy várhatóan fognak eszkalálódni.

És ráadásul a megelőzés mellett a hatásokra való felkészülés is ugyanolyan fontos, erre ugyanolyan energiákat kell fektetnünk a következő években. Ezért említettem a vízgazdálkodás példáját is, és ezért említhetnék még sok más példát. Ugyanis fel kell készülnünk, nem dughatjuk homokba a fejünket.

Tudjuk, hogy többek között óriási migrációt fog elindítani a következő évtizedekben a globális klímaváltozás. Az a migrációs nyomás, amivel most szembesülünk, semmi ahhoz képest, amely akkor fog ránk várni, ha majd az éhezés, az ivóvízhiány, az élelmszerhiány miatt akár Afrika belsejéből, akár a Közel-Keletről vagy más térségekből tömegek indulnak meg Európa felé, ahol egyébként a mezőgazdasági termelés feltételei még adóttak.

Van egészséges termőföldünk, nagy mennyiségben áll rendelkezésre ivóvizünk, és nyilván ez vonzó lesz azon népcsoportok számára, azon népek számára, akik hazájában ez nem áll rendelkezésre, és ahol szegénység van, ahol éhezés van, és a betegségek tizedelik a lakosságot.

Nekünk erre fel kell készülnünk, mert a mi hazánk egészséges termőfölddel és ivóvízzel rendelkezik. A mi hazánk életfeltételei alkalmasak arra, hogy a jövő generációk magyarjai itt éljék életüket és jó minőségű életet élhessenek, de nekünk ehhez meg kell tudni védeni hazánkat. Ugye, erről is szól napjainkban a sajtó. Tele vagyunk a migrációs kérdések által okozott problémákkal, és azzal, hogy hogyan védekezzünk ellene, hogyan védjük meg magunkat, de ez még csak a kezdete annak, ami a következő évtizedekben jönni fog.

A Jobbik mindehhez támogatását nyújtja, jelen törvényjavaslat elfogadásához is. Amellett, hogy kritikáinkat elmondjuk, természetesen akár migrációról, akár a fenntarthatóságról és a klímaváltozás hatásainak kivédéséről van szó, bennünk a kormány mindig partnerre lel. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Az LMP képviselőcsoportjának vezérszónoka Schmuck Erzsébet képviselő asszony, az Országgyűlés jegyzője. Megvárjuk, mert ő is innen, az emelvényről mondja el beszédét.

Mielőtt megadnám a szót, tájékoztatom a tisztelt Házat, hogy az elnöklést átadom Jakab István alelnök úrnak. További jó munkát kívánok! *(Taps.)*

(Az elnöki széket Jakab István, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

SCHMUCK ERZSÉBET, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Köztársasági Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Sajnos nem először fordul elő, és tartok attól, hogy nem is utoljára, hogy egy nemzetközi környezetvédelmi egyezmény, megállapodás létrejöttkor az LMP mint zöldpárt nem ujjong, és gondolkodik azon, hogy megszavazza-e. Ilyen nemzetközi megállapodás a párizsi klímamegállapodás is, amelyet nagyon kevésnek tartunk ahhoz, hogy érdemi változások induljanak el a világban a globális felmelegedés megakadályozására. Az egyes országoknak külön-külön, de együtt is sokkal többet kellene vállalnia. Jóval borúlátóbb vagyok, mint köztársasági elnök úr. A párizsi megállapodás előszavát olvasva az embernek olyan érzése támad, hogy hasonlóan az éghajlatváltozási keretegyezmény megszületése óta eltelt 24 évhez, nem történhet jelentős előrelépés az éghajlatváltozás kezelésében Párizs után sem. A bevezető szakaszból ugyanis kiderül, hogy a nemzetközi közösség semmit sem változtatott azon a szemléleten, amely a probléma kialakulásához vezetett. Köztársasági elnök úr is szólt a beszédében arról, hogy ugyanabban a szemléletben, ahogyan a problémák keletkeztek, azokat megoldani nem lehet. A véleményemet alátámasztó bekezdés így hangzik: „...valamint felismerve, hogy a fenntartható életmódok, illetve a fenntartható fogyasztási és termelési minták, amelyekben a részes fejlett országok az élen járnak, fontos szerepet játszanak az éghajlatváltozás kezelésében.”

Ez a felismerés döbbenetes és álságos. Először is mindenki számára nyilvánvaló, hogy az éghajlati probléma - hasonlóan minden más környezeti problémához - az itt fejlettnek nevezett, állítólag fenntartható életmódot folytató, továbbá fenntarthatónak nevezett fogyasztási és termelési mintával rendelkező gazdag országokhoz köthető, éppen gazdasági fejlettségük okán. A gazdasági fejlettség azonban nem azonos a valódi fejlettséggel, és valljuk be, eléggé visszaszűkítettnek nevezni egy olyan kultúrát, amikor az tönkreteszti környezetét és feléli jövőjét; ráadásul nemcsak a sajátját, de az egész nemzetközi közösségét is.

Másodszor: célszerű tisztázni, hogy a fenntartható termelési és fogyasztási minta, valamint a fenntartható életmód azt jelenti, hogy egy adott nemzet úgy gazdálkodik saját környezetével, hogy annak fennmarad az a képessége, hogy az aktuálisan elfogyasztott természeti erőforrásokat képes legyen újjátermelni. Viszont ha egy ország többszörösét használja az ökológiai kapacitásainak, akkor az bizonyára nem rendelkezik a fenntartható életmóddal, termeléssel és fogyasztással. Az amerikai életmód esetén a Föld lakóinak majdnem öt Föld bolygóra lenne szükség.

sége ahhoz, hogy fedezze életmódjának erőforrás-szükségeit, de az európai életszínvonalhoz is majdnem három bolygó kellene, sőt még a magyarrhoz is majdnem kettő. Nos, a jelenleg 1,6 bolygót használó emberiség gazdagjai és szegényei különböző módon terhelik környezetünket, a fejlettnak nevezett gazdagok ökológiai adósságát a szegények szerényebb fogyasztásai mérséklék, de amint látjuk, együttesen már ez túl sok.

Harmadszor: a felismerés álságos, hiszen a fejlett világ gazdagsága a világ egészéből, annak erőforrásaiból, ökológiai kapacitásaiból táplálkozik. Bármilyen gazdasági eredmény vagy társadalmi jólét, de még a környezetvédelemre költött források is a világ más társadalmainak, természeti környezetének megterhelésén keresztül jönnek létre.

Összefoglalva: az éghajlatváltozás megfékezésében tehát nem segíthet, ha fejlett országok életmódját, termelési és fogyasztási kultúráját exportáljuk az egész világra, hiszen a problémát eddig is ez okozta. Az ellentmondások természetesen nemcsak a preambulumban, de a megállapodás egyes cikkeiben is megtalálhatók. A 2. cikk b) pontja úgy szeretné javítani az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásaihoz való alkalmazkodás képességét és az üvegházhatású gázok alacsony szintű kibocsátását, hogy az élelmiszertermelést ne veszélyeztessék. Mi, környezetvédők jól ismerjük már az ehhez hasonló megfogalmazásokat.

Közelebbről nézve a tényeket: a világ agrárgazdasága közvetlenül és közvetve még inkább jelentős mértékben járul hozzá az éghajlatváltozás kedvezőtlen tendenciáihoz. Az 1,6 milliárd hektár szántóföld talajából több mint 1 milliárd tonna szén szabadul fel évente, arról nem beszélve, hogy ez a hatalmas terület semmilyen támogató vagy szabályozó ökoszisztéma-szolgáltatást nem nyújt, vagyis nem segít, hanem árt az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásban. Miután azonban egy növekvő igényű növekvő népességet kellene még több élelmiszertel ellátni az évszázad közepéig, nagyjából még 800 millió hektár szántóföldet kellene bevonni a mezőgazdasági termelésbe.

Nos, ennyi termékeny terület bevonása csak a magas ökoszisztéma-szolgáltatást nyújtó élőhelyek megsemmisítésével lehetséges, amely értelem szerűen tovább növeli a szén-dioxid-kibocsátást, csökkenti az alkalmazkodóképességet és rontja bolygónk önszabályozó képességét.

(12.10)

Az igazsághoz tartozik az is, hogy az eddigi „megoldások” - és itt erősen idézőjelben értendő - csak rontottak a helyzeten, ahelyett, hogy javítottak volna. Az Unió például célul tűzte ki, hogy a 2010-2012. évekre 5,75 térfogatszázaléknyi agroüzemanyagot kever a benzín és dízel hajtóanyagokhoz, majd ezt a javaslatát úgy módosította, hogy 2020-ig a hajtóanyagok 10 százalékának megújuló forrásból kell származnia.

A célkitűzés eredményére nem is kellett sokáig várakozni: az európai agroüzemanyag-piac ellátásában üzleti lehetőséget látó nagyvállalatok Délkelet-Ázsiában, Dél-Amerikában, Afrikában láttak hozzá a földszerzéshez annak érdekében, hogy olajpalmát, jatrophát és más olaj- és cukortartalmú növényi kultúrákat létesítsenek. Az intézkedés nyomán természetes ökoszisztémák, őserdők, láperdők estek áldozatul, többnyire felégették őket, aminek nyomán csökkent a biológiai sokféleség, és az erdők talajaiban tárolt szén is felszabadításra került. Indonézia - Kína és Amerika után - így lett a harmadik legnagyobb szén-dioxid-kibocsátó a Földön.

A súlyos ökológiai következmények mellett megindult a hagyományosan gazdálkodók termelési kultúrájának felszámolása, az önellátó paraszti gazdaságok lecserélése ültetvényekre, és a földtulajdonok erőszakos megszerzése, a földrablás, aminek során tradicionális kultúrák tűnnek el, és milliók válnak földönfutókká.

De az emissziókereskedelem vagy a tiszta technológiák átadása sem vezetett az elvárt eredményhez. Egy olyan nemzetközi közösségben, ahol a szabályok nem vonatkoznak mindenkire, a rendszer a legjobb szándék ellenére is kibújókat talál, és megtalálja azon kevesek érdekét, akik a bajból is tudnak jó üzletet létrehozni.

Az agroüzemanyagokkal kapcsolatos fokozódó elvárások, továbbá a növekvő élelmiszerigény kétségessé teszi az 5. cikkely célkitűzéseit, amely szerint a részes feleknek fel kell lépniük az üvegházhatású gázok nyelői és tározói, ideértve az erdőket is, megóvása érdekében. Az eddigi anomáliákat ugyanis csak erősíteni fogja az a tény, hogy a közös, de megkülönböztetett felelősség alapján a fejlődő országok fejlődésük, valójában csak a gazdasági növekedésük érdekében haladékat kapnak a csökkentési feladatok végrehajtásában, tovább növelik majd kibocsátásukat. A gazdasági növekedés azonban szükség szerint együtt jár az erőforrások további fogyasztásával, az pedig a környezet további terhelésével, így pontosan azok az országok esnek laza megítélés alá, akiknek még vannak ökológiai tartalékaik, többek között szén-dioxid-elnyelő kapacitásaik.

Senkinek ne legyenek illúziói, ahogyan eddig sem, és ahogyan a ma fejlettnak nevezett országok is tették, lassan felszámolják nyelőiket, hiszen ők miért ne tehetnék, ha mások is ezt tették. Mindezek persze apróságnak tűnnek a mellett a téves megközelítés mellett, amely abból származik, hogy a párizsi megállapodás elődeihez hasonlóan nem a kibocsátások okát, hanem magát a jelenséget kívánja kezelni. Az üvegházgázok kibocsátása és minden más környezet-terhelés is az emberiség által felhasznált teljes anyagfelhasználáshoz köthető. Amíg nő a teljes anyagfelhasználás, addig a környezeti problémák is súlyosbodni fognak, függetlenül attól, hogy milyen mértékben nő a hatékonyság.

Sajnos, a párizsi megállapodás sem hozott abban változást, hogy az üvegházgázok kibocsátását az inputokhoz, vagyis a teljes primer anyagfelhasználá-

láshoz kötnék. Ma még elméleti forgatókönyv sincs arra nézve, hogyan csökkenthetnénk a világ egészségének primer erőforrás-felhasználását, vagy hogyan tudnánk megállítani, sőt szükség szerint visszajára fordítani a természetes ökoszisztémák területének fogyását, pedig a ma egy főre jutó 10,6 tonna primer anyagfelhasználást legalább fejenként 4 tonnára kellene mérsékelni.

Tisztelt Országgyűlés! Tudjuk, hogy problémáink közös gyökere az anyagi jólét mindenáron való növelése, ami együtt jár a fogyasztás állandó bővítésének igényével. Mivel azonban a gazdasági növekedés és a környezeti terhek növekedése együtt jár, abszolút értelemben vett szétválás nem létezik, ezért a jelenlegi makrogazdasági modell mellett semmi esélyünk nincs környezeti céljaink teljesítésére, így az éghajlatvédelmiekre sem.

Végül le kell számolni a hamis illúziókkal. Az emberiségnek együtt, a társadalmaknak és embereknek külön-külön is fel kell ismernie a helyes mértéket, azt, hogy a helyes mérték megvalósítása nem lehetséges azok áldozatvállalása nélkül, akik eddig mértéktelenül vették ki a részüket a jólét habzsolásából.

Mivel a környezet további károsítása nélkül nem lehetséges a megtermelt javak fokozása, a maradékon csak igazságosan osztozni lehet, ehhez azonban a szemléletünk radikális megváltoztatására van szükség. Ha magunktól nem tesszük meg, a probléma fogja kikényszeríteni - de azt ne várjuk meg! Köszönöm a figyelmet. *(Taps az ellenzéki sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Az előterjesztés tárgyalását elnapolom, folytatására az elfogadott napirendnek megfelelően még a mai ülésnapon sor kerül.

Megköszönöm a köztársasági elnök úrnak, hogy részvételével és felszólalásával megtisztelte ülésünket. *(Taps.)*

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik **Magyarország Alaptörvényének hatodik módosítása**, valamint az **egyes törvényeknek a terrorveszélyhelyzettel kapcsolatos módosításáról** szóló, Kósa Lajos, Gulyás Gergely, Fidesz, valamint Harrach Péter, Simicskó István, Vejkey Imre és Rubovszky György, KDNP, képviselők által benyújtott törvényjavaslat együttes általános vitájának megkezdése. Az előterjesztések T/10416., valamint T/10417. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhetők.

Tájékoztatom önöket, hogy a vita megkezdése során az előterjesztői nyitóbeszédre, a vezérszónoki felszólalásokra, valamint az elsőként jelentkező független képviselő felszólalására kerül sor. A további képviselői felszólalásokra a vita folytatásában lesz lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Elsőként megadom a szót Gulyás Gergely képviselő úrnak, az Országgyűlés alelnökének, a napirendi pont előterjesztőjének. Alelnök úr!

DR. GULYÁS GERGELY (Fidesz), a napirendi pont előterjesztője: Köszönöm a szót. Igen tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Magyarország Alaptörvényének hatodik módosítása van előttünk. A korábbi módosításoktól eltérően senki nem vitathatja azt, hogy a most elének terjesztett szövegjavaslat egy olyan új helyzetre kíván választ adni, amely az Alaptörvény elfogadásakor ismeretlen veszély volt.

Az elmúlt egy év migrációs válsága a terrorfenyegetettséget Európában drámai módon megnövelte. Azt látjuk, hogy az a biztonsági kockázat, amellyel Európa egésze szembesül, mindannyiunkat fenyeget, nem maradhat ki az ez elleni védekezésből egyetlenegy európai uniós tagállam sem. Mi időben felhívtuk a figyelmet azokra a veszélyekre, amelyekre a szabályozatlan, kontrollálatlan és törvénytelen migrációs hullám vezethet, időben felhívtuk a figyelmet arra, hogy terrorizmust is importálunk ebben az esetben, és arra, hogy Európa biztonsága soha olyan mértékben nem volt veszélynek kitéve, mint ami a migrációs hullám következtében mostanra előállít. Az azóta történt események, Párizs és Brüsszel, az ottani brutális és elítélendő terrorcselekmények ezt fényesen igazolták.

Éppen ezért, ahogyan egész Európa választ keres és jogi megoldásokat igyekszik találni a kialakult helyzetre, úgy ezt a Magyar Országgyűlésnek is meg kell tennie. Miután a rendkívüli jogrenddel kapcsolatos szabálmódosítások kétharmados többséget igényelnek - ez mind az alaptörvény-módosításra, mind a hozzákapcsolódó honvédelmi törvény módosítására igaz, mind pedig az egyébként külön már tárgyalt és most már a bizottságok előtt lévő, a Belügyminisztérium által előterjesztett terrorcsoomagra is igaz -, azt mondhatjuk, hogy ezekben az esetekben az Országgyűlésnek kompromisszumra kell jutni annak érdekében, hogy Magyarország polgárainak biztonságát szavatolhassuk.

(12.20)

Itt az alaptörvény-módosításnál egy új tényállást szeretnénk elfogadtatni és bevezetni, és miután az előterjesztést ötpárti tárgyalások előzték meg, ezért úgy gondolom, hogy a magyar politika a Honvédelmi Minisztérium koordinálásával, valamennyi frakció részvételével maximálisan bizonyította azt, és különösen a kormánypártok ez esetben maximálisan bizonyították azt, hogy kompromisszumot szeretnének keresni és találni. Nem volt a tárgyalásokon olyan kérdés, amit ne tudtunk volna megvitatni, olyan ellenzéki javaslatok voltak, amiket elfogadtunk, sőt azt mondhatjuk, hogy magát a koncepciót is az ellenzék vetette fel, a szabályozás koncepcióját. A szabályozás céljában pedig egyet kell hogy értsünk, mert a szabályozás célja Magyarország biztonságának szavatolása egy megváltozott biztonsági környezetben, komoly veszélyek közepette.

A terrorveszélyhelyzet sok szempontból az állam iránti eddiginél nagyobb bizalom szükségességét is

megmutatja, hiszen való igaz, hogy míg szükségállapotnál, illetve az egyéb rendkívüli jogrendeknél, ideértve a veszélyhelyzet tényállását, a már bekövetkezett rendkívüli helyzetre kell választ adni, ezért nem lehet vitatkozni arról vagy fölösleges vitatkozni azzal kapcsolatosan, hogy indokolt-e egy rendkívüli jogrendnek az elrendelése, hiszen ha már előállt a helyzet, ha már valaki egy terrorcselekményt elkövetett, ha már az elemi csapás bekövetkezett, akkor nagyon egyszerű egyetérteni abban, hogy a rendkívüli jogrend bevezetése indokolt. Terrorveszélyhelyzet esetén viszont nem erről van szó, terrorveszélyhelyzet esetén egy akut, közvetlenül fenyegető, terroristámadás vagy terrorfenyegetettség közvetlen veszélyével szembenező helyzetben vagyunk, amikor viszont még nem történt támadás, és ebben az esetben is alapjog korlátozására szeretnénk lehetőséget adni a mindenkori végrehajtó hatalomnak annak érdekében, hogy az állampolgárok biztonságát ilyen helyzetben is szavatolni lehessen.

Ha visszagondolunk az elmúlt hónapokra, akkor azt mondhatjuk, hogy Hannoverben egy labdarúgó-mérkőzést, amelyre az egész német kormány vendégként megérkezett, kellett másfél órával a mérkőzés kezdetét megelőzően lefűjni. Brüsszelben három kerületben kijárási tilalmat rendeltek el még jóval a brüsszeli terroristámadásokat megelőzően, és azt megelőzően, hogy bármi történt volna. Nyilvánvalóan ez súlyos alapjog-korlátozás volt, de senki nem vitathatja, főleg az azóta történtek fényében, hogy ez indokolt. Tehát először is arra kérem képviselőtársaimat, hogy a racionális párbeszéd jegyében ne vitassuk azt, hogy itt valóban komoly alapjog-korlátozásokról van szó, de a rendkívüli jogrendnek ez a lényege, erre ad lehetőséget az állam számára.

Másik nagyon fontos szempont: ne vitassuk azt, hogy az államnak a jelenlegi helyzetben komolyabb beleszólást kell kapni a biztonság szavatolásához szükséges eszközök tekintetében, mert máskülönben egy ilyen helyzetben hiába vannak meg a szükséges információk, hiába tudjuk a Belügyminisztérium által előterjesztett törvényjavaslatnak köszönhetően megfelelően minősíteni, kezelni ezeket az információkat, ha a közvetlen fenyegetettség fennáll, akkor pillanatnyilag rendkívüli jogrend elrendelésére nincs lehetőség, csak akkor, amikor ez már bekövetkezett.

A harmadik: nem vitatható, hogy ilyen esetben közvetlenül a kormánynak kell megadni a beavatkozás lehetőségét. Az Országgyűlés utólagos jóváhagyására van lehetőség, az Országgyűlés szaktanácsait és a köztársasági elnököt folyamatosan tájékoztatni kell - ez a tájékoztatás, garanciális rendelkezés indokolt -, az is egyértelmű, hogy végül az Országgyűlés rendeli el most már a terrorveszélyhelyzetet az előterjesztett szabályozás szerint, de azt a lehetőséget a kormánynak feltétlenül biztosítani kell, hogy amikor a fenyegetettség bekövetkezik, amikor a konkrét információ a közvetlen terrorfenyegetettségre vonatkozóan fennáll, akkor a kormánynak kell azonnal lépnie, ezért ilyen esetben az Országgyűlés összehívására csak utólagosan van lehetőség, bizonyos érte-

lemben tehát itt egy utólagos jóváhagyás történik. De függetlenül attól, hogy Magyarország demokráciájának reményeink szerint hosszú történetében ki lesz kormányon, úgy gondoljuk, hogy az a felhatalmazás, amit az Országgyűlés a terrorveszélyhelyzet bevezetésével a kormánynak adna, semmiféleképpen nem túlzott, és érdemi visszaélésre nem ad lehetőséget.

Az előterjesztett szabályozás szerint tehát jelentős és közvetlen terrorfenyegetettség vagy terroristámadás esetén a kormány kezdeményezésére kerül sor az Országgyűlés által a terrorveszélyhelyzet kihirdetésére. Azonban a kormány kezdeményezésének pillanatától kezdve már fontos, valóban rendkívüli jogrendre emlékeztető vagy a rendkívüli jogrendet képező eszközökkel rendelkezik, és ez a jogkör akkor válik teljessé, ha az Országgyűlés 15 napon belül a terrorveszélyhelyzetet elrendeli. Ha megnézzük a jelenlegi szabályozást, akkor azt mondhatjuk, hogy az öt különleges jogrendi tényállás egy hatodikkal egészül ki.

Az ötpárti vita időszakában éppen a Lehet Más a Politika képviselőcsoportja volt az, amely a leginkább amellet kardoskodott, hogy ne már létező tényállásokba próbáljuk meg belefoglalni a terrorveszélyhelyzetet is, hanem önálló, hatodik rendkívüli jogrendi tényállás keretében próbáljunk meg egy olyan szabályozást találni, ami mindenki számára elfogadható.

Az új esetkör gyakorlatilag a megelőző védelmi helyzet belbiztonsági megfelelője, de ennél szűkebb felhatalmazásokat nyit meg a honvédelmi törvény szintjén, valamint lehetőséget teremt a Magyar Honvédség felhasználására, ha a rendőrség és a nemzetbiztonsági szolgálatok erői nem elegendők. Szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy a Magyar Honvédség ebben az esetben egy kiegészítő, kisegítő szerepet játszhat, tehát ha és amennyiben a rendőrség erői a fenyegetettség elhárításához, a biztonság szavatolásához elegendők, akkor a Magyar Honvédség nem használható fel. Ha viszont ez nem elegendő, akkor van lehetőség arra - látjuk az európai példákat is, tehát a javaslat illeszkedik az európai jogrendbe és a mostani módosítások gyakorlatába is -, hogy a Magyar Honvédség felhasználása is segítheti a rendőrség munkáját.

Azt is érdemes egyértelművé tenni, hogy a honvédség bevetésének lehetőségével szavakban valamennyi párt egyetértett, még a vitában jelen nem lévő Magyar Szocialista Párt is ennek indokoltaságáról nyilatkozott, a másik két ellenzéki frakció pedig egyértelművé tette, hogy a Magyar Honvédség ilyen helyzetben való felhasználásának lehetővé tételét indokoltnak látja.

A terrorveszélyhelyzet kapcsán a jogalkotói cél, hogy a felelős kormány a biztonsági kihívásokra adhasson adekvát választ. Lehetőséget kell teremteni azon helyzetek kezelésére, amikor a békeidejű elégtelen intézkedési eszköz már nem, a hatályos különleges jogrendi szabályozás pedig még nem megfelelő, mivel az utóbbi indokolatlanul erős és demokratikus deficitet okozó jogkorlátozásokat tenne lehetővé.

A kormánynak nem célja, hogy a félelemkeltés elhárítására más típusú félelmet keltsen, és a hatályos különleges jogrendi szabályozás esetleges felhívásának lehetőségével ezt erősítse, éppen azért kerestünk olyan új rendkívüli jogrendi tényállást, aminek már van mintája, ahol a megelőző védelmi helyzet mintájára vezethető be gyakorlatilag egy terrorveszélyhelyzet. Ez azért nem ad okot olyan jellegű félelemkeltésre vagy olyan jellegű alaptalan vádak megfogalmazására, mint amilyen a sorozás visszaállítására vagy az elnöki rendeleti kormányzás bevezetésére lenne vagy lehetne.

A terrorveszélyhelyzetet az Országgyűlés kétharmados többséggel hirdetni ki. Úgy gondoljuk, hogy minden egyes rendkívüli jogrend esetén ilyen többséget kíván meg az alkotmány az Országgyűléstől, nincs okunk arra, hogy ettől bármilyen formában eltérjünk.

Ha a terrortámadás fogalmát szeretnénk meghatározni, hiszen ez is igényként merült fel, akkor a büntető törvénykönyv szerinti terrorcselekmény tartalmi elemeit javasoljuk alapul venni. Úgy gondoljuk, hogy ez minden olyan bizonytalanságot, ami a szabályozással kapcsolatosan felvethető, egyértelműen megválaszol, és ilyen értelemben a visszaélés lehetőségét ez is korlátozza.

Az új tényállással a rendkívüli állapot, a szükségállapot, a megelőző védelmi helyzet, a váratlan támadás, veszélyhelyzet mellett egy hatodik, újabb rendkívüli jogrendi tényállás jönne létre. Úgy gondoljuk, nem lehet vitás a jelenlegi helyzetben, hogy akkor tudjuk csak a Belügyminisztérium által előterjesztett terrorellenes csomagból adódó pluszinformáció-szerzés lehetőségét megfelelően kamatoztatni, ha ilyen információk beérkezése esetén, ha ezeknek az információknak a rendelkezésre állása esetén a magyar államnak, a mindenkori kormánynak van eszköze arra, hogy olyan rendkívüli jogrendet hirdethessen ki, illetve olyan rendkívüli jogrendet kezdeményezzen - az Országgyűlés dönt ennek elrendeléséről -, amely biztosítja azt a lehetőséget, hogy egy terrorcselekmény ne következzen be, tehát hogy a terrorveszélyhelyzet kihirdetésével a terrorcselekmény bekövetkezését el lehessen kerülni.

Az elmúlt három-négy hónap eseményei után megítélésünk szerint felelős politikai erő ennek a javaslatnak a céljára nem mondhat nemet, a szabályozás részletei során pedig, mint már említettem, szerintem példamutató konstruktivitással járt el a minisztérium és jártak el a parlamenti frakciók. Úgy gondolom, hogy az utolsó három találkozó után senki nem vetheti fel azt, hogy ne az lett volna a találkón, egyeztetésen részt vevő kormánypárti frakciók célja, hogy akár a szabályozás módján is változtatva olyan megegyezésre tudjunk jutni az ellenzékkel, ami lehetővé teszi a kétharmados többség megszerzését. Úgy gondolom, hogy bármilyen más témának az összekötése ezzel a javaslattal, bármilyen egyéb, a témához nem kötődő alkotmánymódosítás összekötése ezzel a javaslattal felelőtlen, hiszen ha valaki egyetért azzal, hogy az ország biztonságának szavato-

lása érdekében ez a módosítás szükséges, ha a szabályozás részletei tekintetében egyezsége tudunk jutni, akkor zsarolásszerűen más kérdést felvetni annak érdekében, hogy közös felelősségünket, az ország biztonságának szavatolását meg tudjuk tenni és ennek a felelősségnek eleget tudunk tenni, felelőtlen, ezért úgy gondolom, hogy felelős ellenzéki magatartás mellett ilyen jellegű zsarolásra nem kell számítanunk, és csupán pillanatnyi félreértésnek tekintjük az ezzel kapcsolatosan eddig elhangzott nyilatkozatokat.

Azt tudom tehát összefoglalóan mondani, hogy nem vitás, hogy Magyarország Alaptörvénye hatodik módosításának indokát a megváltozott európai biztonsági környezet adja. Ez még 2011-ben sem volt látható, így a szabályozás aktualitása aligha lehet vitás. Európa egésze választ keres arra a terrorfenyegetettségre, ami egyébként részben az Európai Unió vezetőinek felelőtlenége folytán alakult ki. A most javasolt megoldások között nincs olyan, ami az európai jogrendben ismeretlen lenne, nincs olyan, ami a kormány számára indokolatlan, ellenőrizhetetlen, kontrollálhatatlan túlhatalmat biztosítana, és nincs olyan, amely ne szűkítené a visszaélés lehetőségét a lehető legcsekélyebbre.

(12.30)

Ugyanakkor lehetővé teszi azt, ha valódi, közvetlen terrorfenyegetettség áll elő, erre vonatkozó egyértelmű információk állnak a kormány rendelkezésére, akkor a megfelelő rendkívüli jogrend rendelkezésre álljon, és a kormány kezdeményezésére, akár az alapvető jogok korlátozásával is egy ilyen helyzet kialakulása megelőzhető legyen. Képviselőtársaimtól azt kérem, hogy azt a konstruktivitást, amit az ötpárti egyeztetések során tapasztaltunk, próbáljuk meg itt az Országgyűlésben, a nyilvános vita során is megőrizni. Ha ez sikerül, akkor azt remélem, hogy a szükséges többség ennek a javaslatnak az elfogadásához biztosított lesz.

A kormánypártok számára egyértelmű cél az ország biztonságának szavatolása. Ha ennek szellemében és ezzel a szándékkal érkeznek jobbító jellegű javaslatok, akkor mi ezekre nyitottak vagyunk. De úgy gondoljuk, hogy most kell megmutatni az ellenzéki pártoknak is, hogy a konstruktív egyeztetésnek van értelme, van haszna, hiszen ennél konstruktívabb egyeztetésre aligha lehet példát mondani nem csupán az elmúlt hat, de még az elmúlt húsz év történetéből sem valószínűleg. Ugyanis minden olyan javaslatot elfogadtunk, igyekeztünk az előterjesztett alkotmánymódosító javaslat részévé tenni, ami valóban ezt a közös célt szolgálta.

Köszönöm szépen a figyelmet, és kérem képviselőtársaimat, hogy támogassák a javaslatot. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm, alelnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Vargha Tamás államtitkár

úrnak, aki a kormány nevében kíván felszólalni. Államtitkár úr, parancsoljon!

VARGHA TAMÁS honvédelmi minisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! „Az ostromállapot szomorú kényszerűség; Isten mentse a hazát, hogy rá szükség legyen; de az ostromállapotnál még súlyosabb állapot az, ha nincs törvény, mely azt szabályozza.” Deák Ferenc, a haza bölcse 1868. december 6-án a képviselőházban mondta el fenti gondolatait. És e gondolatokhoz méltó javaslat fekszik itt előttünk az Országgyűlésben.

Az elmúlt időszakban Magyarország és Európa biztonságpolitikai környezetében jelentős mértékű negatív változás ment végbe, amelynek következtében reális valósággá vált egyes új típusú válsághelyzetek oly módon történő kezelése, amelyben belföldön a haderőnek is jelentős szerepet kell vállalni. Ezekre a kihívásokra megítélésünk szerint a magyar jogrendszer honvédelmi vonatkozása szabályozással nincs, vagy csak kismértékben van felkészülve, ami az egyes válságtípusok tényleges megvalósulásakor a helyzetre reagáló jogalkotást követel meg.

Ma a magyar nemzetre, az Európára veszélyt jelentő biztonsági kihívás már nem a klasszikus államközi háborúk fenyegetésében jelenik meg. A terrorizmus Európán belül olyan belső kór, amire eddig nem voltunk felkészülve. Elmondhatjuk, hogy a terrorveszély egyes nyugat-európai államokban olyan, mint a földrengés, tudjuk, hogy lesz, csak azt nem, hogy hol és mikor. Az ez ellen való felkészülés, küzdelem és elhárítás egy állam önvédelmi szervei feladatrendszerének újratervezését is igényli a mai időkben. Ez a feladat a haderő rendeltetésének és szabályozásának szinte egészét érintheti az eddigi tapasztalatok alapján.

A hatályos Alaptörvényben meglévő különleges jogrendi esetek azonban nem alkalmasak a terrorveszély kezelésére vagy a gyors reagálásra, kell tehát egy új közjogi alap, ami a végrehajtó hatalom gyors, de kizárólag csak arányos reagálását biztosítja. Hiszen a terrorizmus elleni küzdelem a hagyományos békeidejű rendészeti feladatokból az események függvényében átmehet a Magyar Honvédség felhasználását is szükségessé tévő, különleges jogrendet igénylő feladatrendszerbe.

Tisztelt Képviselőtársaim! A különleges jogrend szabályozása Magyarországon egy zárt logikai rendet alkot, amit kiegészíteni inkább lehetséges, mint belülről megbontani. Így Magyarország Alaptörvényének különleges jogrendre vonatkozó szabályai kiegészülnének egy új, önálló esetkörrel, terrorveszélyhelyzet címen. Demokratikus garanciális szabály, hogy a terrorveszélyhelyzetet az Országgyűlés kétharmados többséggel hirdetni ki, az új esetkör Országgyűlés általi kihirdetését a kormány kezdeményezné, jelentős és közvetlen terrorfenyegetettség vagy terrortámadás esetén.

Annak szükségessége azonban, hogy a kormány már a kezdeményezéskor bevezethesse azokat a leg-

szükségesebb rendkívüli intézkedéseket, amelyek támadás vagy a megtörtént támadás esetén újabb támadás elhárítását célozzák, nem vitatható. Ezek az állampolgárok megvédése érdekében szükségesek is. Az új esetkör szerinti különleges jogrendet tehát az Országgyűlés hirdetni ki, amivel egyidejűleg a kormány kezdeményezésekor bevezetett első intézkedések után további rendkívüli intézkedések bevezetésére is felhatalmazná a kormányt.

Tisztelt Országgyűlés! „Az ostromállapot szomorú kényszerűség; Isten mentse a hazát, hogy rá szükség legyen; de az ostromállapotnál még súlyosabb állapot az, ha nincs törvény, mely azt szabályozza.” Az elmondottak alapján és jegyében a kormány az előterjesztést támogatja. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a képviselői felszólalások következnek, ezek első körében a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor, képviselőcsoportonként 30 perces időkeretben. Megadom a szót Répássy Róbert képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. RÉPÁSSY RÓBERT, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Köszönöm a szót. Tisztelt Képviselőtársaim! Utoljára majdnem három évvel ezelőtt tárgyalt az Országgyűlés alaptörvény-módosítást, 2013 szeptemberében fogadta el az Országgyűlés az Alaptörvény ötödik módosítását. Az Alaptörvény legutolsó módosításával az alaptörvény-módosítást kezdeményező kormány az Alaptörvénnyel kapcsolatos alkotmányjogi viták végére kívánt pontot tenni. Ez a most előttünk fekvő alaptörvény-módosítás merőben más helyzetet próbál kezelni, ezt a most előttünk fekvő alkotmánymódosítást, alkotmánymódosítási igényt, hogy úgy mondjam, az élet hozta.

Nem tudom azonban megállni, hogy szóvá ne tegyem, a Magyar Szocialista Párt ismét nem vesz részt abban a törvényalkotási folyamatban, ami az ország polgárainak biztonságát, az ország jogrendjét hivatott garantálni. Ismét távol marad az alkotmányozástól azért, hogy utána megvádolhassa politikai ellenfeleit azzal, hogy nem vehettek részt az ellenzéki pártok az Alaptörvény módosításának megalkotásában. *(Balla György: Szégyen!)* Ezt tapasztaltuk korábban is, hiszen éveken át bíralták az Alaptörvény elfogadásának folyamatát, miközben saját szabad akaratukból hozott döntéssel maradtak távol az Alaptörvény megalkotásától. De ez a mostani magatartásuk azért is felelőtlen, mert a téma, ahogyan mondtam, a téma nem alkotmányjogi alapvetően, hanem az élet, a biztonság, az emberek biztonsága hozta elénk ezt az ügyet.

Tisztelt Ház! A 2015-ös esztendő súlyos és nehéz tapasztalatokat hozott az Európai Unió számára. A migránsáradat rávilágított, hogy a határok védelmét biztosító jogszabályok nem érvényesülnek, a tömeges bevándorlás esetén a schengeni egyezményben rögz-

zített jogos biztonsági igények teljesíthetetlenek, a határőrizet majdnem tehetetlenül áll az erőszakos határátlépéssel szemben. Magyarország Kormánya és Orbán Viktor miniszterelnök már több mint egy éve felhívta a figyelmet a menekültválság következményeire, és számos intézkedést tett, hogy az ország a schengeni határok védelmében vállalt kötelezettségeit teljesítse.

(12.40)

Emiatt számtalan nemtelen támadás érte akkor a magyar politikát, miközben többségében egyetértettek azzal, mára pedig több a követője, mint ellenzője a magyar intézkedéseknek. Magyarország iránytű volt a menekültválság kezelésében, és reméljük, hogy a biztonsági feltételek kiépítésével hatékony védelmet tudunk kialakítani az Európai Unió belső rendjének megőrzése érdekében.

Az európai politikusok egy része nem értette meg a migrációs válság valódi természetét, a helyzetet lebecsülte, a veszélyeket alulértékelt. Mindezek mellett nem lett európai szinten megfogalmazva az a biztonsági követelmény sem, ami lehetőséget adott volna a védekezésre a beözönlő bevándorlók közül az ellenséges szándékú személyek kiszűrésére. A migrációs válság mára az egyes országokban a hétköznapi biztonságának kérdésévé emelkedett. Arról van szó, hogy mindazok a szabadságjogok, amelyeket az Európai Unió a polgárai számára megteremtett, továbbra is életünk része maradhat-e, vagy - ahogy azt a franciaországi, belgiumi, németországi események mutatják - a migráció következtében a félelem és szokásaink megváltoztatása életünk részévé válik.

Lassan megtanuljuk, hogy a szabadság mit sem ér, ha ehhez félelem és rettegés járul. Ha egy társadalomban a biztonság iránti bizalom csökken, akkor intézkedéseket kell tenni annak helyreállítása érdekében. Az már létező tapasztalat, hogy az európai életforma ellenségei olyan harcosokat is elrejtenek a bevándorlók között, akik életformánkat, a társadalom békéjét, együttműködésünk eddigi kereteit, tekintet nélkül kialakult értékeinkre, tudatosán le akarják rombolni. Ez egy teljesen új és váratlan helyzet. A sokasodó európai tapasztalatok azt mutatják, hogy ezeket a kockázatokat minden országnak előre látó módon kell kezelni, azt megelőzni vagy inkább lehetetlenné tenni.

A kormány és a kormányzó pártok bejelentették, hogy a terrorfenyegetés veszélye miatt törvényes felhatalmazást kérnek az ország védelméhez. Ha van még természetes kérés, ami a törvények szellemének megfelel, akkor ezek között a legelső, hogy a kormány az Országgyűlés támogatását kéri az ország biztonságának védelme érdekében. Az is a kormány felelőssége, hogy a legtöbb ismeret birtokában milyen lépéseket lát szükségesnek a társadalom békéjének biztosítása érdekében. Az Országgyűlés arra kapott felhatalmazást a választópolgároktól, hogy felismerje a kockázatokat, az ország védelmét és

biztonságát a törvényalkotás eszközeivel garantálja, és azt a legmegfelelőbb jogi formában kifejezésre juttassa. Ha a jogalkotói feladat az Alaptörvény módosítása, akkor úgy; ha ez egy felhatalmazó rendelkezés a kormány számára a veszélyhelyzetben történő eljáráshoz, akkor pedig azzal támogassa az ország önvédelmét.

A magyar emberek óriási többsége, már majdnem kétmillió ember az aláírásával támogatta a kormány azon kezdeményezését, hogy az ország, az ország lakóinak biztonsága védelmében szigorításokat vezessen be a bevándorlás szabályozásában. Ennek a felelős gondolkodásnak és társadalmi összefogásnak része az a szükséges előrelátás, ami az előttünk fekvő törvényjavaslatban is jelentkezik.

Az előttünk lévő javaslat nem tűr halasztást. Lehet idegenkedni attól, hogy a kormány milyen felhatalmazást kap, amivel az azonnali terrorfenyegetettséget elhárítani lesz képes, de a Fidesz-Magyar Polgári Szövetség részéről elfogadhatatlannak tartjuk, hogy az ellenzék a kifogások keresésével a terrorfenyegetés elhárítását akarja megakadályozni, feláldozva az emberek, a családok és az ország biztonságát. Általánosságban is elmondható, hogy az ellenzéki pártok obstrukciós tevékenysége végigkísérte a migrációt, és szinte természetes, hogy most sincs készség a közös cselekvésre.

Az európai események Párizsban vagy Kölnben azt mutatják, hogy vannak olyan helyzetek, amikor nincs idő az abszurd felvetésekre, ilyenkor hatékony és gyors intézkedésre van szükség, mint amelyhez most az előttünk fekvő törvényjavaslat kapcsán szükséges a képviselők támogatása. Franciaországban a balliberális kormányzat is szigorú intézkedéseket vezetett be a terrortámadások után, amelyek veszélyhelyzetben korlátozzák az alapjogok egy részét, és ezzel a szabadságszerető polgárok nagy többsége is egyetértett. Azt még nem tudjuk, hogy a szabadságjogok teljessége és a teljes biztonság egymás mellett kiteljesedhetnek-e, de úgy tűnik, hogy veszélyhelyzetben az alapjogok szükséges és arányos korlátozása indokolt lehet.

A biztonság olykor elsőbbséget élvez, előbbrevaló a szabadságjogok teljes körének érvényesülésével szemben. 2011 után az Amerikai Egyesült Államok is hatékony jogalkotási lépésként bevezette a hazafias jogalkotási törvényben a belső terrorizmus fogalmát. Ebben nem külföldi terrorveszélyről, hanem kockázatként már hosszú ideje a polgárokkal együtt élő személyekről van szó. Az eltelt időszakban lett belőle egy szabadságtörvény, mára számos rendelkezése nem került meghosszabbításra, de alapvetelmi stratégiaként megtartották a különleges jogköröket.

A megváltozott biztonsági környezet megköveteli a jogrendi válaszokat a szükségesség és arányosság követelményeinek betartásával. Az Alaptörvényhez kapcsolódó sarkalatos törvényekről folytatott vita során számosan érveltek amellett, hogy szükségtelen az Alaptörvény módosítása, mert minden fenyegetésre van felhatalmazó rendelkezés. Kérem,

figyelmesen olvassák el, hogy a különleges jogrend, annak egyetlen rendelkezése sem tartalmaz felhatalmazást az országot ért belső terrortámadás esetére. A terrorizmus elleni küzdelemben nincs teljes biztonság, de nincs érvünk az ellen, hogy törekedni kell rá. A terrorveszélyhelyzet Alaptörvénybe iktatásával ez a törekvés ölt testet. Ehhez nem kérünk százszázalékos bizalmat, hanem a lehető legtöbb bizalmat az ország javára.

Tisztelt Ház! A terrorveszélyhelyzet Alaptörvénybe iktatásának nyilvánvaló kulcskérdése a bizalom; nevezetesen, hogy a kormány megítélésén múlik a veszélyhelyzet megállapítása és a szükséges intézkedések elrendelése. Ez azért természetes, mert más nem is rendelkezhet mindazokkal az információkkal, amelyekkel a terrorveszélyhelyzet fenyegetését mérlegelni tudják. Nincs az országban más olyan intézmény, hivatal, amely elégséges információval bír egy ilyen típusú veszély jellegéről. Ezen a bizalmi elven folyik a vita, mert amíg a kormányzó többség joggal bíz a kormány mérlegelőképességében, addig az ellenfelek, ahogy eddig is tették, gyakran vonják kétségbe a kormányzat intézkedéseit. Sokszor az a hivatkozási alap, hogy már máskor is csalódtak.

Amikor a kormány a terrorveszélyhelyzet elhárításához bizalmat kér, természetes módon benne van ebben a bizalmatlanság is, mert a bizalom jelentésében is mindig hordoz egy csekély bizonytalanságot, kiszámíthatatlanságot. Másként a bizalomnak semmi értelme nem lenne. Az Alaptörvény módosítása során ennek az észszerű ténynek az elfogadásáról is szavaznak, nevezetesen arról, hogy elhiszik-e önök, hogy semmiféle előrelátással nem jelezhetők előre a jövőbeni események. Így kénytelenek ráhagyatkozni veszély esetén azokra, akik ismerik a veszély természetét. Ez a jóváhagyás mindenkinek előnyös, ám nem a pártpolitikai szempontból jelentkező értékek védelmét szolgálja, hanem az ország biztonságát.

Az előttünk fekvő javaslat egy kivételes eset, amikor a szokásos kormány-ellenzék érdektagságból ki kellene lépni, akármilyen is a jelenlegi parlamenti viszony természete. A bizalom és a bizalmatlanság lehet okkal létező és lehet indokolatlan is. A terrorveszélyhelyzet esetén adott felhatalmazás egy szükségszerű bizalom, egy arra vonatkozó bizalom, hogy az erőszak nem része a politikai küzdelemnek, az erőszak kizárólag az országot fenyegető veszélyek elhárítására szolgálhat. A magyar társadalomnak már újkori történetében is van tanulság arról, hogy a politikai kérdésekben alkalmazott állami erőszak a társadalom részéről elutasításra talál, és megvonja a bizalmat a hatalommal visszaélő politikai erőtől, miként azt 2006 októbere nyomán is tette.

A terrorveszélyhelyzet nem a pártküzdelmek része, hanem az országvédelem eszköze. Az Alaptörvény módosítását megelőző egyeztetések sem a változtatások közjogi problémáiról szóltak, hanem a felek közötti bizalom minőségéről. Kérdezhetném, hogy az ellenzék miért is bízza meg az éppen kormányzó erőkből. Azért, mert mindig a kormányzó

erők felelőssége az ország védelme, akkor is, ha a politikai ellenfelek ezt nem különösebben méltányolják.

(12.50)

Magyarország nem állhat feltartott kézzel a terrorizmus fenyegetése előtt. A holnap biztonsága a ma előrelátási képességén alapul, és sokan ma ugyanúgy kételkednek, ahogyan egy éve a népvándorlási kockázatokat is alábecsülték. A kormány elkötelezett annak érdekében, hogy minden eszközzel meg kell akadályozni a terrorveszélyhelyzet kialakulását, és mindent meg kell tenni a magyar emberek, a magyar családok, a közrend és a közbiztonság védelmében. Akkor lennének a legboldogabbak, ha az új cikkely alkalmazására soha nem kerülne sor, mint ahogy a különleges jogrend egyes elemeinek alkalmazása szerencsére eddig még nem volt életünk része.

A helyzetről való gondolkodás és megfelelő jogi helyzet megteremtése a felelős kormányzás része, és a kérdést majd azoknak is felteszik, akik akadályozzák, hogy a magyar állam ilyen vészhelyzet esetén meg tudja védeni az ország lakosainak biztonságát. Köszönöm megtisztelő figyelmüket és kérem, hogy támogassák az Alaptörvény módosítását, valamint az ahhoz kapcsolódó törvényt módosításokat. Köszönöm. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Az MSZP képviselőcsoportjának tagjai nem tartózkodnak az ülésteremben.

Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Mirkóczki Ádám képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

MIRKÓCZKI ÁDÁM, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Valóban, ahogy az előttem szólók többször, többféleképpen, de megerősítették a lényegét, nemcsak Magyarországra, hanem szinte a világ összes országára vonatkozó biztonságpolitikai helyzet alapvetően megváltozott, új igények, új kihívások és új feladatok várnak mindenkire, különös tekintettel itt az Európai Unióban és ezen belül is különös tekintettel a bevándorlás okozta krízisre.

Ha körbetekintünk szűkebb környezetünkben, az európai szűkebb környezetben, akkor azt láthatjuk, hogy tőlünk keletre, Ukrajnában egy elég sajátos fegyveres konfliktus zajlik, tőlünk délre vagy ha úgy tetszik, déli határainkat naponta ostromolják szászok és ezek illegális bevándorlóként. Hogyha Boszniára vagy a Balkán egyéb térségeire nézünk és figyelembe vesszük - különösen a Nemzetbiztonsági bizottság tagjai - azokat a hírszerzői jelentéseket, amelyek az Iszlám Állam különböző dzsihádisták sejtjeire vonatkoznak, akkor minden túlzás nélkül megállapíthatjuk, hogy a Balkán, ha még csak hamu alatt is, de izzik. Ha pedig a Közel-Keletre tekintünk, ott meg lassan senki által át nem látható, elképesztő kaotikus

háború zajlik, ártatlan emberek életét követelve nap mint nap.

Ilyen értelemben nem kérdés, hogy valamit tennünk kell nemcsak fizikálisan, nemcsak morálisan, hanem jogalkotói szinten is. Azonban ne felejtjük el, hogy honnan indultunk. Én itt elsősorban Gulyás Gergely képviselőtársamra mint előterjesztőként elmondottakra szeretnék reagálni, hogy nem volt ez azért ennyire korrekt, nem volt ez azért ennyire konstruktív, hiszen januárban egészen másképp indult ez a történet. Amikor először fölmerült az Alaptörvény hatodik módosításának lehetséges szükségessége - hogy így fogalmazzak -, akkor egy kevésbé konstruktív vitára, egy kevésbé konstruktív ötpárti találkozóra került sor, ahol egy olyan tervezetet kaptak meg a pártok, amely szinte mindenről szólt, csak a terrorizmus visszaszorításáról, a terrorizmus elleni harc megelőzéséről nem. Ehhez képest természetesen néhány hónappal később, napjainkra egy egészen más szintre jutottunk, de tekintettel arra, hogy mit szeretnénk elérni, érdemes ezért lépésről lépésre végigvenni azokat a dolgokat, amelyek során kialakult ez a mai tervezet, amelyről itt beszélhetünk.

Úgy fogalmaznék, és talán többször, több alkalommal megfogalmaztam már azt, hogy a szó nemcsak klasszikus értelmében vett terrorizmus létezik, hanem politikai terrorizmus is, és ha politikai terrorizmusról beszélünk, akkor nem tudok elmenni a mellett a januári, a Honvédelmi Minisztérium által elének rakott tervezet mellett, amelyről az imént beszéltem, hogy sok mindenről szólt, csak éppen a terrorizmus elleni harcról nem.

Akkor pontosan az volt a Fidesz-KDNP kommunikációja, amelyet most Gulyás Gergely egészen más kontextusban adott elő, egészen más előjellel, akkor arról szólt a történet, hogy aki nem támogatja ezt a javaslatot, az lényegében bevándorlaspárti, az lényegében terroristabarát, és ha úgy tetszik, a magyar állampolgárok biztonságát, Magyarország biztonságának egészét teszi kockára. De, tisztelt képviselőtársaim, érdemes akkor megnézni, hogy ez az úgynevezett terrorizmus elleni harc jegyében előterjesztett normaszöveg miről szólt. Ebben olyan elképesztő javaslatok voltak, és most én nem mennék bele, hogy a kormány egy rendeletben ezt kihirdette volna, 60 napig életbe lép, és addig hol és miként lehet garázdálkodni, de néhány pontot kiemelnék, amelyet azért tisztázzunk a jövőre vonatkozólag is, hogy meddig tart a terrorizmus elleni harc, és meddig tart a politikai terrorizmusnak való gátat szabás fontossága.

Ha a frekvenciagazdálkodásra, műsorszórásra gondolunk, amelyeket önök, finoman fogalmazva is, elég erőteljesen szerettek volna még januárban korlátozni, itt megállapíthatjuk, hogy ettől nem lesz kevésbé biztonságos vagy bizonytalanabb Magyarország kitétsége a különböző terrorcselekedetekre vonatkozólag. Aztán korlátlanul természetes személyek, jogi személyek vagy egyéb cégek, érdekeltségek, szervezetek zárolása ezen időszak alatt, minden vagyoniának, ha úgy tetszik, elkobzása, ez megint sok

mindenre magyarázatot adhat, egyre biztosan nem, hogy ez a terrorizmus elleni küzdelem jegyében zajlik. S hogy minden ilyen lépésből kihagyták a célhoz kötöttséget, én azt gondolom, az önmagában kulcsmomentuma volt annak a tervezetnek, amely igazából az egész társadalom felháborodását kiváltotta, nem kevésbé egyébként az önök táboráét, az önök szavazói jelentős részének felháborodását is. Az internet, levél, csomag és egyéb postai küldemény szinte korlátlan ellenőrzése ugyancsak ebbe a sorba tehető.

Hogy aztán olyan elképesztő javaslatokat is megfogalmaztak, amely szerint a rádiókat, televíziókat, egyéb tömegkommunikációs eszközöket, szolgáltatásokat vagy korlátlanul szüneteltetni, vagy önök által megszállni és ellenőrzésük alá vonni, ez megint sok mindenre adhat magyarázatot, de arra semmiképp nem, hogy ez a terrorizmus visszaszorítását szolgálná. Hogy a külföldiek beutazásának tilalmának vagy egyéb szigorú korlátozásának van-e helye, ez már kétségtől kapcsolódhat a terrorizmushoz, ahhoz azonban, ahogy önök ezt januárban kitalálták, semmiképp, hiszen idesorolták egyébként a magyar állampolgársággal nem rendelkező összes határon túli magyart. Gondoljunk csak a felvidéki magyarokra, hiszen ott a szlovák jogszabályokból kifolyólag a többség nem rendelkezik magyar állampolgársággal, de ezzel az egy tollvonással lényegében önök őket is kizárták volna, miközben jelentős részük magyar családtagokkal, Magyarországon élő rokonokkal, munkahellyel, iskolával és egyéb kötődésekkel rendelkezik.

És ha csak azt emelem ki, hogy önök az államháztartásra vonatkozó kötelezettségeket, a költségvetésből fakadó kötelezettségeket teljesen egyoldalúan ezen 60 napos időintervallum alatt felrúghatták volna, itt megint lehet sok mindenre gondolni, de terrorizmus elleni harcra kevésbé. Hogyha abból indulunk ki, hogy az ország évről évre a költségvetésben azért terjeszt elő és azért tesz félre úgynevezett tartalékokat, hogy ha ne adja a jóisten, a szükség úgy hozza, hogy valamilyen nem várt, akár merénylet, akár más katasztrófa bekövetkezik, akkor legyen mihez nyúlni, akkor ezt a pontot nyugodtan kivehetnénk. De önök nem ezt tették, hanem hosszú hónapokon keresztül kötötték az ebet a karóhoz, és azt mondták, hogy aki ezt nem támogatja, az Magyarország ellensége, hogy nagyon sarkosan fogalmazzak.

Mi azt mondtuk - és itt rátérnék konkrétan a Jobbik álláspontjára - már januárban is, hogy nyitottak vagyunk minden olyan észszerű, minden olyan szakmai javaslatra, amely Magyarország tényleges biztonságát, a terrorizmus elleni küzdelmet vagy a terrorizmus megelőzését szolgálja.

(13.00)

Azt is elmondtuk már januárban, hogy el tudunk képzelni akár egy új, egy hatodik különleges jogrendet, de azt is el tudjuk képzelni, hogy már meglévő

különleges jogrend bővítésével fokozzuk vagy tesszünk újabb lépéseket a terrorizmus elleni küzdelemre. Ez egészen áprilisig nem talált halló fülekre az önök részéről. És közben a Belügyminisztérium ötpárti egyeztetéssorozatát hívott össze egy terrorelenes csomag megalkotása érdekében. Nos, az, amit Gulyás Gergely elmondott, hogy mennyire konstruktív, mennyire konszenzuson alapuló, mennyire pozitív ötpárti tárgyalássorozat zajlott, valóban, csak ezt más minisztérium, a Belügyminisztérium mondhatja el magáról.

Hiszen nem készen kaptunk egy vállalhatatlan tervezetet, nem készen kaptunk egy olyan jogszabálysomagot, amelynek egyébként semmi köze a tényleges vagy a megnevezett célokhoz, hanem egy ötpárti tárgyalássorozat alatt. Ha jól emlékszem, három ilyen találkozó volt hétről hétre, ahol minden, frakcióval rendelkező ellenzéki párt megtette a javaslatát, mindenki elmondta a konkrét, elég éles kritikáit, és nem is nagyon tudok olyan ellenzéki javaslatról, egyébként pártállástól függetlenül, akinek a javaslatát ne talált volna halló fülekre, főleg azért, mert a politikai lözongokat kerültük, a politikai kommunikáció ebből a szempontból nem játszott ezen a pályán, hanem pusztán szakmai, és mondjuk úgy, hogy felelős hozzáállást viseltetett mindenki. És ebből született meg a BM-nek az a javaslatcsomagja, amely szerintem a parlament nagyon széles konszenzusán alapuló támogatását fogja bírni.

De mindemellett, mintha a kormány szempontjából a jobb kéz nem tudta volna, hogy mit csinál a bal: a Honvédelmi Minisztérium is előállt az ötpárti találkozó igényével, amelyet természetesen a Jobbik ugyanolyan nyitottan fogadott, mint korábban bármely más minisztérium által bármely más témában indítványozott ötpárti találkozót, annak érdekében, hogy Magyarország biztonságát ténylegesen növeljük. És mivel szembesültünk áprilisban? Azzal, hogy mondván, hogy a Honvédelmi Minisztérium három hónapig dolgozott tovább ezen az új különleges jogrenden, de pusztán annyi történt, hogy a januári 30 pontból kihúztak 6-ot, köztük 4 olyat is, amit egyébként senki nem bírál. Hogy ebben mi történt, vagy miért kellett ehhez három hónap, az egy talány, nem is igazán fejtettük meg, de a történet szempontjából lényegtelen.

Az ott részt vevő, frakcióval rendelkező pártok nem mindegyike - hiszen az MSZP, ha megengedik, most nem térnék ki az MSZP felelősségére és politikájára; én azt gondolom, hogy az itt lévő üres padosorok mindent elmondanak arra vonatkozólag, hogy egy ilyen fontos kérdésben ők hogyan állnak ehhez az egészhez, pusztán pártpolitikai célokból és pusztán kommunikációs célokból, hogy később aztán miket lehet majd mondani -, de az LMP és a Jobbik részt vett, és ott elég világosan leszögeztük rögtön az elején, hogy ez így ebben a formában számunkra teljes mértékben vállalhatatlan, hiszen ez ugyanaz, mint amit januárban megismertünk, némi módosítással, ugye hat pont kihúzásával. Aztán, mintha történt volna a HM részéről is egyfajta belátás, a

következő ötpárti találkozón már egy egészen más hangnemmel, egy egészen más hozzáállással találkoztunk, és egy egészen korrekt egyeztetést folytattunk le.

A nagy kérdés, hogy ha önök is ilyen felelősséggel viseltetnek egy ilyen fontos ügyben az ország biztonságáért, akkor vajon ezt januárban miért nem lehetett megtenni. Vajon miért nem indítottunk januárban rögtön úgy, hogy megváltozott a biztonságpolitikai környezet, amit soha senki nem kérdőjelezett meg, legalábbis a frakciókkal rendelkező pártok részéről aligha; más politikai erőktől természetesen hallottunk egészen eltérő álláspontokat, de mindenkinek ez legyen a saját felelőssége, hogy hogyan vélekedik a kialakult helyzetről, ami egyébként Magyarországtól teljes mértékben független. Viszont mi szenvedő alanyai vagyunk mindannak, ami az Európai Unió területén és itt Közép-Kelet-Európában napjainkban zajlik.

Egy egészen más hangnemben már egy egészen más konstrukció született, amelynek egy későbbi változata vagy formája most már önök által is olvasható. Amelyről megállapíthatjuk, hogy most már tényleg arról szól, mint ami igény megfogalmazódott januárban, amely nem volt más, hogyha nagyon sarkosan szeretnék fogalmazni, hogy ami sajnálatos képsorozatokat láthattunk akár a párizsi merényletek során, akár a brüsszeli merényletek során, hogyha - ismételtelen mondom, ne adja a jóisten - Magyarországon hasonló bekövetkezne, akkor ugyanaz a rendvédelmi erő, ugyanazok a rendészeti szervek és ugyanazok a hatóságok legalább oly mértékben felléphessenek a helyzet kezelése érdekében, mint amit láttunk a párizsi és a brüsszeli utcákon. Egészen konkrétan a katonaság jelenlétére céloz.

Ez teljes mértékben támogatható. A mi részünkről abban semmi kivétnevelőt nem látunk, hogy a magyar katonáknak az legyen a feladatuk, hogy a magyar emberek és a magyar vagyonok vagy vagyonelemek biztonságáért dolgozzanak és azt szolgálják, történjen ez akár jelenleg a déli határokon, vagy történjen ez Magyarország bármely településének bármely utcájában. Hogyha a szükség úgy hozza, akkor a mi alapvetésünk és a mi álláspontunk, hogy igen, a magyar katonák álljanak a magyar lakosság rendelkezésére, és védjék meg őket, és védjék meg anyagi javaikat.

Ezzel semmi probléma nincs. A problémánk ott van, hogyha, amint már említettem, a politikai terrorizmus jegyében olyan túlhatalmi törekvések is megjelennek a különböző normaszövegekben, amelyeknek egyébként semmi köze mindahhoz, amilyen célt szeretnénk elérni. Viszont a visszaélés lehetőségére 0-24-ben lehetőséget adnak. Hogyha önök - ki nyomtattam a januári tervezetet - megnézik azt a 30 pontot, és ha önöknek most odaadom, és valaki végigolvassa, és azt a költői kérdést felteszem, hogy például a Gyurcsány Ferenc vezette kormányának adtak volna-e önök ilyen felhatalmazást, nem 60 napra, csak 60 percre, nagyon kíváncsi lennék az őszinte válaszukra. Mert én egészen biztos vagyok

benne, hogy nem. Az elmúlt hatévnyi kormányzás különböző visszaéléseit, különböző botrányos ügyeit tekintve csodálkoznak-e azon, hogy azt mondták az ellenzéki pártok összességében januárban arra a tervezetre, hogy ezt sem Orbán Viktornak, sem egyébként pártállástól függetlenül a mindenkori kormányfőnek nem akarjuk odaadni, mert ez nem erről szól? És azt hiszem, hogy ebből a szempontból ezt a vitát lezárhatjuk. Ha valóban szakmai javaslatot nyújtanak be, akkor teljesen világos, hogy szakmai alapon mindent fogunk támogatni, amely az ország biztonságát szolgálja.

Ugye, itt az előttem szólók kivétel nélkül a bevándorlás elképesztő mértékére vetítették azt a biztonságpolitikai krízist, amely Európa különböző térségeiben, különböző intenzitással, de fennáll. Ezt mi is alá tudjuk támasztani, többször elmondtuk már, hogy nem minden bevándorló terrorista, de minden terrorista bevándorló. Erről a párizsiak, a brüsszeliak, a kölniek és sok-sok országban nagyon sok-sok merényletet elszenvedett tömegek és társadalmak tudnának beszélni. Teljesen mindegy abból a szempontból, hogy valaki másod- vagy harmadgenerációs, teljesen mindegy, hogy milyen alapokon radikalizálódott, legyen az vallási vagy legyen az más, anyagi vagy egyéb alap. Ha megtörtént a radikalizálódás, akkor ezeket az embereket egy cél mozgatja: megbüntetni a szerinte bűnösöket, kerüljön ez bármely és bármennyi emberéletbe. Ezt mi is szeretnénk elkerülni. Ehhez azonban olyan felelősséggel kell hozzáállni, amely nem adhat olyan bizonytalanságot, és nem lehet olyan rés a pajzson, amelyet egyébként mások más céllal ki tudnak szolgálni.

Így tehát azt hiszem, hogy egyértelművé tettük, hogy a Jobbik minden olyan lépést támogatni fog, amely ténylegesen és szakmai alapon az ország biztonságát szolgálja.

(13.10)

Viszont mi az aggodalom az ellenzéki pártok részéről, és minek köszönhetik önök azt, hogy senki nem fogalmaz egyértelműen és senki nem tör pálcat egyértelműen a tekintetben, hogy ezt az Alaptörvény hatodik módosítását támogatja, avagy elutasítja? Bár - bocsánat - a szocialisták világossá tették, hogy ők nemcsak azért nem vesznek részt, mert nem támogatják, hanem ők már hetekkel ezelőtt eldöntötték, hogy ezt a felhatalmazást nem fogják megadni. Itt lehet kötözködni a napokon, most a legújabb tervezet szerint már csak 15 napra szól ez az új különleges jogrend, és 15 napon belül kell az Országgyűlésnek kétharmados felhatalmazással dönteni. Én szeretném hangsúlyozni, hogy ha szakmai egy javaslat, és tényleg azt a célt szolgálja, amelyet kítűztünk célul, akkor lehet az 150 nap is az én személyes véleményem szerint, viszont ha nem azt a célt szolgálja, akkor meg nem 15 nap, hanem 15 perc se legyen.

Én azt gondolom, hogy ez az előtünk fekvő javaslat már megfelelően szakmai alap arra, hogy erről

érdemben tudjunk tárgyalni, és az különösen fontos, ami egyébként elhangzott a minisztériumi ötpárti egyeztetésen is, hogy nem azt jelenti, hogy 15 napig nem fog dönteni róla, csak mondjuk, a 15. napon az Országgyűlés kétharmaddal, hanem bekövetkezhet az 3 nap múlva is. Viszont mi ide tennénk egy módosítást az Alaptörvénynek megfelelően: azt, hogy „haladéktalanul”. Amennyire csak lehetséges, ha egy ilyen különleges jogrendet kihirdet a kormány, akkor az Országgyűlés ne várjon 10 vagy 13 napig, hanem haladéktalanul legyen összehíva, és haladéktalanul hozzon döntést, túl azon természetesen, ahogy az előterjesztők részéről is elhangzott, hogy a megfelelő szakbizottságok tájékoztatva lesznek. Én azt gondolom, hogy az elmúlt hónapos huzavona után, a több hónapos bizonytalanság után, hogy kell-e egy ilyen különleges jogrend vagy nem, szimbolikussá vált ez a történet, az Alaptörvény hatodik módosítása a tekintetben, hogy támogatjuk-e vagy sem.

Én szeretnék egy nem régmúltbeli példát felhozni, konkrétan az általam és egy másik képviselőtársam által a honvédelmi törvényhez benyújtott módosító indítványról beszélek. Emlékeznek a szörnyű brüsszeli merényletekre - aznap hirdette ki Magyarországon a belügyminiszter úr és egyébként Orbán Viktor is a terrorkészültség 2. fokozatát, és az élet furcsa fintora volt, hogy éppen aznap tárgyalta a Honvédelmi és Rendészeti Bizottság azt a módosító indítványunkat, amely pontosan a januárban a Honvédelmi Minisztérium által megjelölt igényt elégítette volna ki, történetesen, hogy mindenfajta új különleges jogrend bevezetése nélkül, ha Magyarországon kihirdetik a terrorkészültség 2. fokozatot, akkor a Magyar Honvédség automatikusan felhasználható legyen az ország bármely területén, ahol a szükség megkívánja, legyen az objektumvédelem, legyen az személyi védelem, legyen az bármilyen más jellegű katonai feladat. Amennyiben a honvédség, a titkoszolgálatok és az egyéb szervek munkája vagy éppen kapacitása nem elégséges a biztonság megőrzéséhez vagy fenntartásához, akkor legyen ott a honvédség, amely biztosítani fogja azt a létszámbeli, technikai vagy tudásbeli hiányt, amelyet egyébként megkíván az adott pillanat vagy az adott helyzet.

Erre természetesen a Honvédelmi és Rendészeti Bizottság fideszes többsége nehezen tudta azt mondani, hogy nem, hiszen pont aznap lett kihirdetve a terrorkészültség 2. szintje, és azon a napon a Magyar Honvédség jelenlétének például a déli határokon nem a terrorkészültség 2. fokozatának kihirdetése adott alapot, hanem a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet kihirdetése. Viszont képzeljük el azt a szituációt, és ezt mondtam el a bizottsági ülésen is, hogy megtörténik egy brüsszeli merénylet, egy párizsi merénylet, vagy mondjuk, még közelebb, megtörténik Bécsben vagy éppen Magyarországon egy ilyen, hiába hirdet a magyar kormány terrorkészültség 2. fokozatot, a Magyar Honvédség marad a laktányában, mert éppen nincs bevándorlás okozta krízishelyzet, tehát nincs meg az a jogalap, ami miatt bevethető a katonaság.

Éppen ezért tartottuk mi fontosnak ezt a módosítást, de természetesen a tárgysorozatba vétel ugyan támogatva lett a szakbizottság által, viszont napi-rendre már nem lett tűzve, és mindenféle jogi kifogás lett találva annak érdekében, hogy ez a módosító indítványunk ne kerüljön ide a plenáris ülésre. Ugyanakkor hogy ez mennyire hasonlatos ehhez a javaslatához, azt pontosan a javaslat lényege és mivolta adja, ami arról szól, hogy a katonaság ilyen helyzetben bevethető legyen.

Én azt gondolom, hogy ez egyfajta pitiáner és arrogáns erőpolitika, amikor arról tapasztalunk nap mint nap - egyébként teljesen mindegy, hogy mely minisztérium által - különböző jeleneteket vagy percek, hogy egy-egy szükséges hiánypótló és mindenki által szakmailag alátámasztott, bármilyen ellenzéki indítványt lesöprünk valamilyen mondvacsinált ürüggyel, majd önök egy teljesen más jelleggel, de lényegében ugyanazt hozzák, hogy na, így már jó lesz.

Én azért mondtam, hogy egy ilyen szimbolikus ügyben, mint az Alaptörvény hatodik módosítása, amely egy új különleges jogrendet kíván megteremteni, amely terrorhelyzetben vagy terrorizmus által fenyegetett helyzetben a Magyar Honvédséget kívánja alkalmazni Magyarország bármely területén, itt ne legyünk pitiánerek és ne legyünk arrogánsak. És ezt a fajta politikai stílust messzire kerüljük el, mert ez nemcsak szimbolikus ügy, hanem bizalmi kérdés is. Ezt nem lehet pártpolitikai alapra degradálni, ezt ne várja el senki, hogy ha erőből politizálunk, és egyfajta pártpolitikai alapon most éppen a megfelelő parlamenti többséget kihasználva vagy éppen az emberek félelmére és naivitására alapozva egyfajta kommunikációs nyomást helyezünk az ellenzékre, ha nem támogatja, akkor hazaáruló, ha nem támogatja, akkor bevándorlaspárti, ha kritikát fogalmaz meg, akkor terroristabarát, nem akarom felsorolni azt a sok-sok negatív példát és stigmát, amit az elmúlt hónapokban számos ellenzéki frakció, párt, képviselő megkapott az önök különböző politikusaiktól, de itt nem erről van szó.

Ha egy új különleges jogrendet akarunk bevezetni, ha ténylegesen a terrorizmus ellen akarunk küzdeni, ha ténylegesen egy olyan széles konszenzuson alapuló szakmai javaslatot akarunk elfogadni, amely Magyarország biztonságáról szól, amely a Magyar Honvédség alkalmazásáról, felhasználásáról, bevethetőségéről szól, akkor azt ne tegyük pártpolitikai alapon.

Ez a javaslat, azt gondolom, megfelelő alap arra, hogy szakmai vitát folytassunk, megfelelő alap arra, hogy nyilván a különböző ellenzéki erők által egy-egy módosítóval még tovább csiszolva még jobbá tehető, és megfelelő alap arra, hogy egy hiánypótló részt a pajzson kiaknázzon, de ezt ne tegyük úgy, hogy ha X., Y. vagy Z. nyújtja be azt a javaslatot, akkor elutasítjuk, és ne használjuk fel arra adott esetben az ellenzéki kritikát vagy az ellenzéki elutasítást, hogy akkor ő biztos bevándorlaspárti vagy terroristabarát, mert szó sincs róla. Ilyen kérdésben csak a lehető

legszélesebb konszenzusra szabad törekedni, és innen, nem az én tisztem, de egyelőre nem látok LMP-s képviselőt a teremben, viszont szeretném én is felhívni arra a figyelmet, hogy az LMP-nek például volt egy olyan javaslata, hogy van a Honvédelmi és rendészeti bizottságban, vagy... *(A jegyzői székben ülő Ikotity István felé:)* - bocsánat, ha a jegyző úr itt van, akkor van LMP-s a teremben, elnézést kérek.

Szóval, az LMP-nek volt egy olyan javaslata, hogy akár a Nemzetbiztonsági bizottságban, akár a Honvédelmi és rendészeti bizottságban tessenek bemutatni, hogy a már meglévő öt különleges jogrend bármelyike a BM által benyújtott terrorellenes csomaggal kiegészítve miben szenved hiányt annak érdekében, hogy szükség van erre a hatodik különleges jogrendre. Én azt gondolom, hogy van rá szükség olyan értelemben, hogy az öt meglévő különleges jogrend más kihívásokra válaszol, a BM terrorellenes csomagja szintén hiánypótló a maga nemében, de nem teszi meg és nem is teheti meg értelemszerűen azt a jogalapot, nem teremti meg azt a jogalapot, hogy a honvédség bevethető legyen, tehát ilyen értelemben itt tudok erre válaszolni, hogy ezért van rá szükség, hogy a katonaság használható legyen.

(13.20)

De hogyha egy ellenzéki pártnak ez a kívánsága, akkor én azt gondolom, ha ebben a kérdésben önök széles konszenzusra törekszenek, és konstruktív elfogadást kívánnak mindenkitől, akkor tegyék meg ezt. Nem egy nagy kérdés, sorozatban ülnek hétről hétre a különböző szakbizottságok, szerintem kipálhatunk ezzel sok-sok későbbi vitát és sok-sok későbbi félreértést.

Én a magam részéről támogatandónak és fontosnak tartom azt, hogy a Magyar Honvédség számára legyen egy olyan jogalap, amikor olyan helyzet áll elő, ami még nem állt fönn, és reményeink szerint nem is fog, de ha a szükség úgy hozza, akkor használhatók legyenek a magyar katonák, ne csak a kerítések mentén tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet idején, hanem akkor is, hogyha valamilyen szörnyű tragédia vagy egyéb nem várt esemény történik, és a kapacitásra, a technikai készültségre vagy éppen a fizikai és egyéb szellemi tudásra szükség van.

Én arra biztatom tehát önöket, hogy pusztán szakmai alapon közelítsenek ehhez a kérdéshez, és ne azt nézzék, hogy az ellenzék mely részéről fogalmazódik meg akár szakmai, akár politikai kritika. Önöknek az elmúlt hónapokban mutatott kommunikációja miatt, én azt gondolom, hogy túrniük kell néhány kritikát ezzel a kérdéssel kapcsolatban, de azt nem kérdőjelezhetik meg, hogy a többi frakció is szakmai alapon a biztonságot választja és a biztonságra törekszik, viszont a túlhatalomra nemet mond. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a Jobbik soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Vejkey Imre képviselő

úrnak, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának. Képviselő úr, parancsoljon!

DR. VEJKEY IMRE, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az Alaptörvény hatodik módosítása, a különleges jogrendre vonatkozó szabályok az Alaptörvénynek a terrorveszélyhelyzettel történő kiegészítéséről szól. Az Alaptörvény módosításának szükségessége röviden abban rejlik, hogy a jelenleg hatályos alaptörvényi különleges jogrendi esetek alapján terrorveszélyhelyzet esetén a felelős magyar kormány adekvát, vagyis gyors és hatékony, de demokratikus deficitet nem okozó választ a terrorizmus biztonsági kihívásaira megfelelő jogszabályi feltételek híján nem tud adni. Ezt felismerve a Fidesz a kereszténydemokratákkal együtt szükségesnek tartja az Alaptörvény különleges jogrendre vonatkozó szabályainak a kiegészítését a terrorveszélyhelyzettel, úgy, hogy az egyrészről kvázi a megelőző védelmi helyzet belbiztonsági megfelelője legyen, de annál szűkebb, másrészről pedig szubszidiáris jelleggel lehetőséget teremtsen a Magyar Honvédség felhasználására, vagyis abban az esetben felhasználható legyen a honvédség, ha a rendőrség és a nemzetbiztonsági szolgálatok erői már nem lennének elegendők.

A terrorveszélyhelyzet az Országgyűlés kétharmados szavazattöbbségével lenne kihirdethető a kormány kezdeményezésére, jelentős és közvetlen terrorfenyegetettség vagy terrortámadás esetén. A terrorveszélyhelyzet kihirdetése esetén a kormány a legszükségesebb rendkívüli intézkedéseket vezethetné be Magyarország és a magyar állampolgárok megóvása érdekében. Parlamentáris garanciaként a kormány a bevezetett intézkedésekről a köztársasági elnököt és az Országgyűlés tárgykör szerinti illetékes állandó bizottságait köteles lenne folyamatosan tájékoztatni. A terrortámadásra a Btk. 314. §-a szerinti terrorcselekmény-definíciót alkalmaznánk. A terrorveszélyhelyzet kihirdetése esetén a bevezetett rendkívüli intézkedések 15 napig, illetve az Országgyűlés által hozott döntésig maradnának hatályban.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A kereszténydemokraták a terrorizmus elleni akcióterv részeként a Magyarország Alaptörvényének hatodik módosításáról szóló T/10416. számú törvényjavaslatot támogatják. Célunk, hogy a törvényjavaslat elfogadásával növeljük hazánk védelmi képességét, hogy megfelelően fel tudjunk lépni a terroristákkal szemben. A kormánynak ehhez minden olyan eszközt meg kell adni, mely más európai kormányok számára is rendelkezésre áll. A módosítás elfogadásával az Alaptörvény egy új különleges jogrenddel, a terrorveszélyhelyzettel egészülne ki. A terrorveszélyhelyzet elrendelésével szükség esetén a Magyar Honvédség erőit is igénybe lehetne venni az ország biztonságának garantálása érdekében.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Európa és benne Magyarország biztonsági környezete gyökeresen megváltozott. A világban olyan új típusú biztonsági

kihívások jelentek meg, amelyek a korábbi klasszikus államközi fenyegetésekre adott különleges jogrendi válaszokat már hatékonyan nem kezelik. Fentiekre tekintettel az Alaptörvényben egy új különleges jogrendi tényállásként kívánjuk rögzíteni a terrorveszélyhelyzetet. Eszerint az Országgyűlés a kormány kezdeményezésére terrortámadás jelentős és közvetlen veszélye vagy terrortámadás esetén meghatározott időre kihirdeti a terrorveszélyhelyzetet, ezzel egyidejűleg felhatalmazza a kormányt sarkalatos törvényben meghatározott rendkívüli intézkedések bevezetésére. A terrorveszélyhelyzet kihirdetéséhez, illetve időtartamának esetleges meghosszabbításához a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatára lenne szükség.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A kormány a terrorveszélyhelyzet idején rendeletet alkothat, amellyel sarkalatos törvényben meghatározottak szerint egyes törvények alkalmazását felfüggeszthetné, törvényi rendelkezésektől eltérhetne, valamint egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhatna. A magyar emberek biztonságának garantálása érdekében a törvényjavaslatot szeretnénk mielőbb elfogadtatni, és megkezdeni a terrorizmus elleni akcióterv végrehajtását. Ehhez mindenképpen szükségünk van az ellenzéki képviselők támogatására is.

Kérem, támogassák a törvényjavaslatot. A KDNP parlamenti frakciója támogatja. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Schiffer András képviselő úrnak, az LMP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. SCHIFFER ANDRÁS, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Abban vélhetően egyetértés van a parlament frakciói között, hogy 2015-ben Európában valami gyökeresen megváltozott, és egy egészen új típusú fenyegetettséggel, egy új típusú biztonsági helyzettel kell szembenéznünk. Ebből a helyzetből nyilvánvalóvá válik az is, hogy önmagában az a tény, hogy egy végeláthatatlan folyamatként ellenőrizetlenül léptek a schengeni övezetbe személyek, akik közül sokan benyújtották a menedékkérelmüket, mások meg nem, ez rendkívüli mértékben megnehezítette egész Európában a schengeni övezeten belül a rendvédelmi szervek munkáját. Láthattuk bűncselekmények esetében is, hogy egész egyszerűen nyomomonkövethetlenné vált, hogy kik azok a személyek, akik adott esetben jogellenes cselekedetekre ragadtatják magukat.

Mondom mindezt azzal, hogy az, ami történt az elmúlt egy évben, nem semmisíti meg Európának azt a felelősségét, ami Európa kapuinál - nem függetlenül Európa elmúlt másfél évtizedes politikájától - történik. Nem semmisíti meg azt a felelősségünket, amivel tartozunk azoknak az embertársainknak, akik egyébként részben Európa, az úgynevezett fej-

lett Nyugat által is élethetlenné tett környezet, illetve az élethetlenné tett belső viszonyok miatt keresnek menedéket.

Mindezzel együtt nyilvánvalóan látnunk kell, hogy egyrészt a beáramló sokaság ellenőrizetlensége, másrészt pedig az, hogy ezzel egy időben olyan típusú terrorcselekmények sújtották például Párizst vagy Brüsszelt, amely felveti harcászatra kiképzett erők közreműködését is a megelőzésben, illetve az ilyen akciók felszámolásában, nyilvánvalóan komoly felelősséget ró a jogalkotóra.

(13.30)

Azt a kérdést kell feltennünk - és ez független attól, hogy kormánypárti vagy ellenzéki egy országgyűlési képviselő -, hogy ha ne adj' isten, Magyarországon következik be egy komoly veszéllyel járó cselekmény, megtettünk-e mindent annak érdekében, hogy egy ilyen cselekmény bekövetkeztét elhárítsuk, vagy pedig a következményeit csökkentjük. Éppen ezért e miatt a felelőség miatt felelős parlamenti képviselő ebben a helyzetben nem mondhatja azt, hogy ezekről a felvetésekről nem is hajlandó tárgyalni, nem is hajlandó meghallani, illetve ezeket a felvetéseket kizárólag kormány-ellenzék relációban képes megvitatni.

Ugyanakkor ez a felelőség nagymértékben háru a kormányoldalra. Akkor, amikor egy új típusú biztonsági helyzettel, egy olyan fenyegetettséggel nézünk szembe, amire nemcsak Magyarország, de vélhetően számos más európai ország sincsen teljes mértékben felkészülve, egyetlen felelős kormányzat sem játszhat ezzel az új típusú veszélyhelyzettel pusztán kommunikációs eszközként. Januárban ezt láttuk. Januárban azt láttuk, hogy Magyarország Kormánya nem felelős kormányként viselkedett, amikor a honvédelmi tárcánál egyeztetést hirdetett, hanem mintegy az ibizai partihangulatot meghoszsabbítandó, készítettek egy olyan törvényjavaslatot, amiről pontosan tudták, hogy épeszű ellenzéki képviselő ezt nem szavazhatja meg.

Óva intem mindannyiunkat attól, hogy a kormány a terrorvédelem helyzetét vagy az új típusú terrorcselekményekre való felkészülést alávesse pillanatnyi kommunikációs érdekeinek. Lehet különböző kommunikációs manővereket használni hagyományos belpolitikai kérdésekben, akár az adórendszerrel, családtámogatásról, munkajogról vagy éppen birtokpolitikáról van szó. Viszont van, ami nem játék, és nem játék az emberi élet. Éppen ezért azt gondolom, mélységesen megvetendő és lelkiismeretlen volt az, amit a honvédelmi tárcánál a kormány, illetve a fideszes képviselők januárban, majd a márciusban megismételt egyeztetésnél műveltek. Azzal is szembe kell néznünk, hogy ha szükséges életbe léptetni változtatásokat, ha valóban szükséges a különleges jogrend hatályos szabályainak változtatni, és nem a kormány, nem a Fidesz, nem a parlamenti képviselők, hanem a magyar emberek életének megóvása érde-

kében, akkor nemcsak azért kell konszenzusra törekedni, hogy a kétharmados többség stabilan meglegyen, nehogy véletlenül meglepetés érje a szavazásnál a kormányoldalt.

Amikor a különleges jogrendi szabályokról beszélünk, egyáltalán - jegyzem meg - amikor az Alaptörvényről, egy ország alkotmányáról beszélünk, jó okunk van, és a hatalomnak akkor is, ha történetesen kétharmados többséggel bír, jó oka van konszenzusra törekedni. Azok a szabályok, amelyekről most tárgyalunk, ha ne adj' isten, élesre fordul a helyzet, akkor tudják betölteni küldetésüket, ha minden egyes állampolgár úgy érzi, hogy ezek a szabályok, adott esetben az új különleges jogrendi intézkedések valóban az ő, a családjuk, a lakókörnyezetük megóvása érdekében szükségesek.

Ha és amennyiben az állampolgárok bármely jelentékeny csoportja úgy gondolja, hogy ezek a megváltoztatott különleges jogrendi szabályok valójában nem az ő családjuk és lakókörnyezetük életének megóvását szolgálják, hanem pusztán csak a miniszterelnök vagy a kormányoldal hatalmi törekvéseit, akkor jaj nekünk, mert a mégoly indokolt különleges jogrendi intézkedések érvényesítésénél komoly akadályokba lehet ütközni.

Arra szeretném felhívni a kormánypárti képviselők szíves figyelmét, hogy minden jogszabályra igaz, de különösen a különleges jogrendi szabályokra, hogy ahhoz, hogy hatékonyan lehessen azokat alkalmazni, elengedhetetlen az állampolgárok lehetőség szerint mindegyikének az önkéntes jogkövető magatartása. Ha ugyanakkor ezeket a különleges jogrendi szabályokat alávetik pillanatnyi hatalmi kommunikációs érdekeknek, ha a Habony-művekből diktálják le, hogy mi kerüljön be az Alaptörvénybe, mert pillanatnyilag jó ötletnek látszik, akkor még abban az esetben is, ha ehhez valahogyan kétharmados többséget tudnak szerezni, rettenetesen nagy baj fenyeget akkor, ha ne adj' isten, ezeket a szabályokat tényleg élesben alkalmazni kell.

Éppen ezért kérem önöket arra, akár a jelen alaptörvény-módosítás vitájánál vagy bármely más hasonló célú törvényt módosításnál viselkedjenek úgy, ahogy egyébként példamutatóan a belügyi tárca tette a terrorrelenes törvénycsomagnál. Tudniillik az a helyzet, hogy ha kommunikációs manőverek helyettesítik az érdemi egyeztetést és nem az ellenzéki képviselők, az állampolgárok meggyőzését függetlenül pártállástól, világnézettől, akkor ezek a szabályok sajnálatos módon nem fogják tudni betölteni hivatásukat, és ez bizony emberéletekbe kerülhet. Ez forog kockán.

Tisztelt Országgyűlés! Az egyeztetések során elmondtuk azt, hogy jóllehet Európában jelenleg, bár az alkotmányfejlődés ebben a tekintetben is mozgásban van, kifejezetten terrorhelyzet-típusú vészhelyzet jelenleg nem ismert, kétségtelen azonban, hogy vannak olyan európai, nyugat-európai államok, ahol például az eddigi magyar szabályozásnál is sokkal könnyebben lehetett a kormánynak saját hatáskörben különleges jogrendet bevezetnie. Azt is hozzá kell tenni, hogy Svájc például egy ilyen ország, hogy

ezek olyan politikai kultúrák, ahol fel sem merül senkiben az, hogy a kormány adott esetben visszaélészerűen alkalmazza ezeket a különleges jogrendi szabályokat.

Elmondtuk továbbá az egyeztetések során azt is, és szeretném újra világossá tenni, hogy a hatályos Alaptörvény különleges jogrendre vonatkozó cikke gyakorlatilag egy az egyben átvéve a 2011 előtti alkotmány vonatkozó szabályait, tartalmaz a terrorcselekményekkel összefüggésben kialakult helyzet kezelésére vonatkozó intézményt. Mind a szükségállapot, mind a megelőző védelmi helyzet, mind a váratlan támadás olyan tényállások, amelyeket kisebb módosítással fel lehetne hívni terrorhelyzetek kezelésére, sőt a szükségállapot jelenlegi alaptörvényi tényállása kifejezetten kétségtelen, már bekövetkezett terrorcselekmények felszámolására hívható fel.

Ha ehhez hozzávesszük azt, hogy a hatályos Alaptörvény mellett a rendőrségi törvény, a büntető-eljárás törvény, illetve a nemzetbiztonsági törvény együttesen elvileg alkalmasak arra, hogy terrorcselekmények előkészületét megghiúsítsák, illetve bekövetkezett terrorakciókat felszámoljanak, akkor magyarázatra szorul, hogy mégis miért szükséges jelen helyzetben hozzányúlni az Alaptörvény, a gránitszilárdságú Alaptörvény különleges jogrendi szabályozásához.

Kétségtelen, és ezért is bocsátkoztunk tárgyalásokba, amit én a bevezetőmben elmondtam, hogy az új típusú fenyegetettségeknél komolyan felvetődik, hogy a rendőrség tevékenységét meg kell erősíteni harcászatra kiképzett erők közreműködésével. Ugyanakkor - és ezt is jeleztük az ötpárti egyeztetéseken - ez önmagában nem indokolná, hogy a honvédség a terrorcselekmények felszámolásánál a rendőrség segítségére felhívható legyen, a rendőrség és a polgári szolgálatok kiegészítésére felhívható legyen, ez önmagában még nem indokolná a különleges jogrendi helyzet módosítását.

Azt is elmondtuk, hogy legalábbis aggályos, hogy azonos tényállás, azonos biztonsági kihívás esetében felelős kormány két szálon futtatja a szükségesnek ítélt joganyag megváltoztatását.

(13.40)

Arról van szó, hogy abban a feltételezett esetben, ha Magyarországnak közvetlenül szembe kell néznie egy ilyen biztonsági kihívással, a Belügyminisztérium gondozásában elkészült törvényjavaslatot és a most tárgyalt alaptörvény-módosítást a kapcsolódó törvénymódosításokkal együtt kell alkalmazni.

Megint csak a dolog kockázatára szeretném felhívni a figyelmet. Bármely más jogterületen, ha azonos élethelyzetre két különböző szálon futtatják a jogalkotást, ez komoly kodifikációs, jogértelmezési, koherenciavesztéses problémákhoz vezethet. Egy, az emberek életét, biztonságát közvetlenül érintő kérdésben egész egyszerűen ez a kockázat felelősen nem megengedhető. Magyarázattal tartozik tehát a kor-

mány arra, hogy az előttünk fekvő alaptörvény-módosítást és a kapcsolódó törvénymódosításokat miért nem a Belügyminisztérium előtt egyébként rendkívül szakszerűen és pragmatikusan végigvitt terrorellenes törvénycsomaggal együtt tárgyalta meg és terjesztette a Ház elé, tudniillik a feltételezett és szabályozni kívánt veszélyhelyzet esetén ezeket a törvényeket egyszerre kell tudnunk alkalmazni.

Végül, de egyáltalán nem utolsósorban világosan elmondtuk januárban is és a legutóbbi, kétségkívül már rendkívül konstruktív légkörben, ha úgy tetszik, már nem ibizai partihangulatban megtartott honvédelmi minisztériumi egyeztetésnél, hogy a nulladik kérdés az LMP számára, hogy a felelős kormány végre, négy hónap után eljut-e odáig, hogy bemutatja az állampolgárok számára, vagy ha ez a prezentáció minősített adatokat érint, akkor a két illetékes szakbizottság, a Honvédelmi és rendészeti, valamint a Nemzetbiztonsági bizottság számára, hogy a különleges jogrend jelenlegi alaptörvényi szabályozása a megváltozott európai biztonsági helyzetben milyen típusú kockázatokat rejt. Felelős kormánynak, és itt nem Kósa Lajos vagy más fideszes politikusokat értek ez alatt, hanem a szaktárcák képviselőit, illetve a polgári és katonai szolgálatok vezetőit, el kell tudni mondani az embereknek vagy az emberek megválasztott képviselőinek, hogy a jelenlegi különleges jogrendi szabályozás hol rejt olyan kockázatokat, amelyeket a kormány nem tud vállalni, és ezért kéri a parlamenti képviselők segítségét az Alaptörvény módosításához.

Világossá tettük, hogy ha és amennyiben felelős kormányként viselkedve önök legalább a két érintett szakbizottság előtt be tudják azt mutatni, modellezni tudják, hogy a különleges jogrend jelenlegi szabályozása az új típusú, Párizsban, Brüsszelben látott terrorcselekmények esetén hol rejt kockázatokat, és ezeknek a kockázatoknak a kiszűrésére szükséges módosítani az Alaptörvény különleges jogrendi szabályait, ebben a módosításban az LMP partner lesz. Ugyanakkor eltelt négy hónap, a legutóbbi egyeztetés óta is három hét, és nincs tudomásom arról, hogy akár Kósa Lajos, aki egyszerre frakcióvezető és a Honvédelmi és rendészeti bizottság elnöke, akár a belügyi tárca a Nemzetbiztonsági bizottság irányába kezdeményezte volna, vagy akár az előterjesztők kezdeményezték volna, hogy bemutassák azt, hogy a különleges jogrend jelenlegi szabályozása milyen kockázatokat rejt.

Azt nem gondolhatják komolyan, hogy bemondára bármely ellenzéki képviselő hozzá fog nyúlni az Alaptörvényhez. Nem gondolhatják komolyan, hogy akkor, amikor valóban rendkívül konstruktív egyeztetéseken vagyunk túl a belügyi tárcánál, amikor pontosan tudjuk azt, hogy az Alaptörvény jelenlegi szövege, ugyanúgy, ahogy a korábbi alkotmány és a kapcsolódó szektorális rendvédelmi törvények tartalmaznak eszközöket, hogy ebben a helyzetben bemondás alapján asszisztálni fogunk alaptörvény-módosításhoz. Felelős kormánynak kutya kötelessége, hogy modellezze, mutassa be az állampolgárok-

nak, az állampolgárok választott képviselőinek, hogy egy ilyen feltételezett veszélyhelyzetben hol nem zár elégségesen a rendszer, és ehhez képest milyen módosításokra van szükség. Ezzel önök négy hónapja késelemben vannak. Ezt nem mutatták be.

*(Földi Lászlót a jegyzői székben
Móring József Attila váltja fel.)*

Ahogy a belügyi tárca, a belügyminiszter úr az egyeztetéseken be tudta mutatni azt - nem feltétlenül értettünk egyet mindenben, de be tudta mutatni -, hogy az egyes változtatásokra milyen konkrét rendvédelmi lépések érdekében van szükség, ezt a hadügyi tárca, illetve a kormánypárti képviselők a mai napig nem tudták prezentálni. És én leginkább ebben a körben a polgári és katonai titkosszolgálatok vezetőire lennék kíváncsi, illetve hogy ők a Nemzetbiztonsági és rendészeti bizottság előtt mit tudnak bemutatni, hogy valóban arról van-e szó, hogy a különleges jogrend alaptörvényi szabályozása hézagos és nem véd meg minket ezektől az új típusú biztonsági fenyegetettségektől, vagy arról van szó, hogy Ibizán pillanatnyilag jó ötletnek látszott módosítani az Alaptörvényt, és ebből a bejelentésből önök már nem tudnak kihátrálni. Ezt el kellene dönteni. Utóbbi esetben ne számítsanak az ellenzék együttműködésére, én azt gondolom. Az előbbi esetben viszont minden felelős parlamenti képviselőnek kötelessége, hogy végiggondolja, miként lehet a magyar emberek biztonságát szavatolni.

Tisztelt Országgyűlés! Kétségtelen, hogy az, amit Gulyás Gergely expozéjában elmondott, hogy az előttünk fekvő szöveg több tekintetben, hogy úgy mondjam, közelített a jogállami elvárásokhoz, ha úgy tetszik, komolyodott a januári szövegváltozathoz képest, ez igaz, de még mindig nem eléggé. Onnan indultunk, hogy januárban önök azt közölték az ellenzékkel, hogy adjanak biankó csekket a miniszterelnöknek arra, hogy jelentős terrorfenyegettség esetén 60 napig azt csináljon az országban, amit akar. Nyilvánvaló volt az önök számára is, hogy mi lesz az egyébként nagyon eltérő világnézeti felfogású ellenzéki képviselők egységes válasza.

Ehhez képest kétségtelenül a helyzet nagymértékben megváltozott a januárhoz képest, viszont a legfontosabb kérdés a szöveget illetően, feltéve, hogy egyébként be tudják mutatni a bizottságok előtt, hogy egyáltalán szükség van alaptörvény-módosításra, hogy miután egy új típusú helyzetet próbálnánk kezelni, ezért nagyon vigyázni kell arra, hogy biztos fogalmakkal operáljunk. Nemcsak hogy a jelentős terrorfenyegettség mibenlétét nem tudjuk megállapítani, de a jelenlegi szöveg sem ad biztos és visszaélésmentes fogódzót. Éppen ezért, ha és amennyiben a kormány be tudja mutatni vagy az ellenzéki képviselőknek az előterjesztők be tudják mutatni azt, hogy szükséges és elengedhetetlen meghatározott pontokon a különleges jogrend módosítása, az LMP továbbra is ragaszkodik ahhoz, hogy ez kizárólag előkészület alatt álló, súlyos terrortámadás végrehaj-

tásának megakadályozása érdekében történjen. Hangsúlyozom még egyszer, előkészület alatt álló, súlyos terrortámadás végrehajtásának megakadályozása érdekében nyitottak vagyunk arra, hogy az alaptörvény-módosításról érdemben tárgyaljunk, ha egyébként a szolgálatok és a szaktárcák bemutatták a jelenlegi szabályozásból adódó kockázatokat a szakbizottságok előtt.

Tisztelt Országgyűlés! Továbbra sem teljesen világos az, hogy egy ilyen esetben miért van szükség 15 napra, amíg a kormány saját hatáskörben megtehet intézkedéseket. Hozzáteszem, méltánylandó a szerepesség, mert a jelenlegi szövegverzió már sokkal szűkebb mozgásteret ad a kormánynak, mint a januári változat. De ezzel együtt is azt gondolom, hogy nincs olyan felelős parlamenti képviselő, aki ne jöjjön haza, hogyha hív a haza, hogyha egyébként az Országgyűlésnek rövid időn belül meg kell tenni különleges intézkedéseket. Talán még Ibizáról is egy repülőgéppel haza lehet repülni, ha egyébként egy terrortámadás közvetlen veszélye fenyegeti az országot.

*(Ikotity Istvánt a jegyzői székben
Gúr Nándor váltja fel.)*

Tehát továbbra is vitatom azt, hogy akár csak a legfeljebb 15 napos szabad mozgásterre szükség lenne. Továbbra is kitartunk amellett, hogy egy 72 órás szabad kéz a kormánynak elegendő kellene legyen. Ezzel együtt fölvetem azt, és erre elő is terjesztettünk egy módosító javaslatot, amiről pontosan tudom, hogy nem házszabályszerű, de talán fölkelte a kormánypárti képviselők érdeklődését, hogy a legfeljebb 15 napos határidő abban az esetben képezhet tárgyalási alapot, ha párhuzamosan az országgyűlési törvényt módosítjuk annak érdekében, hogy ha bármely különleges jogrend bevezetése érdekében indítvány érkezik az Országgyűléshez, akkor az eddigieknél gyorsabban, tehát 72 vagy 48 órán belül hívja össze a házelnök az Országgyűlést, tehát gyorsítsuk föl párhuzamosan a parlamenti menetrendet.

Sarkalatos kérdés az előttünk fekvő alaptörvény-módosításnál, hogy a célhoz kötöttség, illetve a szükségesség és arányosság elvét érvényesítsük.

(13.50)

Magyarul, arról van szó, hogy ha és amennyiben lehetőséget kap a kormányzat arra, hogy különleges jogrendet vezessen be, mondjuk, egy Pest északi részén várható terrortámadás esetén, akkor nem feltétlenül szükséges, hogy kijárási tilalmat vezessen be Budafokon. Magyarul, arra szeretnék célozni, hogy egy ilyen különleges jogrend soha nem lehet biankó csekk abban az értelemben sem, hogy nem azt jelenti, hogy amennyiben főnnállnak a különleges jogrend bevezetésének a feltételei, akkor már erről az étlapról a hatalom bármit választhat. Csak ott és csak abban a mértékben rendelhet el jogkorlátozást, ahol az a veszélyfelszámolás, illetve a veszélyelhá-

tás, az emberi élet megóvása érdekében feltétlenül szükséges. Ezt jelenti a szükségesség és arányosság, valamint célhoz kötöttség elve, amit mi mind az alaptörvény-, mind a kapcsolódó honvédelmitörvény-módosításon átvezetni kívánunk.

Tisztelt Országgyűlés! Azt gondolom, hogy amikor különleges jogrendi változtatásokról beszélünk, akkor különösen fontos az, hogy a hatalmi ágak egyensúlyát tiszteletben tartsuk. Nemcsak egyszerűen arról van szó, hogy a 15 napos szabad mozgás a kormány számára talán némiképpen túlzó, hanem arról is szó van, hogy amikor egy feltételezett veszély miatt rendel el az Országgyűlés egy különleges jogrendet, akkor egy dolog, hogy az elrendelés kétharmadhoz kötött, a meghosszabbítását viszont mi szeretnénk négyötödhöz kötni. A meghosszabbítás esetében a lehető legnagyobb mértékű politikai konszenzust kell előállítani itt a parlamentben is.

Arról is szeretnék szólni, hogy természetesen - ahogy azt az expozéban az előterjesztő elmondta - tisztában vagyunk azzal, hogy ebben a megváltozott helyzetben a honvédség segítségül hívására szükség lehet, viszont ebben a körben is kénytelen vagyok elmondani, amellet, hogy itt is nyilvánvalóan a rendőrségé kell legyen a főszerep és a vezénylési jog, nyilvánvalóvá kell tenni, hogy jelenleg Magyarországra biztonsági kockázatot a terrorellenes feladatokkal megbízott szervek széttagoaltsága jelent elsősorban. Éppen az elmúlt év tragikus európai cselekményei mutattak rá arra, hogy a legnagyobb biztonsági kockázatot Franciaországban is és Belgiumban is az jelentette, hogy a szükséges információk nem jutottak el a szükséges helyre a megfelelő sebességgel és megfelelő időben. Továbbra is arra kérem a kormányt, hogy amennyiben meg akar tenni mindent, amit a lelkiismeretük és a kormánytagok esküje diktál, akkor a terrorellenes szervek széttagoaltságának a megszüntetése érdekében is sürgősen terjesszen elő javaslatot.

Összegezve azt tudom elmondani, hogy ha és amennyiben négy hónap késlekedés után a kormány végre komolyan veszi magát és az országot, és bemutatja a szakbizottságok előtt, hogy a különleges jogrend jelenlegi szabályozása mennyiben nem véd kellőképpen, mennyiben rejt kockázatokat a magyar emberek élete, biztonsága szempontjából, akkor készek vagyunk érdemi parlamenti tárgyalásba bocsátkozni, és az előbb jelzett módosítások megfontolása után készek lennénk akár szavazatunkat is adni egy ilyen alaptörvény-módosításhoz. Viszont ha és amennyiben a szolgálatok, illetve a szaktárca nem képes a két bizottság előtt bemutatni, hogy a különleges jogrend jelenlegi szabályozása milyen kockázatokat rejt, akkor függetlenül attól, hogy hogyan finomodik tovább a jelenlegi előterjesztés szövege, erről értelmesen beszélni így nem lehet. Azért sem lehet, mert nem látjuk pontosan, mi az a kockázat, amit ki lehet szűnni.

El lehet jogászcodni egy alaptörvény-módosítás kapcsán, de nemcsak az a probléma, hogy ha egy hatalom indokolatlanul túl nagy szabad kezet, moz-

gásteret kap, az is probléma, ha adott esetben kiderül, hogy tényleg szükséges lenne az emberek biztonsága érdekében hozzányúlni a különleges jogrend alaptörvényi szabályozásához, de miután nem képes a kormányzat arra, hogy bemutassa, ez a szabályozás jelenleg hol rejt kockázatot, könnyen lehet, hogy nem ott avatkozunk be az emberek biztonsága érdekében, ahol az egyébként feltétlenül szükséges lenne. Éppen ezért amennyiben a kormányzat erre továbbra sem lesz képes, függetlenül a szöveg minőségétől, alaptörvény-módosításhoz ebben az esetben a szavazatunkat nem fogjuk adni.

Egyébként pedig a szöveg esetében továbbra is szeretném megerősíteni azt, hogy ha és amennyiben a jelenlegi különleges jogrendi helyzetek mellett, amelyek között a szükségállapot jelenleg is a bekövetkezett terrorcselekmény felszámolására vonatkozik, mégis szükség van egy ilyen új típusú, a megelőző védelmi helyzet mintájára egy új altípusnak az Alaptörvénybe helyezésére, új helyzetnél új fogalmakkal operálunk, viszont ezeket világosan rögzíteni kell a jelenlegi jogrendben, pontosan azért, hogy a bizalom az adott vészhelyzetben meglegyen, és legyen egyértelmű a mozgáster a jogalkalmazó számára. Éppen ezért a kiindulási pont ebben az esetben is, ha valóban bemutatják azt, hogy a különleges jogrend módosítása elengedhetetlenül szükséges, hogy ez kizárólag előkészület alatt álló súlyos terrortámadás végrehajtásának megakadályozása érdekében jöhet szóba, minden esetben minden egyes jogkorlátozásnál a szükségességet és arányosságot, illetve a célhoz kötöttséget bizonyítani kell, és nem utolsósorban mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy ne 15 nap, hanem a lehető legrövidebb idő legyen az, amikor a kormány szabad kezet kap a szükséges intézkedések megtételére.

S magyarázatra szorul az is, remélem, fogunk kapni magyarázatot magától a kormánytól arra, hogy egy adott élethelyzet, egy adott vészhelyzet kezelése szempontjából miért két külön szálon futtatják a jogalkotást, miért van az, hogy egyik oldalon elkezdnek egy kommunikációs játékot januárban, majd a másik oldalon a belügyi tárca elkezd egy komoly szakmai egyeztetést ugyanarra az élethelyzetre. Az, hogy két külön törvényjavaslatot két szálon futtatnak, önmagában is kockázatokat rejt és magyarázatra vár. Ezekre a magyarázatokra várunk a következő hetekben, és ettől tesszük függővé azt, hogy egyáltalán érdemes-e érdemben tárgyalni erről az alaptörvény-módosításról. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most az elsőként felszólalásra jelentkező független képviselőnek adom meg a szót. Felszólalásra következik Vadai Ágnes képviselő asszony. Öné a szó, képviselő asszony.

DR. VADAI ÁGNES (független): Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A Demokratikus Koalíció számára a magyar polgárok

biztonsága, szabadsága és jóléte, Magyarország biztonsága elsődleges kérdés. Természetesen ugyanilyen fontosnak tartjuk a terrorizmus elleni küzdelem ügyét is. Világossá kell tenni, hogy az elmúlt hetekben, hónapokban, sőt talán az elmúlt hat évben a magyar kormány rendszeresen az úgynevezett biztonságiasítás politikáját folytatta, nevezetesen minden egyes ügyben, ahol szükségét érezte, hogy politikailag támogassák az ő javaslatát, elővette a polgárokkal szembeni és a polgárok érdekében alkalmazott biztonsági kártyát. Nem véletlenül mondtam, hogy szembeni biztonsági kártyát, hiszen ellenzéki képviselőtársaim nagyon sokat beszéltek arról, hogy ötpárti egyeztetéseken, füstös kis szobákban miről beszélgettek akkor, amikor terrorveszélyhelyzetről vagy éppen új szupertitkos szolgálatról volt szó.

Az elmúlt hetekben a kormány két miniszterének, a honvédelmi miniszternek és a belügyminiszternek jutott az a feladat, hogy végrehajtsa Orbán Viktor nagy álmát. Ebben sajnálatos módon a honvédelmi tárca volt a rossz rendőr, és ahogy itt hallhattuk még ellenzéki képviselőtársainktól is, a Belügyminisztérium volt a jó rendőr. Szeretném felhívni ellenzéki képviselőtársaim figyelmét arra, hogy a jó rendőr cseles rendőr, mert a BM által benyújtott törvényjavaslatnak csak kicsi köze van a terrorizmus elleni küzdelemhez, sokkal több köze van az úgynevezett szuper-titkosszolgálat felállításához, amely korlátlan módon jutna mindenféle információhoz, tulajdonképpen felelősség nélkül, hiszen a TIBEK csak kiosztaná az információs igényt, ezeket az információkat a titkosszolgálatoknak kellene beszerezni, és most először fordulna elő az, hogy egy civil szervezet, a TIBEK - mert az tulajdonképpen civil - katonai titkosszolgálat felett diszponálna. Azt gondolom, a honvédelmi tárcának ehhez azért kellene hogy legyen némi mondandója.

(14.00)

Arról nem is beszélve, hogy a BM által benyújtott törvényjavaslatban mostantól, amennyiben elfogadásra kerül, a magyar polgárok egészségügyi adataiban is korlátlanul kutakodhat bárki, beleértve a TIBEK-et, és a TIBEK-en keresztül a kormányt is. Úgyhogy lehet, hogy egyedül maradunk ebben a dologban, de a Demokratikus Koalíció úgy gondolja, hogy a terrorizmus elleni küzdelemnek ez a formája nem fogadható el. Ahogy nem fogadható el a HM által benyújtott alkotmánymódosítás sem.

*(Az elnöki széket dr. Hiller István,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)*

Beszéltek ellenzéki vagy kormánypárti képviselőtársaim a nyilvánosság kérdéséről és a bizalom kérdéséről. A nyilvánosság kérdése szerintem akkor vált teljesen nyilvánvalóvá, hogy nincsen, amikor mindenféle ötpárti egyeztetést hívogattak össze, ahelyett egyébként, hogy az Országgyűlés illetékes szakbizottságaiban lefolytattunk volna egy valóban

szakmai vitát a terrorizmus elleni küzdelemről, és aztán kinyitottuk volna ezt a vitát a magyar társadalom felé. Ugyanis a terrorizmus elleni küzdelem, és ebben egyetértek képviselőtársaimmal, óhatatlanul együtt jár bizonyos szabadságjogok törvényi garanciák melletti korlátozásával. És azt gondolom, ezt a kérdést a magyar polgárokkal meg kell vitatni. Ha van értelme nemzeti konzultációnak, akkor ilyen ügyekben van értelme nemzeti konzultációnak, hogy mennyi az a határ, amit a magyar polgárok ebben elviselnek bármelyik kormánytól.

Ami pedig a bizalom kérdését illeti, talán Répássy képviselő úr emlegetett bennünket ellenfélként, én maximum riválisnak gondolom őt, de ha ő ellenfélként, netán ellenségként tekint rám vagy az ellenzéki képviselőkre, ez az ő dolga, de a bizalom kérdése akkor, amikor rendkívüli jogrendben a kormány például rendeletet akar alkotni, akkor valóban nagyon fontos. Kérdés az, kormánypárti képviselőtársaim, hogy bármilyen módon az elmúlt hat évben ez a kormány a tetteivel akkor, amikor biztonsági kérdésekről volt szó, rászolgált-e a bizalomra.

Egyetlenegy olyan eset volt, amikor a Demokratikus Koalíció, bár eléggé köztudomású és eléggé ismert, hogy mi az álláspontunk a kormány politikájával kapcsolatban, támogatott egy javaslatot, amit a kormány nyújtott be, ez pedig az Iszlám Állam elleni katonai hadműveletben való magyar részvétel. Ezt egy nagyon fontos kérdésnek tartottuk, de szeretném mondani, hogy ez a szavazás sem, ez a támogatásunk sem a magyar kormánynak szólt akkor, hanem sokkal inkább az ügynek. Mert ez az egy ügy volt az elmúlt időszakban, biztonsági ügyeket tekintve, ahol azt láttuk, hogy igenis az az elfogadható felelős magatartás az ellenzéki képviselők, vagy legalábbis a Demokratikus Koalíció részéről, ha ilyen, többnemzetiségű harci kötelékben a magyar katonák részt vesznek.

De nézzük meg, hogy más olyan kérdésben, ahol egyébként nem távoli biztonsági kérdéssről, hanem közvetlenül Magyarországot érintő biztonsági kérdéssről volt szó, akkor vajon lehetett-e bízni a kormányban. Itt három ügyet szeretnék kiemelni. Az első a brüsszeli merényletek után elrendelt magasabb terrorfokozat kérdése. Önök alkották, önök szabályozták újra, hogy mikor kell hármadról kettesre emelni a fokozatot. Tudják, amikor Magyarországot közvetlen terrorfenyegetettség éri, vagy olyan konkrét, részben vagy egészében ellenőrzött információ áll az illetékes szervek rendelkezésére, amiből arra lehet következtetni, hogy Magyarországon terroristámadás fog bekövetkezni. Képviselőtársaim! Sem a bizottsági ülésen, sem más helyen a magyar kormány képviselői nem tudták azt igazolni, hogy ilyen információ rendelkezésre állt. Ez volt az első vagy az egyik olyan ügy, ahol bizony a bizalom egy kissé megingott.

Aztán következett a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzettel kapcsolatos kormányzati intézkedés, ahol egyszer csak azt vettük észre, hogy már nemcsak a déli megyékben van ez a válsághelyzet, hanem

azt elrendelték egész Magyarországra nézve. Bizottsági ülésen egész konkrétan rákérdeztem, hogy az önök által hozott törvény melyik pontja alapján rendelték el a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetet Magyarország egész területén. Képviselőtársaim, nem kaptam rá érdemi választ. Nem tudták megmondani, hogy az adott paragrafus a), b) vagy c) pontja alapján. Tehát ma Magyarországon úgy van tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet Újlipótvárosban, hogy nem tudjuk ennek törvényi hátterét és feltételeit.

Aztán volt konkrét ügy is, képviselőtársaim, ahol pedig, azt kell mondjam, nemcsak a kormány, hanem a terrorrelhárítással megbízott legfőbb szerv is végérvényesen leszerepelt. Addig sem volt, hogy mondjam, mintapéldánya a terrorrelhárításnak a Terrorrelhárítási Központ, de akkor végérvényesen leszerepelt, amikor a Nemzetbiztonsági bizottságban kormánypárti és ellenzéki képviselőket szó szerint megvezettek. Azt állította a TEK főigazgatója, hogy nagyon súlyos terrortámadás lehetséges Magyarországon, nemzetközi szállal, és akár állami vezetők élete is veszélyben lehet. Aztán kiderült, hogy az egész egy nettó hazugság volt.

Ezek után, képviselőtársaim, szeretném megkérdezni, hogy amikor nem tartják be a saját törvényeinket, nem tartják be a saját rendeleteiket, majd az önök által fölállított szerv behazudik a Nemzetbiztonsági bizottság tagjainak a szemébe, válogatás nélkül, mert a kormánypárti képviselők szemébe is ugyanúgy behazudott, akkor hogyan lehet önökben megbízni? Ebben a kormányban hogyan lehet megbízni? Ha még eltekintünk ettől a bizalmi kérdéstől is, mert a terrorizmus elleni küzdelem, legalábbis az én tanulmányaim alapján, nem feltétlenül kell hogy arra épüljön, hogy bízunk önökben. Nem feltétlenül. Még ettől is el lehet tekinteni.

Ha meg tudnák nekem magyarázni, hogy terrortámadás jelentős és közvetlen veszélye esetén az arra illetékes szervek miért nem teszik a dolgukat, és kapják el, ha ilyen információval rendelkeznek, a terroristákat, ahelyett, hogy bejönnek a parlamentbe és rendkívüli jogrend szeretnének bevezetni, hát, én ezt tényleg nem tudom. Mert a terrortámadás ügye egészen más. Ebben osztozom azoknak a képviselőtársaimnak a véleményében, akik azt mondják, hogy üljünk le, és tényleg darabra nézzük át, hogy a rendkívüli jogrend jelenlegi eseteiben ha terrortámadás történne, ne történjen, de ha ilyen eset előállna Magyarországon, akkor egyébként az arra illetékes szervek, elsősorban nyilván a magyar rendőrség, a katasztrófaelhárítás mire lenne képes és mire nem, és kevésbé, mondjuk, a Magyar Honvédség, de mire lenne képes és mire nem.

És ha azt látjuk közösen, valóban szakmailag, hogy itt valami probléma van, akkor azt mondom, hogy rendben van, egy terrortámadás bekövetkezése esetén mindannyiunk érdeke, hogy gyorsan léphessenek föl azok a fegyveres és rendvédelmi, de főleg rendvédelmi szervek, amelyeknek ez a dolguk. De terrortámadás jelentős és közvetlen veszélye, tisztelt

képviselőtársaim, még a hivatkozott Btk.-tényállás alapján sem definiálható. Ugyanis, hogy mondjam, az általános indoklás nem képezi az Alaptörvény részét, ezt szeretném mondani, miközben itt az szerepel a részletes indoklásban, hogy a terrortámadás értelmezésénél a büntető törvénykönyv szerinti terrorcselekmény tényállása az irányadó.

Képviselőtársaim! Ez a magyarázat nem része az alaptörvény-módosításnak! Tehát azért ez nincs definiálva. Ráadásul a terrortámadás már egy bekövetkezett eseményre utal, a terrortámadás jelentős és közvetlen veszélye pedig valamiféle feltételezésre. Éppen ezért azt gondolom, hogy ebben a formában ez a része az önök módosításának mind jogilag értelmezhetetlen, de el szeretném mondani, képviselőtársaim, ha tanulmányozták kicsit a terrorizmus elleni küzdelem szakirodalmát, akkor tudják, hogy értelmezhetetlen is. Mert ebben az esetben, ha van valami közvetlen veszély, akkor ez az információ a titkosszolgálatoknak és az arra hivatott szervezeteknek rendelkezésére áll. Ekkor viszont törvényben előírt kötelezettségük, hogy fellépjenek ezekkel szemben.

Hiszen ha van olyan információ, hogy Magyarországon valaki terrorista támadásra készül, és a rendőrség vagy a titkosszolgálat birtokában van az az információ, akkor a rendőrségnek és a titkosszolgálatnak a törvény erejénél fogva föl kell lépni. Ehhez nem szükséges a kormánynak külön rendeletet alkotnia. Csak mindenkinek tennie kell ebben az ügyben a dolgát. Jelen pillanatban úgy látszik, hogy sokkal inkább valamilyen homályos, lebegtetett dologról van szó, aminek az értelmét még nem nagyon tudjuk és nem nagyon látjuk.

Azt persze tudomásul vesszük, hogy lesznek olyan ellenzéki képviselők, ez most itt nagyjából kirajzolódott, bár volt, aki leginkább pávatáncot járt ebben az ügyben, lehet, hogy lesznek olyan ellenzéki képviselők, akik támogatják majd ennek az Alaptörvénynek a módosítását. Éppen ezért mondom, hogy tanulmányozzák már, legyenek szívesek, képviselőtársaim. És ez mindenkire vonatkozik, kormánypárti képviselőkre is, mert nekik sem kell automatikusan mindig igent nyomni a remekbe szabott kormányzati javaslatokra. De különösen az ellenzéki képviselőkre, hiszen az ellenzék részére, az ellenzék irányába érkezett kérés a kormánytól, hogy támogassuk ezt a javaslatot, hogy bizony-bizony terrortámadás jelentős és közvetlen veszélye jelen pillanatban nincsen definiálva ebben a törvényjavaslatban vagy ebben az alkotmánymódosítási javaslatban.

(14.10)

Többször elhangzott a Magyar Honvédség bevethetőségének kérdése. Én egyébként őszintén sajnálom, hogy az Alaptörvényhez kapcsolódó módosító javaslatok, törvénycsomag, törvénypakk egyik aláírója egyéni képviselői indítványként a honvédelmi miniszter, és jobban örültem volna egyébként, ha itt ül a honvédelmi miniszter. Természetesen ez nem

tiszteletlenség az államtitkár úrral szemben, de mégiscsak a tárca vezetője Simicska István honvédelmi miniszter, és ő az egyik előterjesztő.

A Magyar Honvédséget előszeretettel szeretik alkalmazni olyan feladatokra is, amelyekre egyébként még az Alaptörvény sem ad lehetőséget. Kerítésépítésre biztos, hogy nem lehet alkalmazni a Magyar Honvédséget, ahogy egyébként önálló járőrözésre sem Röszkén, amit én tapasztaltam, mert még az önök szabályai szerint is a rendőrökkel együtt kellene járőröznie a katonáknak, miközben én személyesen azt tapasztaltam Röszkén, hogy bizony bizony ott a magyar katonák egyedül járőröznek a határon, amit nem tudom, hogy milyen törvényi felhatalmazás alapján tesznek.

Azt viszont feltétlenül tudom, képviselőtársaim, hogy könnyű feladatot szabni a Magyar Honvédségnek ebben az ülésteremben, és könnyű azt mondani, hogy majd a katonák ezt a problémát megoldják, csak a katonáknak ahhoz kell adni felszerelést, a katonáknak kell ahhoz adni kiképzést, a katonák létszámát növelni kell, hiszen a jelen pillanatban is legalább 5-6 ezer fős hiánnyal küzd a Magyar Honvédség, és a Magyar Honvédség és a honvédelmi tárca költségvetését pedig emelni kell. Addig semmilyen feladatot nem lehet kiszabni a Magyar Honvédségre, amíg ezek a feltételek nem teljesülnek.

Összességében tehát azt tudom mondani, képviselőtársaim, hogy a Demokratikus Koalíció sem a BM által benyújtott, a szuper-titkosszolgálatot és a magyar polgárok mindennapi életében kutakodó törvényjavaslatot sem támogatja, mert nem elfogadható az, hogy felhatalmazás nélkül, csak biztonságpolitikai célokra hivatkozva egészségügyi adatoktól kezdve bármilyen személyes adatba bárki betekintessen, sem pedig a jelen pillanatban a rossz rendőr szerepét eljátszó HM által - és ezt őszintén nagyon sajnálom, mert ez degradálja a honvédelmi tárcát és a Magyar Honvédséget -, sem a honvédelmi tárca által benyújtott alaptörvény-módosítást nem támogatja, mert ez az alaptörvény-módosítás nem a terrorizmus elleni küzdelemről szól, hanem arról, hogy valamilyen átláthatatlan feltételek mellett hogyan kíván az Orbán-kormány újra kizárólagos hatalomra szert tenni, és hogyan kívánja a magyar polgárok szabadságát és a szabadságához kapcsolódó minden jogát korlátozni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Bejelentem, hogy az együttes általános vitát elnapolom, folytatására a mai ülésnapon kerül sor.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik az **ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményben Részes Feleinek 21. Konferenciáján elfogadott Párizsi Megállapodás kihirdetéséről** szóló törvényjavaslat általános vitájának folytatása és lezárása. A kormány-előterjesztés T/10502. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető. Emlékeztetem önöket, hogy az általános vita megkezdése során sor került az előterjesztői nyitóbeszédre, a

vezérszónokok felszólalására, valamint az elsőként jelentkező független képviselő felszólalására.

Tisztelt Országgyűlés! Most további képviselői felszólalásokra kerül sor. Normál szót kérők rendjében Turi-Kovács Béla képviselő úr, a Fidesz képviselője az első. Parancsoljon!

DR. TURI-KOVÁCS BÉLA (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Áder János köztársasági elnök úr ma egy nagyívű beszámolóban egyfelől elmondta, hogy mi történt Párizsban, de én azt hiszem, ennél sokkal többet tett. Az ő beszámolójának én inkább azt a címet adnám, hogy mi történik Párizs után. A beszámoló lényege ugyanis az volt, hogy Párizsban bizonyos egyezmények létrejöttek vagy azok legalább elindultak a felek között. Az ott lévő nagyszámú, és azt kell mondanom, hogy az eddigiekhöz képest szokatlanul nagy számú állam, úgy tűnt, egybehangzóan támogatja azt a megoldást, amely az emberiség számára múlhatatlanul szükséges. Leszögezte köztársasági elnök úr és tényként adta elő, hogy abban ma már nincs különösebb vita, hogy kétségtelenül egy olyan éghajlatváltozás folyik ma a világban és érinti az emberiséget, amellyel szemben bizonyos eszközöket találnunk kell. Azt is leszögezte, hogy e tekintetben a tudomány álláspontja túlnyomóan - hangsúlyozom: túlnyomóan - azonos. Végül, de nem utolsósorban egy másik megállapítása is fontos volt, nevezetesen, hogy az éghajlatváltozás kedvezőtlen tendenciáiban döntős mértékben játszik szerepet az emberi tevékenység, mindenekelőtt az ember gazdasági, ipari tevékenysége.

Tisztelt Ház! Néhány olyan tényre szeretnék rámutatni, ami miatt szót kértem. Meggyőződésem, hogy ha nem helyes premisszákból indulunk ki, akkor a konklúzió sem lesz helyes. Azt gondolom, ebben Spinozának tökéletesen igaza volt, és ezt követni kell. Az a tény, hogy egy olyan éghajlatváltozás van folyamatban, amelyet az emberiség eddig ilyen mértékben talán nem tapasztalt meg, kivéve talán azt a mintegy 10-15 ezer évvel ezelőtti éghajlatváltozást, amely az emberiség egyik részét gyakorlatilag megsemmisítette. Azonban az is tény, hogy az éghajlatváltozásnak vannak olyan formái, amelyeket akár már egy emberöltőn belül is meg lehetett tapasztalni, és amelyből nem vontunk le következtetéseket, különösen nem helyes következtetéseket.

Engedjék meg, hogy két példát hozzak! Az 1859-60-61-es évben Magyarországot addig nem ismert mértékű hatalmas aszály sújtotta, amely egyben párosult - és ez volt a ritka és kivételes - egy nagyon elnyúló, hosszadalmas fagykárrel. Ez Magyarországon, ahol egyébként az élelmiszer-termelésben hosszú-hosszú időn keresztül mindig többlet volt, kifejezetten éhínséget okozott. Egyes térségekben katasztrofális helyzet alakult ki. De talán a másik példa még inkább meggyőző. Az Egyesült Államokban, ahol oly fejlett mezőgazdaság alakult ki már a harmincas évekre is, a harmincas években egy tartósan és elhúzódóan jelentkező hatalmas szélvihar, amely egyben egy nagy hőséggel párosult, egész államot tett tönk-

re, az emberek tízezreit, százezreit kényszerítette a lakóhelye elhagyására, mert az életfeltételek, alapfeltételek nem maradtak meg.

Tisztelt Ház! Tehát a veszély valós. De a valós veszélyt kellő módon mértük-e fel - ez már egy másik kérdés -, és hajlandók vagyunk-e szembenézni azzal, hogy melyek ennek az okai? Egyfelől én azok közé tartozom, akik nagyon határozottan úgy vélik, hogy ma tudományos kérdésben, különösen akkor, ha a tudomány azt nagyon biztosra mondja, mindig illik szkeptikusnak lenni. Az én hosszú életem alatt a fizikában, a kémiában, tehát alapvető természettudományos területeken olyan változások mentek keresztül, amelyek korábbi, objektívnek tekintett igazságokat tettek kétségessé. De még inkább így van ez például a csillagászat területén, ahol szinte nap mint nap olyan változásokat kell megismernünk, amelyekről korábban halovány fogalma sem volt az emberiségnek. Ezért önmagában csak a tudományos eszközökre való támaszkodás kétséges lehet.

Arról van szó, tisztelt Ház, és erre szeretnék rámutatni, az elkövetkezendő időszak nem csak arról szól, hogy a kibocsátást miként és milyen mértékben tudjuk csökkenteni, és ha ezt csökkentjük, ennek milyen eredménye és következménye lesz, mert e tekintetben meggyőződésem szerint igazi tapasztalataink még nincsenek. Amióta egyáltalán Kiotó óta, majd az ezt követő egyezmények óta ez az ügy foglalkoztatja az emberiséget, az én eddigi ismereteim és tapasztalataim szerint nemhogy döntő változás nem következett be, még az eredmények is rendkívül szerények, ha egyáltalán beszélhetünk eredményekről. Akkor valahol azt gondolom, hogy az okoknál is kereskednünk kell.

Mi az, amivel nem merünk szembenézni? Azt gondolom, hogy itt az ideje, hogy ezzel is foglalkozzunk. Az első ipari forradalom idején a Földön alig több mint kétmilliárd ember élt. Ma, amikor a harmadik nagy ipari forradalom előtt állunk (*sic!*), 7,3 milliárd ember él a Földön, és nagy valószínűséggel, minden számítás szerint, ha itt nem következik be egy fordulat, akkor el fogjuk érni nem is olyan hosszú idő után a 9 milliárdos vagy akár a 10 milliárdos létszámot.

(14.20)

Balogh János, méltatlanul elfelejtett, nagyszerű túrkevei tudósunk annak idején Magyarországon talán először mutatott igazán rá arra, hogy mit is jelent az emberi lábnyom. Talán először mutatott arra rá itt, és nem figyelt fel rá a társadalom, hogy mit is jelent az, hogy mi a Föld eltartó képessége. Nem merünk szembenézni azzal a ténnyel, hogy ma a világ egyik részében fogyatkozó emberiség, a másik részében egy nagyon erőteljes túlszaporodás mutatkozik. Ez egy ténykérdés. Ha hallgatunk róla, akkor is igaz.

Nyilvánvaló, hogy azok az övezetek, amelyek már egyszer átéltek ilyet, éppen az 1947-1950-es években egy-egy nagy szabadságmegmozdulás után,

amikor a lendület és a szabadság vitte előre ezeket a népeket, ott valahol az Egyenlítő tájékán Afrikában, reménykedést hozott arra nézve, hogy majd fejlődés jön, növekedés jön, ehelyett elhúzódozó, tartós nyomorúság következett. Ezzel is szembe kell nézni az emberiségnek.

Az pedig, amivel itt szembe kell nézni, nem más, mint az erőforrások igazságtalan elosztása. Ha az erőforrások elosztása úgy marad, ahogyan most van, akkor ki kell mondanom, nem nagyon hiszek abban, hogy a legerősebb hatalmak lennének azok, amelyek önmaguk korlátozásán keresztül hajlandók lennének egy olyan helyzetet teremteni az emberiség számára - hiszen erről lenne szó -, amikor a visszafogott saját kibocsátásuk, a saját ipari termelésük járulna hozzá ahhoz, hogy túljussunk ezen az egyébként kétségtelenül válságosnak mutató helyzetben.

A köztársasági elnök úr rámutatott néhány olyan kérdésre, amely Magyarország számára iránymutató lehet, és ezekre figyelni kell. Teljesen világos, hogy Magyarország minden ellenkező híreszteléssel szemben az elmúlt 25 esztendőben, de különösen most az utolsó 7-8 esztendőben jelentős lépéseket tett azon a területen, hogy egy olyan helyzetet tudjunk előállítani, ahol legalább mi, magyarok ezzel a ma már tízmilliónál is kevesebb népességgel és viszonylag kis területtel kellő módon tudunk hozzájárulni a kívánatos és kedvező változásokhoz. De ne áltassuk magunkat, elsősorban azokat a megoldásokat kell megtalálni - a köztársasági elnök úr is ebbe az irányba adott nekünk példát és mutatott utat -, amelyek nekünk, magyaroknak az elkövetkezendő időkben sikert hoznak ezen a területen. Ezeket a kitörési pontokat kell megtalálni, ezeken kell továbblépni.

Ugyanakkor bátran szembe kell tudni néznünk azzal is - és úgy gondolom, ez egyértelmű -, hogy az erőforrások felosztásánál mi, magyarok ott kell legyünk azok között, akik nem fogadják el, nem tudják elfogadni véglegesnek azt, hogy az emberiség erőforrásai úgy kerüljenek felosztásra, hogy embertársaink nagyobbik részének jövője és lehetősége ne mutakozzék. Ezen túl kell tudni lépni. Az önzésnek ez a módja és ez a lehetősége már belevitte az emberiséget egy-két olyan forradalomba, egy-két olyan katasztrófális helyzetbe, amelyből nagyon nehéz volt továbblépni. Ma tehát Párizs arra is utat mutat, hogy keresni kell ebben az irányban is a megoldásokat.

Tisztelt Ház! Én ma azért kértem szót, mert úgy gondolom, hogy ma egy olyan pillanat van, amikor érdemes elgondolkodni azon, hogy mit tudunk a továbbiakban tenni azért, hogy azon az úton ne haladjunk tovább, amely az eddigi ipari történések területén kifejezetten káros, az emberiség számára hátrányos helyzeteket állított elő. Ehhez azonban, úgy gondolom, a saját társadalmunkon belül is meg kell találni azokat az egyensúlypontokat, amelyek a saját társadalmunkon belül haladnak abba az irányba, ahol a magyar társadalom minden tagja reménytelül nézhet majd a jövőbe. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. (*Taps a kormánypartok sorában. - Sallai R. Benedek tapsol.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Sallai R. Benedek képviselő úr, az LMP képviselője a következő. Parancsoljon!

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. A délelőtti folyamán hallgattam az emelkedett hangú vezérszónoki felszólalásokat, érdeklődéssel hallgattam Áder köztársasági elnök úr felszólalását is, és meglepetéssel hallgattam Seszták miniszter úr környezetvédő gondolatait is, és az igazat megvallva, nagyon sok rossz érzésem akadt ezekkel kapcsolatban, hiszen nagyon-nagyon nehéz elfogadnom ezeket a nemes szavakat, nemes célkitűzéseket és gondolatokat egy olyan kormány képviselőitől, akik minden cselekedetükkel jóformán ellentétes tevékenységeket érnek el.

Áder köztársasági elnök úr csakúgy, mint Seszták miniszter úr, egy idézettel kezdte a felszólalását, kérem, engedjék meg nekem, hogy én is ezt tegyem, sőt, nemcsak idézettel hadd kezdjem, hanem ugyanattól a szerzőtől, Szent-Györgyi Alberttől hadd idézzek, mint elnök úr. „A politikai vezetők többsége csak saját újrávalásával, hatalmának megőrzésével törődik, olyan érvekkel eteti a népet, amelyek a legegyszerűbb logikával is megcáfolhatóak, és lerombolja a magasztos eszméket, melyekre országunk épült.

Mindezekkel szemben ifjúságunk csak egyet tehet: teljesen elutasítja a régi értékrendet. De milyen csalódás lehet az, mikor látja, hogy javító szándékait rövid úton elutasítja a mai tudathasadásos egyszüllyel elégedett felnőtt népség, a politikai elit, hiszen a mai negyven év feletti aligha lesznek ott akkor, amikor az általuk előkészített végítélet a mai fiatalok fejére zúdul.”

Ezek a gondolatok, ez az idézet jutott eszembe, miközben Áder elnök úr beszélt, hiszen úgy beszélünk erről a Párizsról egész délelőtt, és úgy szövegtünk a felszólalások, mintha a világ egy menekülő kikaput kapna, és megkapná az esélyt ezzel a megállapodással, hogy előrelépünk. De hadd idézzek fel néhány dolgot önöknek, hiszen ilyen jellegű megállapodásokból már láttunk egypárat!

1971-ben Iránban, a Kaszpi-tó déli részén, Ramsar városában írták alá a nemzetközi vizes élőhelyekről szóló egyezményt, amihez Magyarország nagyon korán csatlakozott, és vállalta azt, hogy Magyarország vizes élőhelyeit megőrzi, és megtesz mindent a vizes élőhelyekhez kötődő fajok védelméért. Ehhez képest, szöges ellentétben ezzel a mai kormány is például Balatonfenyvesen és a Balaton több pontján engedi ezt a ramsari vizes élőhelyet tönkretenni, engedi, hogy befektetők százmillióival próbálják meg privatizációs céllal hasznosítani ezt a közvagyonot és ezt az élőhelyet. Sorolhatnám a Tisza-parti fejlesztéseket, a Dráva mentén előkerülő ötleteket, amelyek mind egytől egyig nagyon sokszor veszélyeztetik pont azt az életközösséget, amelyet nemzetközi kötelezettségben vállaltunk. Erről ma nem esett szó, hogy ugyanilyen hangzatos szavakkal fogadtunk már el ilyet, de nem történt semmi.

1972-ben Párizsban egyezmény kötött a kulturális és természeti örökségünk védelméről. Ehhez képest még a kulturális örökség védelmében is itt a budai Vár tekintetében lehetne aktuálpolitikai kérdéseket hozni, jó néhányszor felmerül, hogy alapvetően azokat az értékeket tesszük tönkre, amiket vállaltunk. Ez történt, amikor egy vagy két évvel ezelőtt arról beszélünk, hogy a Hortobágyról - ami szintén a világörökség része -, hogyan vesszük el azt a tájat fenntartó, legelő állatállományt, amely évszázadokon keresztül létrehozta azt az értéket. Erről sem esett szó, pedig emelkedett hangulatban ez is nemzetközi kötelezettségünk.

1972, Washington: nemzetközi egyezmény a védett és veszélyeztetett fajokkal szemben. Évek óta egy fillér forrást nem fordít rá a kormány. Én, amióta itt vagyok, az elmúlt két évben próbáltam folyamatosan költségvetési módosítókkal tenni ennek érdekében, semmi nem történt. De ne tűnjön úgy, hogy bántani akarom a mostani kormányt, az azt megelőző tíz évben sem történt semmi, hogy leállítsuk azt az illegális kereskedelmet, ami a veszélyeztetett fajokat érinti.

1972-ben „A növekedés határai” címmel jelent a Római Klub első jelentése, akkor nagyjából ugyanezek a gondolatok fogalmazódtak meg, mint amit most képviselőtársam, Turi-Kovács Béla miniszter úr elmondott. Tudjuk ezt már, kérem szépen, 40 éve, hogy nagy a baj. Ennek ellenére a politikusok eljárnak ezekre az elegáns fogadásokra, nagy nemzetközi egyezményekre repülnek szerte a világban, és kaviáros fogadások mellett mondják azt, hogy tenni kéne valamit, miközben érdemben döntéshozóként semmit nem tesznek a saját hazájukban, hogy érdemi változás legyen.

1972, Stockholm: ENSZ-konferencia, ahol gyakorlatilag a világ környezetvédelmi programja létrejött. A mai napig kötelezettségek sokaságát vállalja a kormány, amiben nem történik előrelépés.

1979, Genf: nemzetközi keretegyezmény a határon túlterjedő légszennyezés csökkentéséről, gyakorlatilag az átívelő, olyan szennyeződések feltáráására és megszüntetésére, amelyekkel hazánk jócskán kellene hogy foglalkozzon. Mint arról a szakbizottságban kormánypárti képviselőtársaimmal egyetértve meghallgattuk és támogattuk a kormány törekvéseit, a PM10-es szennyeződések csökkentésével kapcsolatos célkitűzéseket, hiszen gyakorlatilag importáljuk a szennyet Magyarországra, a Kárpát-medence földrajzi adottságaiból adódóan befogadja ezt, és utána csodálkozunk, hogy a világstatisztikákban a légszennyezettségi halálozási okban Kína után a másodikak vagyunk jelen pillanatban Magyarországon. De nincs érdemi forrás még arra sem, hogy a kötelezettségszegési eljárásból kibújjunk, ami Magyarországgal szemben emiatt folyik.

De mehetünk Bonnba, ahol egyezmény kötött 1979-ben a vándorló és vadon élő állatfajok védelméről. Jelen pillanatban azokat a bonni célkitűzéseket, amelyekkel meg akartuk védeni azoknak a fajoknak az állományait, amelyek nemzetközi útvonalon sok országot érintenek, nem történik lépés, évek óta

egyetlen fillér nem került ezeknek a céloknak a teljesítésére.

1984-ben Környezet és Fejlődés Világbizottság jött létre annak érdekében, hogy nagyjából értékelni tudják azokat a folyamatokat, amik a világban zajlanak. A Turi-Kovács Béla miniszter úr, képviselőtársam által elmondott gondolatoknak, a '84-től '87-ig tartó folyamatának a megfogalmazása történt, amikor megjelent 1987-ben a „Közös jövőnk” jelentése.

(14.30)

Büszkék lehetünk rá, hogy egy magyar akadémikus, Láng István aktívan részt vett ebben a munkában, és '87-ben megjósolta azt, hogy a világ állapota tarthatatlan, és senki nem foglalkozott vele, egyetlen döntéshozó nem tett ilyen lépéseket sem a rendszer-váltás előtt, sem azután.

'85, Montreal: nemzetközi megállapodás kötött a Nap ibolyántúli sugárzásától való védelem miatt az ózon védelme érdekében. Az első intézkedések megtörténtek, a világméretű összefogás elmaradt, mert gyakorlatilag a nagy kibocsátók nem akartak ehhez csatlakozni.

'86, Bern: európai vadonélő fajok, állat- és növényfajok, valamint természetes élőhelyeik védelméről kötött nemzetközi megállapodás. Jelen pillanatban is Magyarország ilyen védett területeket veszélyeztet. Itt, Budapest mellett közvetlenül egy CBA-építés ugyanilyen élőhelyet kíván most tönkretenni, engedéllyel, amit a jelenlegi kormányzat adott ki, azt gondolván, hogy ott nem lesznek érdemi károk.

1991, espooli egyezmény a határokon átívelő környezeti károkról. A mai napig nem teszünk semmit ennek érdekében, annak ellenére, hogy Ukrajna olyan atomreaktoroknak a beüzemelését tervezi, amelyek egy az egyben Magyarország termőtalajainak a termőképességét veszélyeztetik. Ugyanígy nem teszünk semmit azért, hogy például Horvátországban újra és újra felmerül, hogy például a Novo Virjénél korábban tervezett vízi erőmű kapcsán újabb erőművek kerüljenek az egyik legszebb folyókra. És nyilván hogyha ezen kötelezettségeket nem teljesítjük, hogyan várhatjuk el, hogy bármi más történik?

De ott volt '92-ben Rio de Janeiróban az a konferencia, amely az ENSZ II. Környezetvédelmi Konferenciájaként már konkrétan a következő századra meghatározta azokat a feladatokat, amelyek kitérték volna a kormányoknak, hogy mit kell tenniük annak érdekében, hogy a népesség, tehát a globális értelemben vett világ népessége meg tudjon maradni, hogy amiről képviselőtársam beszélt, amit Turi-Kovács Béla bemutatott, az, hogy hogyan lehet az erőforrások elosztásával úgy gazdálkodni, hogy a következő generációk számára is maradjon ebből valami. Érdemi lépések nem történtek.

'92, Helsinki: ipari balesetek országhatáron túli hatásainak mérséklésével kapcsolatos egyezmény. Ez 8 évvel a cianidkatasztrófa előtt megkötött, és

ennek ellenére nem tettünk abban a 8 évben semmit, hogy megelőzzük az ilyeneket.

'97, Kiotó: ENSZ-egyezmény annak érdekében, hogy gyakorlatilag a globális felmelegedéssel kapcsolatos első lépéseket megtegyük a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére. Hol vannak az eredmények? A legfontosabb kibocsátók: Amerika, Kína távol maradt, és az ilyen kis országokra hiába történtek vállalások, nem történt érdemi előrelépés.

A '98-ban megszületett aarhusi egyezmény már konkrétan a társadalom bevonására, a szélesebb társadalmi részvételre teremtett lehetőséget. Magyarországon jelen pillanatban ennek esélye nincs, hogy a civil szervezetek részt vegyenek a természeti erőforrások fenntartható használatával kapcsolatos döntésekben, konkrétan van eset például az erdők esetében, ahol konkrétan tiltja a törvény, és titkosítja azokat az erőforrás-használatokat, amelyeknek itt egyébként a nyilvánosságáról kellene beszélni.

2000, Cartagena: gyakorlatilag a megelőző klímavédelmi törekvések; 2002, Johannesburg, és így megyünk egészen 2009, Koppenhága, majd 2012, Rio de Janeiro esetében.

Kérem szépen, áttekintve nagyon röviden azokat a nemzetközi egyezményeket, amelyek a világ megvédésével kapcsolatban az emberiség óvását kívánták megvalósítani, kérdezem én, hogy a mai napon, amikor felemelkedett hangulatban beszélünk Párizs eredményeiről, miért nem merül fel senkiben az, hogy ilyenből már több tucatot láttunk, és nincs érdemi eredménye.

Mert nincs eredménye annak, ha csak beszélünk valamiről, és tetteinkben mindenben mást próbálunk megvalósítani. És nyilvánvalóan ez az attitűd, amit láthatunk a döntéshozóknál, hogy amikor beszélni kell, és szép gondolatokat kell megfogalmazni a környezetvédelemről, a természetvédelemről, a világ megvédéséről, akkor bizony a szép szavak mennek, de amikor a költségvetésben arra van szükség, majd két hét múlva vagy három hét múlva vagy júniusban, amikor a költségvetést tárgyaljuk, hogy hogyan lehet költségeket átcsoportosítani ezen célokra, amikor arról kell majd szavazni, hogy a Benicsik János képviselőtársunk által elmondott nemzeti alkalmazkodási stratégiában hogyan tegyünk meg a nemzeti lépéseket, hogy meglegyenek a források arra, hogy növekedjen az ország alkalmazkodási képessége, akkor viszont a döntéseikkel ellentétesen szavaznak; mint ahogy ellentétesen fognak szavazni azzal kapcsolatban is, hogy a környezet- és természetvédelem magyarországi intézményrendszere hogyan alakuljon, és milyen forrásokkal tudjon működni.

Mindezért, bocsássanak meg nekem ezért, nagyon-nagyon sok támogató kormánypárti hozzászólás vagy szavazat sem jelenti azt, hogy ez hiteles lehet. Ugyanis beszélni könnyű valamiről, azt mondani, hogy stratégiákat alkotunk és egyezményeket fogadunk el, azt könnyű megtenni, ugyanakkor hogyha ez nem párosul azzal, hogy tegyünk is érte, akkor ez semmit nem ér.

A Lehet Más a Politika alapvetően, politikai küldetésében azt gondolja, hogy a köztársasági elnök a nemzet egységét kell hogy képviselje, ezért semmilyen formában nem szeretnék kritikus lenni az államfővel, ugyanakkor amikor hosszan beszélt a jövő nemzedékek felelősségéről, majd hosszan beszélt arról, hogy a kínai megújuló energiaforrásos törekvések a szélenergiára, a napenergiára hogyan párosulnak, akkor nem tudom, hogy eszébe jutott-e neki az, amikor aláírta a paksi paktumoknak a titkosításával, támogatásával kapcsolatos törekvéseket, amely éppúgy a következő generációk szemete lesz, amit most felelőtlenül támogatnak.

Azok a döntések, amelyek időről időre szinte átmennek az államfői hivatalon, azok nagyon sok esetben konkrétan azon célkitűzésekkel ellentétesek, amelyekről ma az államfő nagyon lebilincselően és hosszan beszélt. Könnyű azonosulni szavakban ezekkel, de amikor a jogszabályalkotás szintjén, a költségvetés szintjén és a források szintjén a kormány teljesen ellentétes irányba megy, akkor nagyon sokat nem lehet elfogadni, és nem lehet várni, hogy ebben érdemi lépések történjenek. Ugyanígy napi szinten felmerül az, hogy ha arról beszélünk, hogy majd például a kvótakereskedelemmel kapcsolatban mit érünk el, mit érünk, hogyha a globális kibocsátás mértékét fenntartjuk azzal, hogy a saját lehetőségeinket a saját iparunk kárára esetleg értékesítjük, globálisan ugyanúgy nem járunk hozzá ezekhez a javakhoz.

Még egyetlenegy mondatban hadd utaljak vissza az államfő gondolataira, hiszen felszólította a magyar parlamentet, a Magyar Országgyűlést arra, hogy mindenképpen támogassuk az ezzel kapcsolatos ratifikációs kötelezettségeket, támogassuk magyarországi jogszabályba való beültetését, és tegyünk meg mindent annak érdekében, hogy a környezet- és természetvédelem érdekei érvényesüljenek. Mindezt, úgy érzem, teljesen fölöslegesen mondta itt el, mert vannak, akik ezt önszántukból, saját belátásukból megteszik, és minden bizonnyal meg fogja tenni ezt hamarosan a magyar parlament is, ugyanakkor mindaddig, ameddig a kormányfő szájából azt a szót, hogy környezetvédelem, természetvédelem nem halljuk egyszer sem, nem halljuk azt, hogy a fenntartható fejlődésről vagy a globális klímavédelemről bármikor is megszólalna, addig hiába szólítja fel a pártjához tartozó országgyűlési képviselőket, hogyha a kormányzati irány alapvetően más lesz.

Azt kérem kormánypárti képviselőtársaimtól, hogy amennyiben támogatják ennek a jogszabálynak a magyarországi megvalósítását, és igenlő szavazatukkal az előterjesztést támogatni fogják, akkor azt tegyék akkor is, amikor a költségvetési módosítókról szavazunk, tegyék akkor is, amikor arról kell dönteni, hogy milyen legyen a kormányzati struktúra, és van-e szükség Magyarországon önálló környezetvédelemre. Tegyék ezt akkor, amikor összevonnák kormányhivatalokba azt az intézményrendszert, amelynek a feladata lenne, hogy végrehajtsa a magyar iparral azoknak a kibocsátási határértékeknek a biz-

tosítását, amelyek most, jelen pillanatban nem minden esetben tudnak megvalósulni. Nyilvánvaló, hogy ha ezekkel párosul az önök döntése, akkor beszélhetünk arról, hogy önök bármilyen szinten megértették azt, hogy Párizs miről szólt.

Addig pedig, ha már azzal kezdtem, hogy egy Szent-Györgyi Albert-idézetet mondtam, akkor szintén neves tudósunk Az örült majom című könyvéből még egy gondolatot hadd osszak meg önökkel. „Az egyik legalapvetőbb tudományág, a termodinamika tanítása szerint kétféle minőséget ismerünk: vannak összeadható - additív - minőségek, és vannak olyanok, amelyek nem összegezhetőek, nem additívak. Az olvasó és én együtt nagyjából kétszer akkora súlyt emelünk fel, mint külön-külön. Karunk ereje additív minőség, testhőmérsékletünk viszont nem az. Az ön 36 Celsius-fokja és az én 36 Celsius-fokom sohasem eredményez 72 Celsius-fokos hőmérsékletet, bármennyire összebújunk is, kettőnk hőmérséklete 36 Celsius-fok marad.

Sajnos az ostobaság additív, az értelem nem az. Az ostobaság kedveli a tömeget, az értelem egyedül tör utat magának. Az erőszak és a durvaság nemcsak additív, hanem hajlamos rá, hogy egyesüljön és szorosán összefonódjék; így olyan ereje van, ami messze nincs arányban valódi súlyával. Ha a kormányzat vezetése alatt áll, félelmetessé válhat. A jó szándékú emberek számára az önvédelem egyetlen útja az összefogás.”

Abban bízom, hogy ezek a törekvések, amelyek Párizsban megfogalmazódtak, széles körű társadalmi összefogással fognak megvalósulni, és nem pusztán egy szokásos politikai lózung lesz, mint az előtte lévő több tucatnyi hasonló egyezmény, amely megvalósult Magyarországon. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megkérdem, hogy kíván-e még valaki szólani. *(Senki nem jelentkezik.)* Megállapítom, hogy nem.

Minthogy további felszólalásra senki nem jelentkezett, az általános vitát lezárom. Megkérdem az előterjesztőt, kíván-e válaszolni. *(Szabó Zsolt jelzésére:)* Szabó államtitkár úr a szó, parancsoljon!

SZABÓ ZSOLT nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Látszik a felszólalásokból is, hogy a klímakérdés mennyire akkut és mennyire fontos terület és téma, és főleg most, hogy a párizsi és egyben a New York-i aláírást követően egyre inkább belekerült a napi gondolatainkba maga a klímapolitika, és ez egy világot érintő klímapolitika, hogy ez mennyire kiemeltté vált, mi sem bizonyítja jobban, mint Sallai R. Benedek képviselőtársunk hozzászólása.

(14.40)

Való igaz, hogy magával ezzel a megállapodással óriásit léptünk előre, és azt lehet mondani, hogy a világ, a világ klímapolitikája új lehetőséget kap. Eb-

ben élenjárunk, hiszen úgy nő a gazdasági termelő-képességünk, úgy nő Magyarországon a foglalkoztatás, hogy közben az üvegházhatású gázok kibocsátása, a szén-dioxid kibocsátása folyamatosan csökken. Úgy gondolom, ez példaértékű, nem sok ilyen van a világban.

Nagyon sok konkrét gondolat jött elő, amelyek nem a jogszabálytervezethez kapcsolódnak. Utalok itt arra, hogy jogi, gazdasági, természetvédelmi, állatvédelmi, növényvédelmi kérdések is felmerültek a képviselő úr hozzászólásában, azonban konkrétan egy szakmai anyag mindenképpen előjött, egy korábbi Greenpeace-jelentés, amely konkrétan a magyarországi légszennyezéssel kapcsolatosan került felvázolásra. Szeretném felhívni a képviselő úr figyelmét, hogy a légszennyezés és a klímaváltozás nem azonos, bár van átfedés a kettő között, ezt mindannyian tudjuk, de a légszennyezés mindig egy lokális téma, a klímaváltozás pedig az egész világot érintő konkrét téma.

Amit konkrétan szeretnék elmondani ezzel a témával kapcsolatban: abban, hogy a levegőben lévő szállópor-koncentráció Magyarországon milyen mértékű, és ez összehasonlítva Kínával, nos, van egy kis csúsztatás. Vannak olyan mérési eredmények, amelyek alapján egyértelműen kimutatható, hogy Kínában a szállópor nagyságrendje a levegőben mintegy 35-szörös, illetve a 10 mikron/köbméter méretben is akár 10-szeres nagyságrendi eltérések lehetnek. Ez mind az amerikai Berkeley Egyetem mérésein alapul, tehát van benne egy kis csúsztatás, amit a képviselő úr mondott. A magyarországi és a pekingi légszennyezettségi adatok azonosnak tekintése mindenképpen hibás.

Úgy gondolom, mind a köztársasági elnök úr, mind pedig a Fejlesztési Minisztérium mindenképpen pozitív iránymutatást ad a klímapolitika területén, és cél, hogy ezen a területen minél nagyobb eredményeket tudjunk elérni. Ennek egy fontos pontja, hogy hozzunk döntést azon a területen, ami a párizsi egyezmény New York-i aláírásával kapcsolatosan jogszabályi szintre emeli ezt a kérdést.

Arra is felhívom a figyelmét mindenképpen a képviselő úrnak - azt mondani egy energiára, hogy pozitív zöld szempontból vagy nem, tiszta energia vagy nem -, hogy Európában 29 atomerőmű tervezése és építése folyik jelen pillanatban, és ahhoz, hogy energiával az igényeket ellássuk, úgy gondolom, minden ország maga tudja eldönteni, hogy milyen energetikai alapokra építi a jövőjét. Tény és való, a karbonalapú energiaforrások, akár a szén-, akár a kőolaj-energiaforrások a végéhez közelednek.

Es hogy néhány pozitív gondolattal hadd tudjam ezt a nagyon pozitív témát lezárni, legyen szabad utalnom az elektromos közlekedési eszközök fejlesztésére, ami mellett a kormány letette a voksot; az elektromos autók fejlesztésére, ami szintén kiemelt kormányzati stratégia; a megújuló energiák valamennyi pályázatban megjelenő támogatására, ami szintén kiemelt kormányzati stratégia, és hogy mást ne mondjak, a magyar kormány az Európai Unió

által kért vagy elvárt számokhoz képest magasabb megújuló energiaarányt vállalt, hiszen 14,65 százalékos energiaarányt vállaltunk a megújulás területén. Emellett folyamatban van az energiatakarékosági programunk, egyszóval csupa olyan pozitív elem, ami itt a parlamentben az elmúlt időszakban már elhangzott több alkalommal, és több kérdésben felmerült témára jutott ilyen módon válasz.

Összefoglalva: a jogszabályt - amely egyben ratifikálja, mint említettem, a párizsi egyezményt, és elsők között Magyarországon tehetjük ezt meg -, kérem a tisztelt Házat, támogassa, és minél előbb fogadjuk el, annál büszkébbek tudunk arra lenni, hogy a klímapolitika területén példamutató módon milyen pozitív döntést tudunk hozni. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség, tájékoztatom önöket.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **Magyarország Alaptörvényének hatodik módosítása**, valamint az **egyes törvényeknek a terrorvesélyhelyzettel kapcsolatos módosításáról** szóló, Kósa Lajos, Gulyás Gergely képviselő urak, Fidesz, valamint Harrach Péter, Simicskó István, Vejkey Imre és Rubovszky György képviselő urak, KDNP, által benyújtott törvényjavaslat együttes általános vitájának folytatása és lezárása. Az előterjesztések T/10416., valamint T/10417. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhetők.

Emlékeztetem önöket, hogy az általános vita megkezdése során sor került az előterjesztői nyitóbeszédre, a vezérszónokok felszólalására, valamint az elsőként jelentkező független képviselő felszólalására.

Most további képviselői felszólalásokra kerül sor. Az előre bejelentett felszólalók sorában Fodor Gábor független képviselő úr felszólalását hallhatjuk. Parancsoljon!

FODOR GÁBOR (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjék meg a jelen lévő érdeklődő képviselők, hogy a Liberális Párt nevében az álláspontomat elmondjam, és ezt rögtön azzal szeretném kezdeni, hogy szeretnék emlékeztetni a múltkori vitára. A múltkori vitában azzal a csomaggal kapcsolatban, amelyet a Belügyminisztérium terjesztett elő, megindokoltam a mi elutasító álláspontunkat, a nem szavazatunkat, és szeretnék emlékeztetni a három fő érve először is, amit akkor mondtam.

Az első érv az volt, hogy minden ilyen lényeges kérdés, többek között a terrorizmussal szembeni fellépés is, ami egyébként egy fontos ügy, alkalmas arra, hogy szélesebb körű politikai konszenzust kialakítsunk körülötte, hiszen párthovatartozás nélkül mindannyiunk számára fontos érték az, hogy az itt élő polgárok, mi magunk is, szeretneink is biztonságban éljenek, és biztonságban tudják magukat hazá-

juk határain belül. E fontos szempontok minden politikai párt számára lényeges elemként jelennek meg egy ilyen vitában is, tehát alkalmas ez az egész téma arra, hogy széles körű konszenzust teremtsünk körülötte. Azonban ehhez a konszenzushoz kell a bizalom, az a bizalom, amiről itt a Házban beszéltek már többen is. Ez a bizalom azért fontos, mert felhatalmazásokat adunk, felhatalmazásokat kér tőlünk a kormányzat; olyan felhatalmazásokat, amelyekről van egy feltételezés, hogy vajon ezekkel a felhatalmazásokkal visszaél-e majd vagy sem, hiszen visszaélhet bizonyos helyzetekben, ha nem feltétlenül jóindulatúan használja ezt a felhatalmazást.

A legutóbb elmondtam, és szeretnék emlékeztetni rá, hogy sajnos erre van egy konkrét, néhány hónappal ezelőtti negatív példa, még hozzá az úgynevezett migránsveszélyhelyzet, az országos válság-helyzet kihirdetése a Belügyminisztérium által. Én a belügyminiszter úrhoz fordultam kérdéssel, írásbeli kérdéssel többször is arra vonatkozóan, hogy adja meg a pontos indokát annak, hogy a kormánytöbbség által megszavazott jogszabályoknak milyen módon felelt meg ez a válság-helyzet-kihirdetés, tehát hol van az a település ma Magyarországon, ahol valóban a közegészségügyet veszély fenyegeti, hol van az, ahol a közrendet veszély fenyegeti, és máig nem kaptam erre választ.

Nyilvánvaló, hogy nincs erre magyarázat, hiszen ha lenne, akkor ezt ismernénk akár a sajtón keresztül, akár én a kérdéseimre kaptam volna erre vonatkozóan választ, vagyis a kormány itt egy felhatalmazással visszaélt. Tehát a mostani csomaggal kapcsolatban is és a mostani döntésekkel kapcsolatban is azt kell mondjam, hogy a mi gyanakvásunk megalapozott, mert volt már rá példa az elmúlt időszakban, hogy a kormányzat egy számára adott, pont a terrorizmussal kapcsolatban és a menekültválsággal kapcsolatos felhatalmazással nem úgy sáfarkodott, ahogy kellett volna. Tehát az egyes számú érv minden ilyen csomaggal kapcsolatban a mi részünkről az, hogy nincs meg ez a bizalmi helyzet, pontosan a lehetőségekkel és a felhatalmazással való visszaélés miatt.

(14.50)

A másik az, hogy maga az alkotmány sem követeli azt, hogy kellene egy újabb válság-helyzeti definíciót, egy rendkívüli helyzetre vonatkozó definíciót belehelyezni az Alaptörvénybe. Erről majd szeretnék részletesebben beszélni, tehát ez a második indok, amiért annak idején és most is a nem szavazat mellett voksolunk a csomaggal kapcsolatban.

A harmadik pedig az a lényeges kockázat, amit legutóbb is elmondtam és most is szeretnék elmondani, amelyet nem szabad elfeledni, és ebben a vitában is fel kell hívni rá a figyelmet, amely kockázat ott jelentkezik, hogy bizony a terrorral szembeni fellépésnél mindig nagyon fontos a nemzetközi együttműködés. A nemzetközi együttműködés azért lényeges, mert így kapunk olyan információkat, amely információk felhasználásával hatékonyan tudunk

fellépni a terrorizmussal és a terroristákkal szemben. Tudjuk jól, ma Magyarország NATO-tagállamként sajnos, a kétes orosz kapcsolata miatt olyan kockázatot jelent - ezt többen, külföldiek is megemlítik Magyarországgal kapcsolatban - a NATO-ban is és egyébként az európai nemzetbiztonsági szolgálatok számára is, amely nem tesz lehetővé egy olyan tiszta, világos és egyértelmű információcserét, amellyel egyébként a terrorizmussal szemben hatékonyan fel lehetne lépni. Amíg ezt a kormány a politikájával nem tisztázza, amíg nem teszi világossá azt, hogy az Oroszországhoz fűződő kétes gazdasági és politikai kapcsolatok milyen tartalmúak, addig nem fog tudni hatékonyan fellépni egy nemzetközi vagy akár egy európai nemzetbiztonsági együttműködés részeként a terrorizmussal szemben. Tehát emiatt sem hiteles ez a csomag, ami előttünk van.

De azon túlmenően, hogy ezekről a kérdésekről beszélünk, amelyek már legutóbb is itt voltak előttünk, a mai napnak egy speciális témája többek között az alaptörvény-módosítás, amit mondtam itt a 2. pont kapcsán, hogy erre szeretnék is külön kitérni.

Tehát a mostani, ez ügyben is elutasító álláspontunkat többek között az alapozza meg, hogy mi nem látjuk indokoltnak azt, hogy miért kellene a rendkívüli helyzetekre vagy a különleges jogrendre vonatkozóan egy újabb tényállást, a terrorveszélyhelyzet tényállást beleilleszteni az Alaptörvénybe. Erről már több ellenzéki képviselőtársam beszélt, ki óvatosabban, ki határozottabban fogalmazta meg az álláspontját. Többen kérdéseket tettek fel itt erre vonatkozóan, hogy tessék bizonyítani a kormány részéről, hogy miért indokolt ez az alaptörvény-módosítás. Nos, én ilyen bizonyítást nem láttam, nem hallottam, és nem is látom semmilyen tekintetben sem meggyőzőnek az érvelést, hogy miért kell ez a hatodik különleges jogrend.

Tudjuk jól, hogy az öt különleges jogrend: a rendkívüli állapot, a megelőző védelmi helyzet, a váratlan támadás, a szükségállapot és a veszélyhelyzet, ezek jelen pillanatban is az Alaptörvényben definiált, úgynevezett különleges jogrendek. Ezek a különleges jogrendek. Van köztük olyan is, amelyik egyébként kifejezetten a terrorizmust nevesíti is, többek között a szükségállapot. Ez a terrorcselekményekkel szembeni fellépésre alkalmazott, kitalált különleges jogrend, abszolút alkalmas arra, hogy kezelje azokat a jövőben várhatóan fellépő szituációkat, reméljük, hogy soha nem lesz erre szükség, de elméletileg a jövőben előállhatnak ilyen szituációk, reméljük, gyakorlatilag soha nem lesz ilyen, tehát ezeknek a kezelésére teljes egészében alkalmas ez az öt rendkívüli jogrend, különleges jogrend, amely szerepel az Alaptörvényben. Mint az előbb hivatkoztam már rá, ezekkel élt is a kormányzat, hiszen a veszélyhelyzetre hivatkozva be is vezetett ilyen országosan, igaz, nem tudta megindokolni. Itt vesztette el azt a bizalmat, amely bizalmi tőkére a polgárok irányában és a pártok irányában is szüksége lett volna.

De a többi jogrenddel kapcsolatban felmerül a kérdés, hogy vajon, hogyha itt van ez az öt különle-

ges jogrend, akkor mi az indoka annak, miközben ráadásul van is köztük olyan, amely kifejezetten nevesíti a terrorizmussal szembeni fellépést, akkor miért kell mégis egy hatodik, terrorveszélyhelyzetre vonatkozó különleges jogrendet alkotni. Talán az zavarja a kormányzatot, hogy ezek a különleges jogrendek általában azt kívánják meg, hogy az Országgyűlés összetűljön rövid időn belül, és kétharmados döntéssel elrendelje az adott jogrendnek a bevezetését? De aki azt mondaná, hogy de persze, lehet, hogy az Országgyűlés is akadályoztatva van, mondjuk, egy rendkívüli terrorhelyzet előállása kapcsán, itt definiálva van, hogy a köztársasági elnök is felléphet ezekben a helyzetekben, és maga a köztársasági elnök is intézkedhet az Országgyűlés helyett bizonyos helyzetekben, bizonyos váratlan szituációkban.

Remélem, nem az zavarja a kormánytöbbséget, hogy az Országgyűlésnek kell kétharmados felhatalmazást adni, vagy nem az zavarja, hogy a köztársasági elnök is eljárhat ebben az ügyben. Mert hogyha ezek zavarják, ezek a lehetőségek, akkor megértem azt, hogy miért akar egy olyan új definíciót a jogrendbe illeszteni, az Alaptörvénybe illeszteni, amelyben egyébként nem szerepel a köztársasági elnöknek ilyen speciális jogköre, és az Országgyűlésnek a felhatalmazása is másként szerepel, mint az egyébként jelen pillanatban létező öt különleges jogrendnél.

Azt gondolom, hogy ezeknek van egyfajta jogi megalapozottsága és jogi védelme. Mi nem látjuk az indokát annak, hogy miért kellene nekünk egy felhatalmazást adni egy ilyen szituációban a kormánynak arra, hogy egy újabb alkotmánymódosítással feleslegesen egy hatodik különleges jogrendet alkosson. A terrorizmussal szembeni fellépésnek, eredményes fellépésnek, még egyszer hangsúlyoznám: lényeges eleme az eredményes nemzetközi együttműködés, a hatékony hazai fellépés. Álláspontunk szerint, a liberális álláspont szerint a jelenlegi magyar jogrend minden tekintetben alkalmas arra, hogy a kormány eljárjon, elejét vegye mindenféle olyan aggodalomnak, félelemnek, amely felmerül azzal kapcsolatban, hogy a szükséges jogi eszközök rendelkezésre állnak-e. Rendelkezésre állnak, mint ahogy az eddigi példák is mutatták, tehát semmi indokát nem látjuk annak, hogy az előttünk lévő előterjesztést megsza-vazzuk, mert szerintünk teljes egészében felesleges.

Azt gondolom, hogy politikai okok vannak a mögött, amiért a kormány ezt előterjesztette. Nyilvánvalóan ismerjük a politikai szándékot. Önmagában annak a helyzetnek a fenntartása, annak a lélektani helyzetnek a fenntartása, amely a terrorizmussal való fenyegetettséget, a menekültekkel való fenyegetettséget próbálja a középpontba állítani ma Magyarországon, alkalmas arra, hogy belpolitikai problémák elől elterelje a figyelmet, és ez helytelen, mert ez a történet egyébként többet ér ennél, vagy - hogy mondjam - a súlya jelentősebb ennél, nem szabad a tűzzel játszani. Sajnos, itt egy olyan súlyos problémával kell egész Európának és Magyarországnak szembenézni, amelyet degradál az, hogyha egyszerűen olcsó, rövid távú politikai célokra használjuk.

Ezért mi a liberálisok részéről sem az alkotmánymódosítást, sem a másik törvénymódosító csomagot támogatni nem tudjuk. Köszönöm szépen a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Simon Miklós képviselő úr, a Fidesz képviselője a következő felszólaló. Tessék!

DR. SIMON MIKLÓS (Fidesz): Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A párizsi és brüsszeli terrortámadások bebizonyították, hogy egy új korszak kezdődött Európa biztonságának tekintetében. Ezek az események újra a figyelem középpontjába helyezték a biztonságot és a terrortámadásokkal szembeni fellépési lehetőségeket. Akkor az összes európai ország fogadkozott, hogy a szükséges lépéseket meghozzák állampolgáraik biztonságának garantálása érdekében.

Ha megnézzük a terrortámadásokat követő eseményeket, láthattuk, hogy katonák segítettek a terrorcselekményeket követően a feladatok elvégzését. Ebben az új helyzetben több európai ország meghozta a szükséges jogi intézkedéseit, hogy felkészüljön erre az új helyzetre, és garantálja polgárai biztonságát. Így ez a javaslat nem egyedi helyzetet teremtené, mert több európai országban alkalmazható volt, illetve alkalmazható a katonai erő a közrend fenntartásához, ha egy terrorcselekmény bekövetkezne.

A vita korábbi szakaszában szólnak részletesen bemutatják, hogy mi indokolja, és milyen módosításokat tartalmaz a két javaslat. Röviden összegezve: a törvényjavaslat nyomán az Alaptörvény új különleges jogrenddel, a terrorveszélyhelyzettel egészülne ki. Ennek elrendelésével szükség esetén a Magyar Honvédség erőt is igénybe lehetne venni az ország biztonságának garantálása érdekében. Az Országgyűlés a terrorveszélyhelyzet kihirdetésére vonatkozó döntéséig a kormány különleges intézkedéseket vezetne be, amelyek legfeljebb 15 napig maradnak hatályban.

(15.00)

Itt az ellenzéki javaslatokat is figyelembe vették a benyújtók. Ez alatt a 15 nap alatt a kormány felhatalmazást kapna arra, hogy a szükséges rendkívüli intézkedéseket megtegye, ezzel a kormány kellő mértékű, de nem túl nagy mozgásteret kapna ahhoz, hogy a magyar emberek biztonságát szavatolja egy terrortámadás esetén. Fontos, hogy az alaptörvénymódosítás megtörténjen, mert az eddigi különleges jogrendi állapotokat nem kifejezetten a napjaink migrációs helyzeteire szabták. A terrortámadások jellegét tekintve azok intenzitása és lefolyása teljesen eltér a meglévő különleges jogrendi állapotoktól, mert egy támadás veszélyekor vagy egy megtörtént támadáskor a rendvédelmi erőket hirtelen, magas intenzitással kell alkalmazni, amikor is minden erő, így a katonák alkalmazására is szükség lehet. A Magyar Honvédség olyan különleges képességekkel

rendelkezik, amelyek hatékonyan segíthetik a terrorellenes fellépést, így ezeket a képességeket fontos lenne alkalmazhatóvá tenni. Sajnálatos módon a két európai terrortámadás bebizonyította, hogy az illegális bevándorlás és a terrorizmus között szoros összefüggés van. A párizsi terrortámadásokat követően Brüsszelben egy újabb, a migránsok tömegével érkezett terrorista lépett akcióba. A magyar kormány eddig is látta azt a problémát, hogy az illegális bevándorlók tömegeiből nem lehet kiszűrni a terroristákat. Európa nem tudja, hogy kiket enged be a területére. Mára már egyértelművé vált, hogy Salah Abdeslam a Keleti pályaudvarnál vett fel több személyt a migránsok tömegéből, akik akkor Budapest nyugalmát zavarták meg. A brüsszeli támadó tavaly ősszel Magyarországon keresztül érkezett vissza Szíriából Belgiumba, majd segítette a párizsi öngyilkos merényletek előkészítését. Ezeknek az információknak a fényében egyértelműen látható, hogy továbbra is komoly belbiztonsági és nemzetbiztonsági problémát, valamint összefüggést jelent a terrorcselekményekkel illetett illegális bevándorlás.

Tisztelt Képviselőtársaim! Összegezve elmondható, hogy a javaslat célja az ország védelmi képességének növelése, és az, hogy hatékonyan fel lehessen lépni egy támadás esetén, vagy még szerencsésebben: meg lehessen előzni azt. A magyar emberek biztonságának garantálásáért fontos, hogy minden képviselőtársam lássa azt, hogy hazánk biztonsága nem pártpolitikai vita, hanem felelősség. Az ellenzéki pártoknak is felelősségük hazánk biztonságának szolgálata. A Fidesz-frakció támogatja a jelenlegi javaslatot, és remélem, hogy az önök részéről is megkapja a kellő támogatást. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megkérdezem, hogy kíván-e még valaki szólni. *(Nincs jelzés.)* Megállapítom, hogy nem. Minthogy további felszólalásra senki nem jelentkezett, az együttes általános vitát lezárom.

Megkérdezem az előterjesztőt, aki ez esetben Vejkey Imre képviselő úr, hogy kíván-e reagálni, de már meg is adta a választ azzal, hogy fölállt és jelentkezett szólásra. Parancsoljon!

DR. VEJKEY IMRE (KDNP): Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Mindenekelőtt köszönöm a kormánypárti képviselők támogató felszólalásait. MSZP-vezérszónok híján úgy a Jobbik vezérszónoka, Mirkóczki Ádám, mint az LMP vezérszónoka, Schiffer András és a függetlenek vezérszónoka, Vadai Ágnes által feltett kérdésekre, továbbá Fodor Gábor független képviselőtársunk által előadottakra összefoglalóan az alábbi válaszokat tudom adni.

Egy. Az elmúlt hónapokban többször volt ötpárti egyeztetés az Alaptörvény hatodik módosítása ügyében, amelyben az MSZP egyetlen alkalommal sem vett részt, éppúgy nem, mint ahogy a törvényjavaslat mai általános parlamenti vitájában sem. Mivel pedig a KDNP képviselőjében személyesen én vettem

részt az egyeztető tárgyalásokon, ezért mondhatom, hogy azok valóban rendkívül konstruktívak voltak. Olyannyira fogadtuk el az ellenzéki álláspontokat, hogy magunk között már a hatodik alaptörvény-módosítást csak úgynevezett lex Schiffernek neveztük. Ehhez képest mégis egy helyben topogtunk, mert a konkrét törvényjavaslat tervezetét elfogadó, támogató választ sajnos nem kaptunk.

Közben a Nyugat-európában bekövetkezett terrorcselekmények és az azzal egy időben zajló, továbbá azzal összefüggésbe hozható migrációs invázió következtében előterjesztőként szükségesnek tartottuk az Alaptörvény különleges jogrendi esetei módosítását a T/10416. számú törvényjavaslat szerinti előterjesztés alapján, kiegészítve azt a T/10417. számú törvényjavaslattal. Az idő, tisztelt hölgyeim és uraim, az idő ugyanis sajnos ellenünk dolgozik, mert a terrorveszély sajnos egyre valószínűsőbb. Nekünk pedig, mivel felelősséget viselünk Magyarorszáért és minden magyarért, ezért fel kell készülnünk arra az esetre, ha a terrorveszélyhelyzet bekövetkezne.

Kifejezett alkotmányjogi álláspontunk, hogy az Alaptörvény meglévő különleges jogrendi esetei nem alkalmasak a terrorveszély kezelésére vagy a gyors reagálásra, ezért kell azokat a terrorveszélyhelyzettel kiegészíteni. Nézzük tételesen az egyes különleges jogrendi eseteket: rendkívüli állapot, szükségállapot, megelőző védelmi helyzet, váratlan támadás és a veszélyhelyzet létezik.

Nézzük először a rendkívüli állapotot! A rendkívüli állapot klasszikus háborús fenyegetésre és háborús helyzetre irányul. Ez terrortámadás és terrorveszély esetén túlzott mértékű lenne.

Szükségállapot. Szükségállapot csak a bekövetkezett támadásra és csak akkor alkalmas, ha tömeges méretű. Ekkor a kormány jogkörei a köztársasági elnökhöz kerülnek, a köztársasági elnök rendeleti állami irányítása jön létre. Nyilvánvaló, hogy a helyzet nem alkalmas a gyors reagálásra, a helyzethez képest túlzott joggyakorlással járna.

Harmadik: megelőző védelmi helyzet. A megelőző védelmi helyzet vonatkozásában a válság intenzitása pont ellenkező irányú, ugyanis amíg a megelőző védelmi helyzetben a válság alacsony intenzitásról indul s idővel eszkalálódik, addig egy terrortámadás-kor a kezdő időpontban indokoltabb a gyors kormányzati reakció. Továbbá megelőző védelmi helyzet esetén általános hadkötelezettség kerülhet bevezetésre az Országgyűlés döntése alapján, ami a társadalomban nagyobb aggodalmat is kelthet, vagyis a helyzethez képest e vonatkozásban is túlzott jogkorlátozással járna.

(15.10)

A negyedik a váratlan támadás esete. A „váratlan támadás” külső fegyveres csoportok Magyarország területére történő, azaz határon átvelő váratlan betörését hivatott rendezni, nem pedig azt, ami egy terrorhelyzet esetén van.

Végül a veszélyhelyzet: veszélyhelyzet pedig ipari és természeti katasztrófák kezelését, azaz a katasztrófavédelmet hivatott szabályozni. Ebből következően más típusú rendkívüli intézkedési jogkört igényel, mint egy terrortámadás.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Kérem, hogy mindezek, valamint a korábban kifejtett tények alapján a magyar emberek biztonsága érdekében támogassák az Alaptörvény hatodik módosítását a T/10416. számú törvényjavaslatban és a 10417. számú törvényjavaslatban megfogalmazottak szerint. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Tájékoztatom önöket, hogy a módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Mai napirendi pontjaink tárgyalásának végére értünk.

Most a **napirend utáni felszólalás** következik. Napirend utáni felszólalásra jelentkezett Bana Tibor képviselő úr, a Jobbik képviselője: „Hangozzék el a diákok véleménye is az Országgyűlésben! - Beszámoló a Jobbik Ifjúsági Tagozatának 'Hallasd a hangod!' kampányának eredményeiről. 11. rész.” címmel. Tessék!

BANA TIBOR (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! „Elhazudtátok az ifjúságot. Mindent ígértetek, semmit sem teljesítettek. Kiüresedett a remény, értelmetlenné vált a mérnöki diploma. Éhbérből lakást? Legalább megpróbáltátok, hogy nekünk is jó legyen?” Szomorú képet fest Imre, egy nemrégiben diplomázott fiatal hozzánk intézett levele, amely a Jobbik Ifjúsági Tagozat „Hallasd a hangod!” kampánya keretében érkezett, és amely sajnos jól ábrázolja a mai fiatal nemzedék helyzetét.

Kampányunk során arra vállalkoztunk, hogy párbeszédet, valódi konzultációt folytatva a fiatalokkal, diákokkal bevisszük az oktatással vagy általában a fiatalok helyzetével kapcsolatos véleményüket és javaslatukat az Országgyűlésbe. Örömmel jelenthetem, tisztelt képviselőtársaim, hogy szép számmal, folyamatosan érkeznek a középiskolások, fiatalok meglátásai, amelyeket szeretnék önök elé tárni egyfajta irányjelzőként, ami utat mutathat az oktatás megreformálása során.

Semmit rólunk nélkülünk - tartja a bölcs mondás, amely ma is és főleg az oktatás kérdésében igaz kijelentés. Ennek jegyében engedjék meg, hogy ismertessem önökkel a „Hallasd a hangod!” kampányunk immáron tizenegyedik véleményesokrát.

Noémi szerint „több cserediákprogram kellene, hogy a fiataloknak több lehetősége legyen világot látni, tájékozódni, tanulni.” Igen, valóban jó ötlet ez, hiszen ezáltal nemzetiközi tapasztalatokban gazdagodhatnak a diákok, és az a kalandvágy, amiről miniszterelnök úr rendszeresen, teljes tájékoztatlanúságáról tanúskodva beszél, valójában itt és ilyen módon nyilvánulhatna meg.

A túlterheltségre vonatkozóan Dorina véleménye így hangzik: „Szerintem nagyon nagy a kötelező óraszám, tömény a tananyag. Sok olyan dolgot kell tanulni, amit sehol sem fogunk használni az életben. Iskola után sokszor éjszakába nyúlóan kell otthon tanulni.” Az egyik leggyakoribb vélemény a túlterheltségre vonatkozó. A korábbi sorozatokban is már utaltunk arra, hogy ezzel valamit feltétlenül kezdeni kellene.

Tamás problémája az általa fogalmazott diákhitel-propagandával van. Azt írta: „Nem kellő a tájékoztatás, magas a kamat, úgy érezzük, életünk végéig kell fizetni.” Sajnos, én magam is széles körben tapasztaltam ezeket a problémákat, amelyek könnyen adósságspirálba taszíthatják már életük elején a fiatalokat. Éppen ezért szorgalmazta korábban a Jobbik kötelező jelleggel, nem az amúgy is magas óraszámokat növelve, hanem azokat már eleve csökkentve egy alapvető gazdasági ismeretek elsajátítását célzó tárgy bevezetését a középiskolákban.

Tulajdonképpen a gyakorlati tudás megszerzéséhez ezt kiegészítve kapcsolódik Anti meglátása is: „A diákokat az életre kell nevelni. Legyen hangsúlyozottabb például a technika és életvitel vagy a hon- és népiismeret. Emellett az idegen nyelveket kellene még rendszeresen oktatni.”

Máté, egy pályakezdő fiatal gondolatai is idekapcsolódnak: „Vegyszertechnikusként remekül elsajátítottam a kémia fortélyait, de egy adóbevalláshoz már édesanyám segítségére volt szükségem. Első munkahelyemen úgy vezettek meg, ahogy akartak. Több figyelmet kellene fordítani a mindennapi élet elsajátítására, mert a mai fiatalok így életképtelenek.”

„Szeretném, ha bevezetnék kötelezően a honvédelmi és önvédelmi órákat középiskolásoknak.” - írja Levente. Azt gondolom, hogy ezt is meg kellene fontolni, hiszen mi is azt mondjuk, hogy önkéntes alapon a sorkatonaság lehetőségét biztosítani kellene, hiszen bár a sorkötelezettség felfüggesztésre került, ez még nem jelentheti azt, hogy ezáltal a honvédelmi kötelezettség esetében is ez a helyzet. Tehát az, hogy valamilyen módon ez beépüljön a tananyagba, szerintünk is fontos lenne, ki kell találni ennek a legjobb módját.

Bence véleménye így hangzik: „Az oktatásban nem fektetnek hangsúlyt a magyar hagyományokra és hazafias kötelezettségekre. A magyar fiatalok nagy része nem ismeri a történelmet és saját hazáját. Ezen változtatni kell.” - teszi hozzá határozottan Bence, én pedig határozottan egyetértek az ő véleményével.

„Lexikális tudás helyett készségek fejlesztése, korszerű informatikai tudás.” - írja Gergő. Igen, ez is egy nagyon fontos szempont. Judit ötlete pedig az, hogy 16 évről 14 évre csökkentésük a diákmunkavállalás korhatárát.

Az elmúlt hónapok pedagógustüntetéseire reagálva Hajnalka ezt írta: „A pedagógustüntetések más megoldással kellene elintézni, mert a diákok jogait sértik azáltal, hogy elveszik a tanuláshoz való jogukat, amikor ők bent voltak az iskolában, a tanárok pedig nem.” Én azt gondolom, hogy nagyon helyénva-

ló az, hogy a kiállásnak különböző eszközeit találták meg a tanárok és a diákok, ettől függetlenül ténylegesen mind a tanárok, mind a diákok érdekeit figyelembe vevő, megfontolt és felelős, szakmai alapon nyugvó reform hozhat csak eredményes változásokat.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Köszönöm a lehetőséget. Az időkeretbe ennyi fért bele. Továbbra is biztatom a fiatalokat, hogy osszák meg velünk bátran a véleményüket a jobbikit.hu/hallasdahangod oldalon, és hallassák

hangjukat általunk itt az Országgyűlésben is. Köszönöm szépen a figyelmet. (Taps a Jobbik padsoraiból.)

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! A napirend utáni felszólalás végére értünk.

Megköszönöm munkájukat. Az Országgyűlés holnap reggel 8 órakor folytatja ülését.

Az **ülésnapot bezárom**. Mindenkinek jó napot kívánok.

(Az ülésnap 15 óra 16 perckor ért véget.)

Földi László s. k.
jegyző

Gúr Nándor s. k.
jegyző

Ikotity István s. k.
jegyző

Móring József Attila s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv

Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés főigazgatója
Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,

Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda

Budapest, V. Kossuth tér 1-3.

Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4

Telefon: 441-4222

Telefax: 441-4599

Nyomda: EUROTRONIK Zrt.

MINDEN JOG FENNTARTVA!

ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)

ISSN: 2064-8367 (Online)